

**DÉLI ASZC
APPONYI SÁNDOR
MEZŐGAZDASÁGI TECHNIKUM,
SZAKKÉPZŐ ISKOLA ÉS KOLLÉGIUM
LENGYEL**

SZAKMAI PROGRAM

**DÉLI ASZC
APPONYI SÁNDOR
MEZŐGAZDASÁGI TECHNIKUM,
SZAKKÉPZŐ ISKOLA ÉS KOLLÉGIUM
LENGYEL**

**SZAKMAI PROGRAM
I. NEVELÉSI PROGRAM**

2021.

Nevelési program

Tartalom

1. Bevezetés	4
Képzési ágazatok, szakmacsoportok	4
Mezőgazdaság és erdészet, élelmiszeripar ágazat	4
Képzési formáink:	4
Az intézmény felszereltsége	5
Jogszabályi környezet	5
2. Az iskolában folyó szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	7
2.1. Az iskolában folyó szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei	7
2.2. Az iskolában folyó szakmai oktatás pedagógiai céljai és feladatai	7
2.2.1. Fejlesztési területek – nevelési célok	8
Az erkölcsi nevelés	8
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	8
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	9
Önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése	9
A családi életre nevelés	9
A testi és lelki egészségre nevelés	9
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	10
Fenntarthatóság, környezettudatosság	10
Pályaorientáció	10
Gazdasági és pénzügyi nevelés	11
Médiatudatosságra nevelés	11
A tanulás tanítása	11
2.2.2. A kulcskompetenciák fejlesztése	11
Anyanyelvi kommunikáció	11
Idegen nyelvi kommunikáció	12
Matematikai kompetencia	12
Természettudományos és technikai kompetencia	12
Digitális kompetencia	13
Szociális és állampolgári kompetencia	13
Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia	14
Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség	14
A hatékony, önálló tanulás	14
2.2.3. Kompetenciamérések és eredményeik	14
2.3. Célok és feladatok az intézmény szervezeti egységeiben	15
Az iskolaközösségben a legfőbb cél:	15
Az oktatótestületben	15
Az iskola vezetésében	15
A munkaközösségekben	16
Az ifjúsági közösségekben	16
2.4. Az iskolában folyó pedagógiai munka eszközei, eljárásai	16
3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	17
4. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	18
4.1. Helyzetelemzés	18
4.2. Az egészségnevelés célja	18
4.3. Az egészségnevelés, egészségfejlesztés lehetőségei	19
4.4. Az egészséges táplálkozás kérdései	20
4.5. A mindennapos testnevelés	20
4.6. A testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése, megszüntetése	21
4.7. Személyi higiéné, tisztaság	21
4.8. A bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése	21
4.9. Balesetmegelőzés	22
4.10. A szexuális felvilágosítás, nevelés, a családtervezés alapjai, az AIDS prevenció	22
4.11. Személyi feltételek	22
5. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	23
5.1. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	23

Általános követelmények	23
5.2. A közösségfejlesztés fejlesztendő területei	24
5.3. A közösségfejlesztés fő területei az iskolában	24
5.4. Tanórán megvalósítandó közösségfejlesztési feladatok	24
5.5. Tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztési feladatai	25
5.6. A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai	26
5.7. Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	27
Iskola és tanulók.....	27
Iskola és szülő	27
Iskolai oktatók és kollégiumi támogató oktatók.....	28
Írásbeli tájékoztatás.....	28
5.8. A szakképző intézmények kapcsolatrendszere és együttműködési formái	28
6. Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....	29
6.1. Az oktatók intézményi feladatai.....	29
6.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....	32
7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	34
A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése és oktatása	34
7.1. Az intézmény által integrált, befogadott SNI tanulók köre	34
7.2. Osztály / v. csoport / v. tanulói csoport szervezés elvei / v. csoportszervezési szabályok:	35
7.3. Az intézmény által nyújtott pedagógiai többlétszolgáltatások jellemzői, formái	35
7.4. Az osztályfőnök	36
7.5. Kiemelten tehetséges gyermek, tanulóval kapcsolatos pedagógiai tevékenységek.....	36
Tehetségkutatás.....	36
Tevékenységi formák	36
Pályázatok, versenyek.....	36
Sporttevékenységek	36
Nyomonkövetés	37
8. Tanulók az intézményi döntési folyamatban.....	37
9. A szülő, a tanuló, az oktatók és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	37
10. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai, a szóbeli felvételi vizsga.....	37
10.1. Tanulmányok alatti vizsgák	37
10.2. A vizsgák formái	39
10.3. Alkalmassági vizsga szabályai	40
11. Felvétel, átvétel	40
12. Elsősegély-nyújtási alapismeretek	43
Elsősegély-nyújtási ismeretek	43
Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:.....	43

1. Bevezetés

Iskolánk a Déli Agrárszakképzési Centrum intézménye, fenntartónk az Agrárminisztérium.

Képzési ágazatok, szakmacsoportok

Mezőgazdaság és erdészet, élelmiszeripar ágazat.

Képzési formáink:

Technikum

A gazdaság visszajelzése alapján a **szakgimnázium** helyett a **technikum** elnevezés került bevezetésre, amely egyértelműbb, sokak számára a minőségi szakképzést jelképezi napjainkban is, így hívószó lehet a szülők, diákok számára. Nevében jelzi a végzettséget, mivel itt a végzettek **technikusok** lesznek. A képzés egységes szervezése, dualitása és a felsőoktatáshoz való erősebb kapcsolása indokoltá teszi a változtatást. **A technikusok képzése 5 éves.** Az első két év ágazati ismereteket adó képzése után a második ciklusban duális képzés folyik. A képzés időszakában a képzőhely a tanulóval **tanulószerződés** helyett **szakképzési munkaszerződést** köt, amely a képzés alatt jövedelemhez juttatja a tanulót. A technikumban elért tanulási eredmények megteremtik a lehetőségét, hogy a jó tanulmányi eredménnyel végzettek a szakmai vizsgájuk eredményének beszámításával továbbtanulhassanak felsőoktatásban azonos ágazaton belül.

Az 5 éves technikus képzés jellemzői:

- először ágazatot választ a tanuló, 2 évig ismerkedik az ágazati alapokkal, illetve közismereti tárgyakat tanul, az első két évfolyamon ágazati alapoktatás folyik,
- 10. évfolyamot követően, a sikeres ágazati alapvizsga után történik a szakma-, vagy szakmairány választás,
- matematikából, magyarból, történelemből, valamint egy idegen nyelvből ugyanaz a tananyagtartalom és az óraszám, mint gimnáziumban. Ezekből a tárgyakból érettségi vizsgával zárul az oktatás, matematikából, magyar nyelv és irodalomból, valamint történelemből előrehozott érettségi lehetőséggel,
- az ötödik érettségi tantárgy szakmai tantárgy,
- idegen nyelvből 13. évfolyamon tesz érettségi vizsgát a tanuló,
- a technikus vizsga emelt szintű érettségi tantárgynak számít,
- az 5 év elvégzése után a tanuló egyszerre kap érettségi bizonyítványt és technikus oklevelet.

A szakmai oktatás lehetőséget biztosít a csak érettségizettek, gimnáziumot végzettek, valamint az egyetemi tanulmányaikat feladó fiatalok részére is. Erre szolgál a technikum 2 éves képzése. A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatását a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.

Szakképző iskola

A szakképző iskola 3 éves. Az első év ágazati ismereteket adó képzés, az azt követő két évben szakirányú oktatás folyik, ami megvalósulhat szakképző iskolában, vagy duális képzőhelyen. A végzettség megszerzése után itt is nyitott a lehetőség a tanulók számára az érettségi

vagy akár a technikus képzés megszerzésére. Mivel a szakképző iskolában és a technikumban is ágazati alapoktatás történik, a képzés első szakaszában, a 9. évfolyam végén van átjárhatóság a két iskolatípus között. Az ágazati alapoktatás ágazati alapvizsgával zárul. Az ágazati alapvizsga alkalmassá teheti a tanulót egyszerű munkakörök betöltésére, amennyiben azt a KKK meghatározta.

Az 3 éves szakképző iskolai oktatás jellemzői:

- először ágazatot választ a tanuló, a 9. évfolyamon a tanuló ágazati alapoktatásban vesz részt, amelyben a választott ágazat közös szakmai tartalmait sajátítja el, illetve közismereti tárgyakat tanul,
- 9. évfolyamot követően, a sikeres ágazati alapvizsga után történik a szakma-, vagy szakmairány választás, az alapvizsga követelményei szintén a KKK-ban kerülnek meghatározásra,
- 9. évfolyam után még a technikummal átjárható a rendszer, mivel mind az ágazati alapoktatás szakmai tartalma, mind az ágazati alapvizsga teljes mértékben megegyezik a szakképző iskolai és a technikum oktatásban. A közismeret esetében meg kell vizsgálni, melyek azok a tartalmak, amelyeket esetleg pótolni szükséges, amelyet a felvétel, átvételi helyi szabályokban ki kell fejteni,
- 10. és 11. évfolyam szakirányú oktatás szakképző iskolában vagy duális képzőhelyen (duális keretek között, elsősorban vállalatnál) zajlik,
- a tanuló ösztöndíjat/duális képzésben résztvevő a szakképzési munkaszerződés alapján munkabért kap,
- a tanuló a sikeres vizsga után szakmai bizonyítványt kap.

Az intézmény felszereltsége

Intézményünk tangazdasággal, tankonyhával rendelkezik. A tangazdaság felszereltsége az átlagosnál jobbnak mondható. A tangazdaságban, kertészet, állattartó telep, szántóföld és ültetvények találhatóak.

Az intézményben kollégiumi ellátást tudunk biztosítani tanulóink számára.

Átfogó célunk:

Minden hozzánk beiratkozó fiatal számára biztosítani legalább egy, a gazdaság igényein alapuló, a munkaerőpiacon elhelyezkedést biztosító, modern szaktudást nyújtó szakképesítést.

Szakmai oktatási munkánkkal ahhoz szeretnénk hozzájárulni,

- hogy Magyarország Európa élhető országa legyen 2030-ra,
- hogy javuljon az ország versenyképessége,
- hogy minőségi munkavégzésre képes fiatalok hagyják el az iskolát,
- hogy közvetetten növeljük a magyarországi vállalkozások hatékonyságát,
- hogy a fiatalok szakmailag ki tudjanak teljesedni és a megszerzett tudásuk alapján biztos megélhetést tudjanak teremteni maguknak és családjuknak.

Jogszábeli környezet

- A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (Szkt.)
- A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet (Szkr.)
- A „SZAKKÉPZÉS 4.0 –A szakképzés és felnőttképzés megújításának középtávú szakmapolitikai stratégiája, a szakképzési rendszer válasza a negyedik ipari forradalom kihívásaira” című stratégia elfogadásáról és a végrehajtása érdekében szükséges intézkedésekről szóló 1168/2019. (III. 28.) Korm. határozat
- Munka törvénykönyve
- Munkavédelmi törvény

A szakmai program összeállításakor az IKK honlapján található *Útmutató a szakmai program készítéséhez* Tanulási Eredmény Alapú oktatás szervezése a szakképzésben című kiadványban leírtakra is támaszkodtunk.

https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/utmutato_szakmai_program_keszitesehezpdf-1593797478843.pdf

2. Az iskolában folyó szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

2.1. Az iskolában folyó szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei

- Az iskolában folyó nevelő- oktató munkánkat a Szakképzési Törvény elveinek figyelembevételével végezzük. Törekszünk az alapvető erkölcsi elvek elsajátítására, a vallási, erkölcsi és művelődéstörténeti tanítások elfogulatlan ismertetésére. Kerülünk mindennemű hátrányos megkülönböztetést, gondot fordítunk az etnikai kisebbségek jogaira.
- Nevelőmunkánk középpontjába az egészséges hazaszeretetet, a magyarságtudatot, az erkölcsi, morális tisztaságot állítjuk. Helyet kap a viselkedéskultúrának, az életnek, az egészségnek és test harmóniájának tudatos értékékként való megjelenése.
- Lehetőséget teremtünk minden alkotmányos érték felmutatására, az értékválasztást a szülőkre és a gyerekekre bizzuk.
- A vallási, világnézeti információkat tárgyilagosan, sokoldalúan közvetítjük, érvényre juttatjuk a nemzetiségek kulturális autonómiáját a teljes nevelés-oktatási folyamatban.
- Törekszünk minden rendelkezésre álló eszközzel az esélyegyenlőtlenségek mérséklésére.
- Eleget teszünk az egyenrangúság elvének. A nevelés két alapvető tényezője, az oktató és a tanuló egyenrangú félként vesz részt a nevelés folyamatában. Iskolánkban a gyerekek nem a nevelés tárgyai, hanem alanyai.
- Kiemeljük az oktató vezető szerepét. az egyenrangúság elvével összhangban az oktatónak vezető szerepe van a pedagógiai légkör kialakításában, a tanulói aktivitás kibontakoztatásában, a tanuló tevékenységének megszervezésében, személyiségfejlődésének támogatásában.
- Figyelembe vesszük munkánk során diákjaink életkori és egyéni sajátosságait. Munkánkat, értékelésünket egységes elvek alapján végezzük.
- Fontos feladatunknak tartjuk az egységes alapokra épülő differenciálást.
- Lehetővé tesszük, hogy az iskola és a tanulók kellő idővel rendelkezzenek a tananyag feldolgozásához, elmélyítéséhez és kiegészítéséhez, a követelmények teljesítéséhez, sajátos igényeik kielégítéséhez.
- Szakmai munkánkban alkalmazzuk a tapasztalatszerzés elvét. Tanulóink akkor érik el azt a tudást, amelyet elvárunk tőlük és célul tűzünk ki eléjük, ha biztosítani tudjuk számukra azokat a feltételeket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy önállóan dolgozva, tapasztalatokat szerezve tudjanak meggyőződni az elmélet és gyakorlat összhangjáról.
- Céljaink eléréséhez, feladataink sikeres megvalósításához alkalmazzuk a bizalom elvét a teljes iskolaközösségre vonatkoztatva.

2.2. Az iskolában folyó szakmai oktatás pedagógiai céljai és feladatai

Iskolánk általános célja, hogy érvényesítse a humánus értékeket, közvetítse az egyetemes és nemzeti kultúra alapértékeit, testi és lelki egészségre törekvő, az emberi kapcsolatokban igényes felnőtteket, demokratikus elveket követő állampolgárokat neveljen, akik képesek a társadalmi, gazdasági, technikai változások követésére és az ezekhez alkalmazkodó cselekvésre.

A szakmai érettségi végzettséget adó érettségire, szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulásra, szakirányú munkába állásra felkészítő, valamint általános műveltséget megalapozó évfolyamokon az ágazathoz tartozó, érettségihez kötött szakképesítések közös elemeinek tartalmát magában foglaló szakmai elméleti és gyakorlati oktatás is folyik az egységes kerettanterv szerinti közismereti képzés mellett. A nevelés, a képességek fejlesztése, a közismereti oktatás és a szakmai oktatás szerves egységet alkot.

Az életfeltételek kialakítása és a társadalomba való beilleszkedés sokoldalú tájékozódási képességet és tájékozottságot kívánó feladatát azzal támogatjuk, hogy felkészítjük tanulóinkat a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére, alakítására, az alkalmazni képes tudás megszerzéséhez nélkülözhetetlen munka felvállalására. Mindehhez nélkülözhetetlen a tanulók tudatos, önkéntes, aktív, segítőkész együttműködése az iskolával.

Feladatunk, hogy előmozdítsuk a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését; a nevelési-oktatási folyamatunk segítse elő a tanulóink előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon módot tudásuk átrendezésére, továbbépítésére, integrálására.

Képzésünkben különös hangsúlyt helyezünk arra, hogy a tanítási-tanulási folyamat megalapozza és továbbfejlessze a tanulók képességeit, motivációit az egész életen át tartó tanuláshoz. A tanítási-tanulási folyamatot a szakmatanuláshoz nélkülözhetetlen kompetenciák fejlesztésének szolgálatába állítjuk.

A további célunk, hogy az egyes integrált tartalmakat hordozó műveltségterületek segítségével érvényesítsük a közismereti és szakmai tananyagok interdiszciplináris és problémaközpontú szemléletét és szervezését. A tartalmak feldolgozása, elsajátítása során a köznevelési törvényben előírtaknak megfelelően érvényesítsük a Szakképzési törvény tanulásról és a tanulásszervezésről kialakított felfogását.

2.2.1. Fejlesztési területek – nevelési célok

Az erkölcsi nevelés

A tanulóban alakuljon ki kötelességtudat, értse az egyéni és a közösségi (társadalmi) felelősségének jelentőségét. Ismerje fel, hogy az egyes törvények és társadalmi egyezségek általában azért érvényesek, mert saját magunk által választott etikai elvek követésén alapulnak. Értsék meg és lássák be a normakövetés társadalmi jelentőségét és a normaszegés következményeit. Ismerjék a közösségi egyezségeket és normákat, képesek legyenek egy-egy közösség etikai elveinek felismerésére és a különböző kultúrák etikai elveinek összevetésére. Értsék az etikai elvek, a normák és a törvények kapcsolódását. Képesek legyenek bizonyos értékkonfliktusok felismerésére, ismerjenek eseteket, példákat.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanuló tudjon megnevezni és felismerni magyar történelmi személyiségeket, feltalálókat, tudósokat, művészeket, sportolókat, tudatosul benne munkásságuk (egyetemes) jelentősége. Ismerje a szakmája fejlődésével kapcsolatos fontosabb magyar tárlalmányokat, a szakmájában ismert kiemelkedő magyar személyiségeket. Legyen tisztában a nemzeti ünnepeink jelentőségével, kontextusával, hagyományaival. Vegyen részt a nemzettel, a hazával való érzelmi azonosulást erősítő tevékenységekben. Ismeri a népi hagyományokon és vallási gyökereken alapuló éves ünnepkört, legyen tapasztalata ezekhez kötődő szokásokról. Ismerje lakóhelye és iskolája környékének természeti

és kulturális örökségét, legyen tisztában a helytörténeti események főbb állomásaival. Ismerje az UNESCO kulturális örökség kincséhez és a magyar örökséghez tartozó kiemelkedő jelentőségű hazai természeti és kulturális értékeket. Tájegységekhez kötve is ismerje hungarikumokat. A hagyományos (népi) életmód, szokások megismerésén keresztül értékelje ezek fenntarthatósággal kapcsolatos szerepét. Ismerje lakóhelye és iskolája környékének természeti és kulturális örökségét, a nemzeti kultúrák jelentőségét, tiszteli a különböző népek és kultúrák hagyományait.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A tanuló értse az egyén felelősségét a közösség fenntartásában és a normakövetésben. Ismerje alapvető állampolgári jogait és kötelességeit. Ismerje a normaszegések társadalmi jelentőségét, lássa be az antidemokratikus eljárások, a korrupció és a hatalmi visszaélések veszélyét. Ismerje a demokratikus jogok fenntartásáért küzdő szervezeteket, és tudjon példát hozni az ENSZ és az Európai Unió ezzel kapcsolatos tevékenységére. Gyakorolja jogait és kötelességeit szűkebb környezetében, ismerje és tartsa tiszteletben szűkebb közösségei tagjait, törekedjen a jó együttműködésre az együttélésben. Legyen képes a helyi közösségekkel való jó együttműködésre. Ismerje a civil szervezetek működési formáit és lehetőségeit.

Önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése

A tanulóban tudatosuljon, hogy számos olyan mindennapi élethelyzet van, ahol az ember személyisége alapvető befolyással bír céljai elérésére, a társas kapcsolatai alakítására, feladatai elvégzésére. Legyen tisztában a társas kapcsolatok építésének lényegével, és az emberi együttműködés lehetőségeivel. Rendelkezzen a harmonikus (társas) kapcsolatok kialakításához megfelelő ismeretekkel, készségekkel, empátiával; ez jellemezze a tőle különböző embertársaival való kapcsolatát is. Tudjon különbséget tenni az ideális és a reális énkép között, és legyen tisztában azzal, hogyan befolyásolhatja a társas környezet az önmagáról alkotott képet. Ismerje fel a normakövetés szerepét, fontosságát.

A családi életre nevelés

A tanuló tudatosan készüljön az örömteli, felelősségteljes párkapcsolatra, a családi életre. Legyen jártas a munkaeszközök célszerű, gazdaságos használatában, alakítsa ki egyéni, eredményes munkamódszereit. Ismeri meg a háztartásban, közvetlen környezetében alkalmazott, felhasznált anyagokat (különös tekintettel az egészségkárosító anyagokra). Legyen képes önálló életvitelét, önmaga ellátását megszervezni, szükségletei tudatosan rendszerezni, rangsorolni, megismerni a takarékoskosságot, takarékoskodás alapvető technikáit. Készüljön az örömteli, felelősségteljes párkapcsolatra, a családi életre. Ismerje a családtervezési módszerek alkalmazásának módját, ezek előnyeit és kockázatait, tudjon ezzel kapcsolatban információkat keresni és azokat döntéseiben felhasználni. Tudjon információkat szerezni a szexuális problémákkal kapcsolatban, ugyanakkor képes legyen felismerni egyes információforrások veszélyeit. Tudja, hová fordulhat krízishelyzetekben. Képes legyen tájékozódni a gyermekszülést és az örökbefogadást érintő kérdésekről. Értse a családnak a társadalomban betöltött szerepét, a családtagok felelősségét a család egységének megtartásában, lássa be a szerepek és feladatok megosztásának módjait, jelentőségét. A tanuló értelmezze helyesen a szülői és gyermeki felelősség fogalmát, tisztelje a különböző generációk tagjait.

A testi és lelki egészségre nevelés

Iskolánk tanulói tudják, hogy környezetünk is hatással van testi és lelki egészségünkre, ezért legyen igényük környezetük tisztán tartása, szépítése és a személyes higiénié. Tudjanak egészséges étrendet összeállítani, ismerjék a mennyiségi és minőségi éhezés, valamint az elhízás kockázatait. Ismerjék a kultúra szerepét a lelki egészség megőrzésében. Képesek legyenek stresszoldó módszereket alkalmazni, választani. Tudatában legyenek annak, hogy életvitelüket számos minta alapján, saját döntéseik sorozataként alakítják ki, és hogy ez a folyamat hatással van testi- és lelki egészségre. Ismerjék az egészségre káros, szenvedélybetegségek kialakulásához vezető élvezeti szerek használatának kockázatait, tudatosan tartózkodjanak ezektől. Ismerjék a rizikófaktor fogalmát, képesek legyenek értelmezni erre vonatkozó információkat. Tudják, milyen szakemberek segítenek testi és lelki egészségük megőrzésében és helyreállításában. Tudjanak a gyász szakaszairól és az ilyenkor alkalmazható segítő technikákról, ismerjék a hospice-szolgáltatás fogalmát. Képesek legyenek értelmezni a gyógyszerekhez tartozó betegtájékoztatót. Ismerjék az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés módját, legyenek képesek tájékozódni a betegjogokról és az orvosválasztás lehetőségeiről. Ismerjék a védőoltások szerepét, azok alapvető hatásmechanizmusát, tudjanak példákat sorolni védőoltásokra.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A tanuló ismerje fel, ha szűkebb vagy tágabb környezetében egyes emberek vagy csoportok segítségre szorulnak. Az adott helyzethez és lehetőségeihez mértén érezze kötelességének a segítségnyújtást, és próbálja ebbe társait is bevonni. Egyes helyzetekben vállaljon felelősséget másokért (társaiért, a környezetében élő rászorultakért), és vállalásaiért álljon is helyt. Ismerjék fel, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő embereken egyes helyzetekben kötelességük segíteni. Legyenek tisztában az önkéntesség értékével, jelentőségével, formáival.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanuló értse a fenntarthatóság, illetve a fenntartható fejlődés különbözőségeit. Konkrét példákon keresztül tudja, hogyan függ össze a fenntarthatóság három vetülete (a gazdaságossági, a környezeti és a szociális fenntarthatóság) a globális problémákkal. Lássa be, hogyan vezetett az emberiség tevékenysége környezeti problémák kialakulásához, értse ezek kockázatát, és lássa ezzel kapcsolatos felelősségét. Legyen képes fokozatosan megérteni és értelmezni egyes globális problémák és a lokális cselekvések, valamint az egyéni életvitel közötti összefüggéseket. A tanulóban ébredjen felelősség abban, hogy saját életvitelével legyen tekintettel a fenntarthatóság kritériumaira. Legyen képes a fenntarthatósággal kapcsolatban információkat keresni és értelmezni. Értse a nemzetközi összefogás jelentőségét a fenntarthatósággal kapcsolatban.

Pályaorientáció

Tudatosuljon a tanulóban, hogy élete során többször pályamódosításra kerülhet sor, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek. Megfelelő ismeretekkel rendelkezzen tervezett szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről. Készüljön fel az álláskeresésre. A tanuló legyen tisztában azzal, milyen személyes tulajdonságokkal, ismeretekkel, gyakorlatokkal és képességekkel rendelkezik. Értse, hogy ezek közül melyek piacképesek, és melyek állnak kapcsolatban az általa kitűzött céllal, illetve, hogy a munkáltató érdeklődését melyek keltik fel igazán. Tudjon önéletrajzot készíteni, írásban összegezni céljait, képességeit, végzettségét, felkészültségét és mindazt, amit az alkalmazónak egy konk-

rét állással kapcsolatban nyújtani tud.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanuló rendelkezzen ismeretekkel az Euro-övezetről, a valutaforgalomról, a tőzsdeindexről, a GDP-ről és ezek hatásairól az ő személyes életében. Törekjen arra, hogy a fejlődési, megélhetési, biztonsági, önérvényesítési, társas szükségleteit minél magasabb szinten, tartalmasabb életvitelben elégítse ki. Érzékelje az anyagi és a kapcsolati tőke értékét és szerepét a társadalomban. Képes legyen eligazodni pénzügyi és közgazdasági fogalmak között. Legyen képes információkat keresni és értelmezni különböző egyéni pénzügyi döntésekkel (pl. befektetések, hitelek) kapcsolatban. Rendelkezzen kellő ismerettel rendelkezik ahhoz, hogy számlát nyisson, és azt használja.

Médiatudatosságra nevelés

A tanuló tudatosan válasszon a tanulását, művelődését és szórakozását segítő médiumok között. Legyen képes a média által alkalmazott figyelemfelkeltő eszközöket, képi és hangzó kifejezőeszközöket értelmezni, médiatartalmakat használni, megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezzen a nem kívánatos tartalmak elhárítására.

A tanulás tanítása

Arra törekszünk, hogy tanulóink képesek legyenek saját tanulási stílusuknak, erősségeiknek és gyengeségeiknek megfelelő tanulási stratégiák kialakításával önálló tanulásra. A tanulók megismerik az időmenedzsment jelentőségét, alkalmazzák ezen segítő technikákat. Képesek lesznek a különböző információkat különböző formában feldolgozni és rendszerezni, használni tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. A tanulás folyamatában gyakorolják a szóbeli, az írásbeli és a képi kifejezés különböző formáit. Célunk, hogy tudják a különböző természeti és társadalmi jelenségeket megkülönböztetni, összehasonlítani; alkalmazni a különböző tantárgyakban szerzett ismereteiket ezek értelmezésében.

Tanulóink megismernek olyan alapvető tanulást segítő technikákat, amelyek segítségével hatékonyabbá teszik az önálló felkészülést, pl. a tanuláshoz szükséges külső (rend, fény, csend) és belső (munkakedv, jutalom, kíváncsiság, elérendő cél) feltételeket. Tudjanak a tanult témák kapcsán tájékozódni a könyvtárban (pl. egyszerűbb kézikönyvekben) és a világhálón. Ismerjenek tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. Legyenek képesek gondolataikat, megállapításaikat kifejezni, nyelviileg szabatosan indokolni. Megismerik saját tanulási stílusukat, ezzel hatékonyabb információ feldolgozásra lesznek képesek, tudatában lesznek, mely területeket kell fejleszteniük. Rendelkezzenek elegendő önismerettel, önértékeléssel, önbizalommal ahhoz, hogy megfelelő teljesítményt nyújtsanak, de legyenek tisztában azzal, hogy ehhez megfelelő fizikai állapotban kell lenniük. Ismerjenek olyan módszereket, amelyekkel ezt megteremthetik.

2.2.2. A kulcskompetenciák fejlesztése

Anyanyelvi kommunikáció

A tanuló hétköznapi kommunikációs helyzetekben alkalmazza a különféle beszédműfajok kommunikációs technikáit. Beszélgetés, vita során legyen képes mások álláspontjának értelmezésére, saját véleménye megosztására, megvédésére vagy korrekciójára. Önállóan olvasson és értse meg a nyomtatott és elektronikus formájú irodalmi, ismeretterjesztő, publicisztikai szövegeket. Legyen képes különböző műfajú és

rendeltetésű szóbeli és írásbeli szövegek szerkezetének, jelentésrétegeinek feltárására és értelmezésére. Szabatosan használja a választott szakmacsoport tanult szakszókincsét. Kritikus és kreatív módon vegyen részt az infokommunikációs társadalom műfajainak megfelelő információszerzésben és információátadásban. Tudjon szöveget alkotni a társadalmi (közösségi) élet legfontosabb területein a papíralapú és az elektronikus műfajokban. Törekedjen a nagyobb anyaggyűjtést, önálló munkát igénylő szövegek alkotására, a normakövető helyesírásra, legyen képes az önálló kézikönyvhasználatra.

Idegen nyelvi kommunikáció

Célunk, hogy tanulóink tudatos nyelvtanulóként tanulják a nyelvet. Nyelvtudásukat önállóan tudják fenntartani és fejleszteni. Legyenek képesek az idegen nyelvet saját céljaikra is felhasználni utazásaik, tanulmányaik során. Értsék meg a fontosabb információkat a világos, mindennapi szövegekben. Tudjanak egyszerű, összefüggő szöveget alkotni ismert vagy az érdeklődési körükbe tartozó témában. Tudják leírni az élményeiket, a különböző eseményeket, az érzéseiket, reményeiket és törekvéseiket, továbbá röviden meg tudják indokolni a különböző álláspontokat és terveket.

A tanuló értse meg és használja a gyakoribb mindennapi kifejezéseket és a nagyon alapvető fordulatokat, amelyek célja a mindennapi szükségletek konkrét kielégítése. Legyen képes egyszerű interakcióra, ha a másik személy lassan, világosan beszél és segítőkész.

Matematikai kompetencia

Tanulóink követni és értékelni tudják az érvek láncolatát, matematikai úton képesek legyenek indokolni az eredményeket. Alakuljon ki az absztrakciós, analizáló és szintetizáló képességük. Értsék meg a matematikai bizonyítást, legyenek képesek a matematikai szakkifejezéseket szabatosan használni, biztonsággal alkalmazni a megfelelő segédeszközöket. Értsék meg az egyes természeti és társadalmi-gazdasági folyamatokra alkalmazott matematikai modelleket, és tudják alkalmazni a jelenségek megértésében, a problémák megoldásában a mindennapi élet különböző területein is. Ismerjék fel a matematikai műveltség szerepét és fontosságát a valós tények feltárásában, más tudományokban és a mindennapi gyakorlatban is.

Tanulóink képesek legyenek matematikai problémák megoldása során és mindennapi helyzetekben egyszerű modellek alkotására, illetve használatára. Ismerjék fel az egyszerű ok-okozati összefüggéseket, logikai kapcsolatokat, és törekedjenek ezek pontos megfogalmazására. Legyenek gyakorlottak a mindennapi életben is használt mennyiségek becslésében, a mennyiségek összehasonlításában. Képesek lesznek következtetésre épülő problémamegoldás során egyszerű algoritmusok kialakítására, követésére, konkrét tapasztalatok alapján az általánosításra, matematikai problémák megvitatása esetén is érvek, cáfolatok megfogalmazására, egyes állításainak bizonyítására.

Természettudományos és technikai kompetencia

A tanuló ismereteinek segítségével, a megfelelő módszerek felhasználásával legyen képes leírni és magyarázni a természet egyszerűbb jelenségeit és folyamatait. A technikai fejlődés fontosságának felismerése mellett lássa be az alkalmazott technikák és technológiák előnyeit, korlátait és kockázatait. Képesek legyenek meghatározott szempontoknak megfelelően megtervezni és végrehajtani megfigyeléseket, kísérleteket, és azok eredményeiből reális és helyes következtetéseket levonni. A tanuló legyen

képes mozgósítani és alkalmazni természettudományos és műszaki műveltségét a tanulásban a választott szakma elsajátítása során és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldásában. Lássá be a fenntarthatóságot középpontba állító környezeti szemlélet fontosságát, képes legyen és akarjon cselekedni ennek megvalósulása érdekében. Értse meg a lokális folyamatok és döntések egyes regionális és globális következményeit.

Digitális kompetencia

Technikumi képzésben részt vevő tanulóink legyenek képesek a számítógép nyújtotta lehetőségek (pl. szövegszerkesztés, táblázatkezelés, prezentációkészítés) igényes, esztétikus, önálló alkalmazására a tanulásban és a mindennapi életben.

A tanuló legyen nyitott és motivált az IKT nyújtotta lehetőségek kihasználásában. Gyakorlottan kapcsolódjon be az információ megosztásba, vegyen részt az érdeklődési körének, választott szakterületének megfelelő együttműködő hálózatokban. Ismerje fel és használja is ki az IKT nyújtotta lehetőségeket, a kreativitást és innovációt igénylő feladatok, problémák megoldásában saját szakterületéhez kapcsolódóan. A tanulóban alakuljon ki az IKT alkalmazásához kapcsolódó helyes magtartás, fogadja el a kommunikáció és az információ felhasználás etikai elveit. Ismerje az IKT interaktív használatához kapcsolódó veszélyeket, tudatosan törekjen ezek mérséklésére. Ismerje a szerzői jogból és a szoftvertulajdonjogból a felhasználókra vonatkozó jogi elveket, figyelembe véve ezeket a digitális tartalmak felhasználása során.

Szociális és állampolgári kompetencia

Diákjaink legyenek nyitottak a személyek és kultúrák közötti párbeszédre. Éljenek a véleménynyilvánítás lehetőségével a közösség, a társadalmat érintő kérdésekben. Tudják érveiket megfogalmazni és vitahelyzetben is kulturáltan kifejezni, meghallgatni és elfogadni mások véleményét. Vegyék figyelembe és értsék meg a különböző nézőpontokat, keltsenek bizalmat tárgyalópartnereikben, és empátiával forduljanak feléjük. Tudjanak helyes döntéseket hozni, illetve segítséget elfogadni konfliktushelyzetekben. Legyenek képesek a stressz és a frusztráció megfelelő kezelésére. Tudatosan készüljenek a munka világához kapcsolódó döntéshelyzetek megismerésére. Igyekezzenek a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudásukat felhasználva aktívan részt venni az őket érintő közügyekben. Legyenek nyitottak a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránt, képesek a különböző szinteken hozott döntések kritikus és kreatív elemzésére. Pozitív attitűdje alakuljon ki az emberi jogok teljes körű tisztelete, ideértve az egyenlőség, a demokrácia, a vallási és etnikai sokszínűség tiszteletben tartása iránt, törekedjenek a személyes előítéletek leküzdésére, a kompromisszumra. Alakuljon ki a reális alapokon és ismereteken nyugvó nemzeti identitástudatuk, a hazához, illetve az Európához való kötődésük.

A tanuló legyen nyitott más kultúrák, más népek hagyományainak, szokásainak megismerésére, értse meg és fogadja el a kulturális sokszínűséget. Ismerje és használja helyesen az állampolgársághoz kapcsolódó alapvető fogalmakat. Tudjon együttműködni társaival az iskolai és az iskolán kívüli életben egyaránt, vállaljon feladatokat különböző, általa választott közösségekben. Nyújtson társai számára segítséget ismert élethelyzetekhez kapcsolódó problémák megoldásában. Fogadja el, hogy a közösség tagjai felelősek egymásért, ennek figyelmen kívül hagyása pedig akár súlyos következményekkel is járhat. Fogalmazza meg véleményét a közösséget érintő kérdésekben, hallgassa meg, és képes legyen elfogadni mások érvelését. A magyar és az európai kultúra, illetve hagyományok megismerésével alakuljon ki a tanulóban az országhoz, a

nemzethez, az EU-hoz és általában az Európához való tartozás tudata.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A tanuló tudjon csoportos munkavégzésben részt venni, közös feladatok, az iskolai élethez kapcsolódó problémák megoldása során legyen képes a munka megtervezésére és irányítására, társai vezetésére. Legyen együttműködő. Legyenek elképzelései az egyén társadalmi- gazdasági feladataival, boldogulásával kapcsolatban. Érdeklődjön a választott szakterületéhez kapcsolódó gazdasági kérdések iránt, tudjon ezzel kapcsolatos elképzeléseket megfogalmazni, a pénz, a gazdaság, a vállalkozások világhoz kapcsolódó témákról szóló vitákban ismereteit felhasználva érvelni. Érdeklődjön a mindennapi életét és választott szakterületét érintő pénzügyi és jogi kérdések iránt. Problémamegoldó tevékenységét a függetlenség, a kreativitás és az innováció jellemezze.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

A tanuló ismerje fel, hogy a művészetek érzelmi, gondolati, erkölcsi, esztétikai élmények, a tapasztalatszerzés forrásai. Tudatosuljon benne a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség jelentősége. Értse meg az európai országok, nemzetek és a kisebbségek kulturális sokféleségét, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepét. Legyen nyitott műalkotások befogadására, a koncertélmények, színházi előadások, filmek és képzőművészeti események életkorának megfelelő szintű értelmezésére, irányítással történő feldolgozására. Legyen képes makettek, modellek konstruálására, belső terek különböző funkciókra történő önálló átrendezésére, kísérletezni új technikákkal, módszerekkel és anyagokkal.

A hatékony, önálló tanulás

A tanuló rendelkezzen a hatékony tanuláshoz szükséges alapvető készségekkel, azaz eszközhasználat szintjén tudjon írni, olvasni, számolni, továbbá a tanulási folyamatban tudja használni az IKT-eszközöket. A tanuló képes legyen kitartóan tanulni, a figyelmét összpontosítani, törekedni arra, hogy saját tanulását megszervezze egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Legyen képes a figyelem és a motiváció folyamatos fenntartására, elég magabiztos az önálló tanuláshoz. A tanulás iránti attitűdje legyen pozitív, ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, ismerje fel szükségleteit és lehetőségeit. Egyre gyakorlottabb legyen abban, hogy felismerje készségeinek erős és gyenge pontjait, valamint tudja megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatásokat, támogatásokat. Képes legyen arra, hogy saját munkáját tárgyilagosan értékelje, és szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

2.2.3. Kompetenciamérések és eredményeik

Az intézmény az országos mérés mellett évente két alkalommal méri fel a tanulók kompetenciáit saját mérőlapokkal. A mérőlapok és a mérési technológia kifejlesztése során a fejlesztési irányok:

- Humánerőforrás-fejlesztés
- Tanulói kulcskompetenciák fejlesztése.

A mérési adatok hozzáférhetők az intézmény központi számítógépes rendszerében. A fejlesztési tervek egyéni és osztályszinten is elkészülnek. Ezek az oktatók munkáját segítik, hiszen ezekből egyértelmű képet kaphatnak, hogy mely tanulónál, il-

letve osztálynál milyen kompetenciaterületek szorulnak erősítésre, fejlesztésre.

2.3. Célok és feladatok az intézmény szervezeti egységeiben

Az iskolaközösségben a legfőbb cél:

Az iskolához való tartozás érzésének elmélyítése, az egész iskolaközösség szervezeti elemeinek, közösségi vonásainak erősítése, sajátos arculat formálása.

A szakmai program koncepciójának megismerése és tudatosítása az iskolaközösségben. Az iskolai munkakapcsolatok és együttműködések fejlesztése, egymás munkájának jobb megismerése.

Az iskolában jelentkező általános és speciális problémák őszinte, nyílt feltárása, elemzése és megoldások keresése.

Az iskola hírnevének öregbítése érdekében folytatni kell a sajátos arculatot is segítő hagyományteremtést és hagyományápolást.

Fontos, hogy az elért eredményeinket mindenkivel megismertessük, publikáljuk.

Az oktatótestületben

Erősíteni kell a közösségi vonásokat. A nevelő- oktató iskola követelményeihez közelítő egységes értékrendet érvényesíteni, illetve konkretizálni kell az oktató- és munkaközösségekben, valamint az ifjúsági közösségekben egyaránt.

Ezen értékrend alapelemeinek kell tekinteni:

- a.) A tanulás és a munka egységes értelmezését, nevelési szempontból egyik sem lehet a másiknak alárendelve, mindkét tevékenység fontos.
- b.) A közösségi életre való nevelést

Szélesíteni kell azon tevékenységformák körét, amelyek a közösséget erősítik, meg kell keresni a differenciált tevékenységformákat.

Az egészséges életmód kialakítását és a fizikum fejlesztését, a szabadidő hasznos eltöltését szolgáló tevékenységeket.

A tanórai és a tanórán kívüli munka egységes arányát kell kialakítani, ügyelve arra, hogy a tanórán kívüli és iskolán kívüli munkának akkor legyen értéke és becsülete, ha a tanórai munka végzése is színvonalas.

Elismerjük és elfogadjuk a differenciált munka és értékelés szükségességét és tényét. Igényeinket, szükségleteinket és megítélésünket lehetőségeinkhez, elvégzett munkánk mennyiségéhez és minőségéhez igazodva alakítjuk.

Az iskola vezetésében

Az iskola mindennapi életében fontos szerepet játszanak a jog, kötelesség és felelősség jegyében a szakmai munkaközösségek.

Lehetőségeinken belül alkalmazzuk az erkölcsi ösztönzőket a kiváló tanulók elismerésére, a kiváló munkát végző oktatók elismerésére. További feladat az alkotó munkát végzők lehetőségeinek kiszélesítése, új kezdeményezések felkarolása, jobbtó szándékú tevékenységek segítése.

Nagy hangsúlyt helyezünk az ellenőrző tevékenység folyamatosságára, az értékelés hatékonyságára. Az iskolák vezetőségének értékrendjében a szaktárgyat magas

színvonalon művelő, a közéletiséget szívesen vállaló, alkotó szellemű oktató a példakép.

A munkaközösségekben

A fentebb már említett jog, kötelesség és felelősség egysége jegyében élni kell a meglévő lehetőségekkel, szélesíteni kell a hatásköröket.

Kiaknázzuk a munkaközösségek együttműködésében, egymás közötti kapcsolatában rejlő lehetőségeket. Ennek érdekében a munkaközösség-vezetők az igazgató közvetlen munkatársai, tanácsadói szakmai kérdésekben.

A munkaközösségekben az adott szakterület(ek) problémáit, gondjait meg kell tudni oldani.

Külön kiemelt figyelmet fordítunk a szakmai munkaközösségekben a szakmai tanulmányi versenyekre való koncentrált felkészítésre, diákjainknak ezeken a versenyeken való részvételére.

Az ifjúsági közösségekben

Fontosnak tartjuk a közösségformáló tevékenységet. Célunk, hogy javítsuk a tanulmányi fegyelmet. Egységesen küzdünk az általános nevelési hiányosságok, a közbűnség, lezserség, agresszivitás ellen.

El kell érni, hogy a magasabb szintű közösségek (11., 12., 13. évfolyam) alsóbb évfolyamokra gyakorolt pozitív hatása domináljon. Legyen követelmény a diák- diák által történő nevelése.

A diákönkormányzat illetve öntevékenység fejlesztése érdekében megfelelő előkészítés után növelni kell a diákközösségek hatáskörét. A magatartási fegyelem egységes megítélése érdekében az általánosan elfogadott egyéni és közösségi normákat tudatosítani kell, valamint meg kell követelni a gyakorlatban is. Folyamatos gyakorlati kell tenni a felnőtt vezetők, oktatók és diákvezetők rendszeres közös ellenőrzését és értékelését.

2.4. Az iskolában folyó pedagógiai munka eszközei, eljárásai

Céljaink eléréséhez, kitűzött feladataink elvégzéséhez pedagógiai eszközeink, eljárásaink a tanórákon, kollégiumi foglalkozásokon túl:

- együttműködünk a szülőkkel, diákokkal, társadalmi szervezetekkel, pedagógiai szakszolgálattal, más intézményekkel,
- folytatjuk megkezdett hagyományőrző, hagyományteremtő tevékenységeinket,
- tanulóinkat saját képességeikhez, tehetségükhöz mérjük, nem akarjuk uniformizálni őket,
- gyermek- és ifjúságvédelmi felelősünk az iskolába lépés pillanatától fogva igyekszik nyomon követni a szociálisan hátrányos helyzetű, beilleszkedési viselkedési zavarokkal küzdő tanulóinkat, az érintett osztályfőnökkel együttműködve,
- munkatársaink, diákjaink által elért eredményeket mindenki számára megismerhetővé tesszük,
- mindenki számára hozzáférhetővé tesszük a számunkra fontos erkölcsi értékeket,

- egységesen érvényesítjük az iskola követelményeihez igazodó értékrendet; ennek során egységesen alkalmazzuk a jutalmazás büntetés elveit, formáit, ügyelve arra, hogy figyelembe vegyük tanulóink életkori sajátosságait,
- felzárkóztató programokat szervezünk tantárgyakhoz, tanórákhoz kapcsolódóan (pl. korrepetálás),
- oktató munkánkban igyekszünk egyénre szabott feladatokkal, differenciált munkával segíteni a lemaradó, tanulási nehézségekkel küzdő tanulóinkat,
- igény szerint szakköröket szervezünk,
- lehetőségeink szerint csoportbontást is alkalmazunk a tanulás hatékonyságának növelése érdekében,
- saját és más iskolák tehetséges tanulóinak számára szervezünk helyi, regionális és országos versenyeket,
- színházlátogatási lehetőséget biztosítunk tanulóink, munkatársaink számára,
- tanulmányi kiránduláson és szakmai programok mellett is, kulturális programokat szervezünk,
- lehetőséget adunk végzős tanulóink számára felsőoktatási intézmények nyílt napjain való részvételre,
- részt veszünk tanulmányi versenyeken,
- személyes beszélgetésekkel, tanulói adatlapokkal mérjük partnereink elégedettségét, illetve igényeit,
- osztályfőnöki órákon nagy hangsúlyt helyezünk az egészséges életmód elsajátítására,
- rendszeresen részt veszünk sportrendezvényeken, valamint helyt adunk ezeknek,
- végzős általános iskolás tanulók számára nyílt napokat szervezünk, ahol betekintést nyerhetnek a napi munkába,
- diákközyűlést tartunk, a tanulók aktivizálása és motiválása érdekében a tanórai foglalkozások megszervezhetőek a hagyományostól eltérő módon is, amire rendhagyó tanítási napok is alkalmasak.

3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A személyiség „egy folyton változó, alakuló struktúra, amelyben benne vannak az egész biológiai – fiziológiai – pszichológiai – társadalmi elemek, amelyek a környező valósággal állandó érintkezésben és kölcsönhatásban vannak.” A személyiség legfontosabb specifikuma a fejleszthetőség, a formálhatóság.

Amikor a személyiség formálásáról, neveléséről beszélünk, beleértjük:

- a képességek fejlesztését
- a motivációs rendszer kialakítását
- az érzelmek gazdagítását
- a szükségletek befolyásolását
- a jellem nevelését
- erkölcsi, etikai normák kialakítását és megszilárdítását.

A személyiségfejlesztés alappilléreit nevelési céljaink fejlesztési területei alkotják. (Lásd:

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink továbbá:

- A helyi tantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatá-

- sa, valamint az ezekre épülő differenciálás.
- A színes, sokoldalú iskolai élet, tanulás, munka.
  - A gyakorlati képzés, az értékteremtő munkavégzés személyiségformáló erejének kihasználása.
  - A fenti lehetőségek a tanulók önismeretét, a gondolkodás képességét, együttműködési készséget fejlesszék, edzzék akaratukat.

4. A teljesskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

4.1. Helyzetelemzés

Számos egészségügyi felmérés lesújtó képet mutat a magyar lakosság egészségi állapotáról. Különösen aggasztó, hogy az életmóddal szoros összefüggést mutató betegségek egyre fiatalabb korosztályokat érintenek, s a megbetegedések száma is aggasztó. Komoly probléma a krónikus népbetegségek rizikó-tényezői között említhető elhízás, alkoholizmus és dohányzás előfordulási gyakorisága, továbbá, hogy az orvoshoz fordulási gyakoriság, szűrőprogramokon való részvétel sem megfelelő. Az életmóddal és környezeti viszonyokkal összefüggő megbetegedések már gyermekkorban jelentkeznek, s igen gyakoriak az allergiás betegségek, pszichoszomatikus panaszok, táplálkozási problémák, a mozgásszegény életmóddal összefüggő tünetek. Komoly gondot jelent a serdülőkori rizikó-magatartásformák (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás) elterjedtsége. A magyar gyermekek egészségi állapotát jellemző adatok nem kedvezőek. Ezen a területen pozitív változást csak komoly társadalmi összefogással lehet elérni. Az iskola világtól sohasem állt távol az egészséges életmódra nevelés. A megújuló, kompetencia alapú oktatásban erre komplex szemlélettel kell felkészíteni a gyermekeket. Az iskolai egészségfejlesztés az egész oktató-nevelő munkát átfogó tevékenység, amellyel hozzájárulunk az egészségesebb, állóképesebb, lelki és fizikai tartással bíró ifjúság formálásához. Az egészségnevelés a környezeti nevelés része, központi feladata az ember külső és belső környezete közötti harmónia alakítása, helyreállítása. Tanulóifjúságunkat számos negatív hatás éri a környező világból, értékrendjük kialakítása, értékítéletük formálása elengedhetetlen része oktató munkánknak. Nem elegendő az egészséggel kapcsolatos információk közvetítése, el kell érniük, hogy az egészséges életvitel, az „egészségtudatos” magatartásszokássá váljon.

4.2. Az egészségnevelés célja

Az egészségnevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók egészségfejlesztési attitűdjének, magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék minden tagja képes legyen arra, hogy folyamatosan nyomon kövesse saját egészségi állapotát, érzékelje a belső és külső környezeti tényezők megváltozásából fakadó, az egészségi állapotot érintő hatásokat és ez által képessé váljon az egészség megőrzésére, illetve a veszélyeztető hatások csökkentésére. A teljes fizikai, szellemi és szociális jól-lét állapotának elérése érdekében az egyénnek vagy csoportnak képesnek kell lennie arra, hogy meg tudja fogalmazni, és meg tudja valósítani vágyait, hogy megtalálja a megfogalmazódott szükségleteihez vezető, egészségét védő, és a környezet védelmére is figyelő optimális megoldásokat, továbbá környezetével változzék vagy alkalmazkodjék ahhoz. Az egészséget mint a mindennapi élet erőforrását, nem pedig mint életcélként kell értelmezni. Az egészség pozitív fogalom, amely a társadalmi és egyéni erőforrásokat, valamint a testi képességeket hangsúlyozza. Az egés-

zségfejlesztés következképpen nem csupán az egészségügyi ágazat kötelezettsége, hanem az egészséges életmódon túl a jól-létig terjed. Az iskolának minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Az iskola váljék az egészségnevelés egyik olyan színterévé, ahol az egészség, mint érték jelenik meg! Készítsük fel diákjainkat a világ kihívásaira, érzük el, hogy helyesen kialakított értékrenddel szemléljük a társadalmi változásokat, alakítsanak ki családi, munkahelyi és egyéb csoportkapcsolatokat, mindennapjaiknak része legyen az egészségügyi kultúra! Keltsük fel tanulóinkban a mozgás, az egészséges táplálkozás iránti igényt! Fejleszteni kell a beteg, sérült és fogyatékkal élő embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást. A balesetmegelőzés keretén belül ismertessük meg a környezet - elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, veszélyes anyagok - leggyakoribb, egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit! A tanulókat készítsük fel a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, az önálló gyalogos közlekedésre, a tömegközlekedési eszközök használatára, az utas balesetek elkerülésének módjaira, illetve baleset esetén a sérültek ellátására az elsősegély nyújtási ismeretek megtanításával! Hívjuk fel a figyelmet továbbá a veszélyes anyagok, illetve készítmények helyes kezelésére, legfontosabb szabályaira (felismerésére, tárolására)! Támogatást kell nyújtani a gyerekeknek - különösen a serdülőknek - a káros függőségekhez vezető szokások és életmódok (pl. a dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, helytelen táplálkozás, öltözködési szokások) kialakulásának megelőzésében. Az iskola megkerülhetetlen feladata, hogy foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, és figyelmet fordítson a családi életre, a felelős, örömteli párokra történő felkészítésre. Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki. Fontos, hogy az iskolai környezet is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Ebben az oktatók életvitelének is jelentős példaértékű szerepe van!

4.3. Az egészségnevelés, egészségfejlesztés lehetőségei

A hatékony egészségnevelési tevékenység megköveteli, hogy az iskola szervezettsége, az oktatók, iskolai dolgozók magatartása segítse a programban megjelölt célokat. Ezek a segítő tényezők a következők:

- tantermek, tanműhelyek, kollégiumi helyiségek megfelelő kialakítása,
- a szervezett keretek között megvalósuló tanév eleji egészségügyi szűrővizsgálat, és az ehhez kapcsolható, a tanulást is befolyásoló egészségi állapotfelmérés, a részképességi zavarok kiszűrése,
- a napirend, a házirend, a munkarend tegye lehetővé a mozgásigény kielégítését.

Az egészséges életmód kialakításának, fenntartásának igénye az alábbi lényeges területek kiemelését követeli meg:

- egészséges táplálkozási szokások kialakítása, rokonszenves tétele, egészséges élelmiszerek, biotermékek iránti igény felkeltése, a közétkeztetésbe való bevezetése,
- a test- és mozgáskultúra fejlesztése, a testedzés lehetőségének biztosítása,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- személyi higiéné, tisztaság, önmagunk és egészségi állapotunk ismerete,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése, konfliktuskezelői képességek fejlesztése,

- a természethez való viszony és az egészséges környezet jelentősége,
- balesetmegelőzés,
- elsősegélynyújtás,
- párkapcsolatok, szexuális felvilágosítás, felelős nemi magatartás kialakítása,
- beteg társak elfogadása és segítése.

Az egészségnevelési tevékenység megjelenik tanóra keretében, tanórán kívüli foglalkozások szervezése során és egyéb rendezvényeken is. például: szabadidősportban, versenyeken, célirányos táborokban, előadásokon, veradáson, pályázatok kiírásában, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős fogadóóráin. Az évenként elkészítendő iskolai és szakterületi munkatervekben – igazodva az életkori sajátosságokhoz - az alábbi témákat feltétlenül megjelenítjük.

4.4. Az egészséges táplálkozás kérdései

Tudományosan bizonyított tény, hogy táplálkozási szokásaink jelentősen befolyásolják egészségünket. Étrendünk, az elfogyasztott élelmiszerek határozzák meg nagyrészt életminőségünket, élettartamunkat is. Ahhoz, hogy megfelelő, kellő mennyiségű tápanyaghoz jussunk ismerni kell szervezetünk igényét, az élelmiszercsoportok fajtáit, hatásait. Korunk jellemzője, hogy már fiatal korban egyre gyakoribb a túlsúlyos állapot a rossz fogyasztói szokások, a kellő ismeretek hiánya miatt. Ahhoz, hogy elkerülhető legyen, célszerű minél korábban megismertetni a gyermekekkel a helyes táplálkozás alapjait, hogy mielőbb beépüljön szokásrendszerükbe, s kialakuljon igényük is ez iránt. Az egészséges táplálkozással kapcsolatos ismeretek a biológia tananyagba ágyazódva jelennek meg. Emellett minden osztály osztályfőnöki tanmenetében/tananyagfelosztásába is bekerülnek. A tanórákon kívül szervezett egészségnapon, egészséges életmód pályázatokon, vetélkedőkön való részvétel során bővülnek tanulóink egészséges táplálkozásra vonatkozó ismeretei.

Az intézményben üzemelő élelmiszerárúsító üzletek és áruautomaták működtetése során intézményünk próbálja megvalósítani az Országos Élelmiszerbiztonsági és Táplálkozástudományi Intézet 2005. évi ajánlását az iskolai büfék korszerű táplálkozásba illeszkedő választékának kialakításához. Az árukínálat nem tartalmazhat olyan terméket, amely alkalmas lehet a tanuló figyelmének, magatartásának olyan mértékű befolyásolására, hogy azzal megzavarja a nevelési-oktatási intézmény rendjét, vagy rontsa az oktató munka hatékonyságát.

Az egészséges életmódra nevelés fontos színtere az iskolai étkeztetés. El kell érni, hogy a gyermekek minél nagyobb része – leginkább a veszélyeztetettek, a hátrányos helyzetűek – az iskolában étkezzenek.

4.5. A mindennapos testnevelés

A 2012/13-as tanévtől a 9. évfolyamtól bevezetve felmenő rendszerben az iskola biztosítja a mindennapos testnevelést azon osztályokban, ahol közismereti oktatás folyik. A minden gyermek részvételével történő mindennapi egészségfejlesztő hatékonyságú testnevelés vagy testmozgás az órarendbe illetve a tantárgyfelosztásba kerül beépítésre.

A heti öt testnevelés órából legfeljebb heti két óra

- a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatá-

- rozott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,
- iskolai sportkörben való sportolással,
- versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között edzéssel váltható ki.

4.6. A testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése, megszüntetése

Az életkornak megfelelő testi, lelki önismeret birtokában hozott helyes döntés - ami belső elhatározáson alapszik - a leghatásosabb módja annak, hogy bármilyen anyaghoz, droghoz vagy tevékenységhez kötődő káros szokás, szenvedély kialakulását megelőzzük. Az intézmény fontos feladata a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzése, feltárása, megszüntetése, ezért kiemelt figyelmet fordít a tanulók veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére.

Ez minden oktató feladata, kiemelve közülük is az osztályfőnököt. Amennyiben a tanulókat veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel az iskolában nem lehet megszüntetni, az iskola segítséget kér a gyermekjóléti szolgálattól, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyektől, intézményektől és hatóságoktól. A gyógyult szenvedélybeteg tanulók beilleszkedését is minden eszközzel segíti az intézmény. Az oktatási intézményben, valamint azon kívül a tanulók részére szervezett rendezvényeken a népegészségügyi témakadóról szóló 2011. évi CIII. törvény hatálya alá tartozó, továbbá alkohol- és dohánytermék nem árusítható, nem fogyasztható.

A viselkedési függőségekkel és a különböző szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásával az osztályfőnöki órák tananyaga foglalkozik. Ezen kívül a tanulók ismeretterjesztő, felvilágosító előadásokon, a témával foglalkozó pályázatokon, vetélkedőkön, megelőzési programokon vesznek részt.

4.7. Személyi higiéné, tisztaság

Az egészség fő feltétele a test és a környezet tisztasága: tisztálkodás, haj-, bőr-, köröm-, fül- és fogápolás, vécéhasználat, zsebkendőhasználat, napjában többszöri kézmosás. Az említett tevékenységeken kívül fontos feladat az erre a célra szolgáló helyiségek (vécé, zuhanyzó, mosdó) tisztántartása, fertőtlenítése, rendeltetésszerű használata.

4.8. A bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése

Általánosan fontos készségek, képességek, magatartásmódok, viselkedésformák, amelyeket segítenünk kell alakítani: mások véleményének, álláspontjának meghallgatása, figyelembe vétele; mások igényeinek tolerálása; saját magunk és mások megbecsülése; kudarcok, stressz, stresszhelyzetek elviselésének, pozitív megélésének képessége. „Az igényeink azonnali kielégítése iránti vágy” késleltetésének képessége az energia átmeneti időre történő átcsoportosításával.

A stressz okozta, gyakran igen kellemetlen élménytől még az egészen kicsi gyerekeket sem lehet megóvni. A gyerekek könnyen elsajátítják az új kifejezést és helyesen alkalmazzák, így tisztában lesznek a stresszhelyzet okozta érzelmi nyomással és azzal, hogy ennek hatására a

helyzet szereplőinek viselkedése megváltozhat.

A téma feldolgozása az osztályfőnöki órák keretében történik elsősorban. Módszerei az ismeretközlés, felvilágosítás, tévhitek, téves ismeretek tisztázása, korrekciója; magatartás, viselkedés, értékek, érzelmek feltárására és alakítására irányuló beszélgetések, játékok, helyzetgyakorlatok; készség- és kommunikációfejlesztő gyakorlatok, játékok; pozitív életmódminták közvetítése. Nagyon fontos az oktatók példamutatása.

4.9. Balesetmegelőzés

Általános balesetvédelmi helyzetek, szabályok az iskolában. A diákokat az első tanítási napon balesetvédelmi oktatásban kell részesíteni! Fel kell készíteni őket a balesetveszélyes helyzetek felismerésére, elkerülésére, megelőzésére. Ismertetni kell a tilos és elvárható magatartásformákat. Az osztályfőnökök az ismertetés tényét, tartalmát dokumentálják.

Balesetvédelem a szakórákon, gyakorlati foglalkozásokon. Minden tanóra illetve foglalkozás esetében az oktató balesetvédelmi oktatásban részesíti a tanulókat. Testnevelés: a sporttevékenységek sérülések nélküli végzése. Természetismeret óra: a kísérletekhez szükséges anyagok és eszközök szakszerű, balesetmentes használata. Egyéb gyakorlati tevékenységgel járó tanórákon és gyakorlati foglalkozásokon: a munkafolyamatok szakszerű végzése. A tanév során az oktatók az óráikon előforduló balesetveszélyes tevékenységek esetén felhívják a tanulók figyelmét a lehetséges veszélyekre, a baleset-megelőzés módjaira.

4.10. A szexuális felvilágosítás, nevelés, a családtervezés alapjai, az AIDS prevenció

A serdülőkorú fiatalok szexuális élet iránti érdeklődése az utóbbi évtizedekben világszerte felgyorsult. Az első szexuális aktus a hazai szakemberek véleménye szerint 14–16 év közé tehető. A fiatalok 90%-a az első testi kapcsolata során egyáltalán nem védekezik! A serdülőkorúak korai szexuális aktivitásának számos nem kívánatos következménye van. Válsághelyzet kialakulása igen gyakori, a nem kívánt terhességek legtöbb esetben abortusszal végződnek. Komoly gondot jelenthet a fiatal lányok idő előtti anyává válása, amely veszélyes mind a megszülető gyermek, mind a serdülőkorú ifjú anya számára. Az alacsonyabb születési súly, a rosszabb születési rendellenességi és halálozási adatok egyenlőtlen életkilátásokat eredményeznek. A szexuális szabadság azonban a szexuális úton terjedő fertőző betegségek terjedésének (pl. AIDS), gyakoribb előfordulásának is kedvez. Hogy ezek a problémák minél kevesebbszer forduljanak elő, ahhoz megfelelő felvilágosításra van szükség az iskolában (is).

A párkapcsolatokra való felkészülés, a családi életre való nevelés is több időt igényelne, társadalmi modellünk sajnos e tekintetben is hiányos. A konzervatív viselkedési minták eltűnésében vannak, csökken a család értékformáló szerepe, a tömegkommunikáció pedig szüretlen információáradatot zúdít a fiatalokra, ami természetesen hatással van társadalmi és szexuális viselkedésükre. Ezen a területen is nagyon fontos szerepet tölt be az iskola.

Tanórákon (elsősorban osztályfőnöki órákon) kiemelten foglalkoznak oktatóink ezzel a témával. A védőnő és az NKK szakemberei felvilágosító előadásokon bővíthetik tanulóink ilyen irányú ismereteit. A speciális egészségügyi problémákhoz, a szexualitást érintő kérdések megvitatásához célszerű meghívott előadót (orvost, biológiát oktatót, szexuálpszichológust) felkérni, aki kész a felmerülő konkrét problémák megválaszolására is.

4.11. Személyi feltételek

Az iskolai egészségnevelési, egészségfejlesztési program szereplői

- a diákok,
- az iskolaigazgató,
- Az oktatótestület (kiemelt szerepük van a testnevelőknek, biológia szakos oktatóknak, osztályfőnököknek és az egészségfejlesztésben képzett pedagógiai szakembereknek),
- a szülők,
- az iskolaorvos,
- a védőnő,
- a diákönkormányzatot segítő oktató,
- a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős.

Az iskolai egészségnevelési program a diákokért van, az egészséges életvitelüket szolgálja. Az őket érintő, egészségükkel kapcsolatos problémáikról közvetlenül tudomást szerezhethetünk, ha megvan a bizalom az iskolai egészségnevelő program szereplői között. Ennek a bizalomnak a kialakítása egyik legfontosabb célunk. Kiemelten fontosnak tartjuk azt, hogy az iskola valamennyi dolgozója munkájával, magatartásával, életvitelével hozzájáruljon az egészséges életmód kialakításához, elmélyítéséhez.

5. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösség egyénekből áll, és az igazi közösség kibontakoztatja, fejleszti az egyéniséget. A közösségfejlesztés során az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot alakítjuk ki, megteremjük annak harmóniáját.

A nevelés-oktatás folyamatában a diákok jussanak olyan ismeretek birtokába, végezzenek olyan közösségi tevékenységet, amelyek segítik eligazodni őket az emberi közösségek rendszerében. Tanulóink tudjanak különbséget tenni értékes és értéktelen kapcsolatok között. A pedagógiai folyamat során segítsük hozzá tanulóinkat, hogy felismerjék saját és mások értékeit, fogadják el azokat és a másságot. Találják meg - saját képességüknek egyéniségüknek megfelelő - szerepüket, helyüket a kisebb-nagyobb közösségekben és a társadalmi munkamegosztásban.

A fenti célok eléréséhez a tantárgyak ismeretanyagának oktatása során a következő ismereteket közvetítsük, hangsúlyozzuk.

5.1. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Általános követelmények

A tanulók ismerkedjenek meg a különböző népek, kulturális-, vallási csoportok szokásaival, életmódjukkal. Legyenek megértőek, nyitottak a különböző szokások, életmódok, kultúrák iránt, s tolerálják a másságot társaikban is.

Fejlesszük a beteg, sérült, fogyatékos, kisebbségi népcsoportokhoz tartozó embertársak iránti elfogadó, segítőkész magatartást.

A tanórán kívüli foglalkozások (szabadidős programok, kirándulások, kiállítások, rendezvények látogatása stb.) segítsék megismerni és megbecsülni a különböző kultúrákat, fejleszteni tolerancia készségeiket.

Nemzetközi kapcsolataink, azok ápolása a jövőben is jó közösségi nevelési lehe-

tóság.

Szerezzenek tapasztalatokat tanulóink az együttműködés, a konfliktusok közös megoldása terén.

Fejlődjön kommunikációs kultúrájuk, a véleményalkotás és kifejezés, érvek kifejtése, megvédése, értelmezése területén.

Fontos, hogy fiataljaink az egyre gazdagabb információs környezetben is eligazodjanak, illetve azt kritikus módon, szelektíven tudják használni.

Őrizzék, gyarapítsák tanulóink közvetlen környezetük értékeit.

Fordítsanak gondot magukra, legyenek igényesek önmagukkal szemben is.

Közvetítsünk helyes értékeket, ismereteket a tágabb környezet óvására, megbecsülésére is.

5.2. A közösségfejlesztés fejlesztendő területei

Hon- és népismeret, különböző szokások, kultúrák, vallások, helyes önismeret, empátiakészség, együttműködő képesség, egészséges versenyszellem, kezdeményező-készség, önállóság, környezetünk értékeinek megóvása, a természet tisztelete, konfliktusok közös kezelése, kommunikációs készség fejlesztése, önálló ismeretszerzés, véleménynyilvánítás, érvelés, eredményes tanulási módszerek, egészséges életvitel, mindennapos testedzés.

5.3. A közösségfejlesztés fő területei az iskolában

- 1) tanórák,
- 2) tanórán kívüli foglalkozások,
- 3) diákönkormányzati munka,
- 4) szabadidős tevékenységek,
- 5) kollégiumi nevelés.

Mind az öt terület tevékenyen hozzájárul:

- a tanuló közösségi magatartásának kialakításához,
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez,
- a közösségi szokások, normák elfogadásához,
- a másság elfogadásához,
- az együtt érző magatartás kialakulásához,
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez,
- felelős állampolgárrá neveléshez.

A közösségfejlesztés során nemcsak az oktatóknak van feladatuk, hanem az iskolában foglalkoztatott valamennyi dolgozónak, sőt az iskolát segítő szervezetek vezetőinek is, hiszen megjelenésükkel, viselkedésükkel, beszédstílusukkal, társas kapcsolataikkal az intézmény valamennyi dolgozója példaként áll a diákok előtt.

5.4. Tanórán megvalósítandó közösségfejlesztési feladatok

Elsődleges, legfontosabb célunk a spontán, véletlenszerűen alakult csoportokból

olyan valódi közösséget formálni, amely a közös cél érdekében képes a közös értékrend elfogadására, és a tanórán belül is ennek megfelelően viselkedni. Ennek érdekében az alábbi feladatokat kell megvalósítanunk.

a) A tanulás támogatása

- kölcsönös segítségnyújtással,
- közösségi ellenőrzéssel,
- a tanulmányi- és munkaerőcs erősítésével,
- tanulói kezdeményezések segítése,
- közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése,
- a tanulók önállóságának, öntevékenységének fejlesztése,
- olyan oktatói kollektíva kialakítása, erősítése, amely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival tevékenységét koordinálni tudja,
- különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált csoportmunka, kísérlet, verseny stb.) az együvé tartozás,
- az egymásért való felelősség érzetének erősítése,
- különböző tanulási módszerek elsajátítása és alkalmazása,
- tudják, hogy életük során többszöri pályamódosításra kényszerülhetnek,
- megfelelő szervezettség, rend, fegyelem.

b) A tananyag elsajátítása

- járuljon hozzá a közvetlen tapasztalatszerzéshez, segítse elő harmonikus kapcsolat kialakítását a természeti és társadalmi környezettel,
- biztosítson elegendő lehetőséget közösségi cselekvések segítésére,
- alapozza meg a nemzettudatot, mélyítse el a nemzeti önismeretet, hazaszeretetet,
- ösztönözzön a környezet hagyományainak feltárására, ápolására,
- késztesen a közösségért, szűkebb és tágabb környezetért végzett egyéni és közösségi cselekvésre,
- alakuljon ki a tanulóknál bátorító, vonzó jövőkép, erősödjének a környezet iránti pozitív érzelmek.

5.5. Tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztési feladatai

A tanórán kívüli foglalkozások már kötetlenebb tevékenységi formák.

Feladatok:

- pozitív diák-oktató kapcsolat kialakítása;
- jó légkör megteremtése;
- együttes pozitív élmények biztosítása;
- a gyermekekkel közösen szervezett tevékenységek;
- közös munkálkodás az együtt megválasztott közeli és távoli célok érdekében, amelyek a szűkebb-tágabb környezet (iskola, lakóhely) szempontjából is értékesek;
- az önállóság lehetővé tétele, a felelősség, az önkormányzó-képesség kialakításának fejlesztése;
- megfelelő szervezettség, rend, fegyelem;
- az együttlét nyugodt biztonságát adó normák, szabályok közös alkotása és azok megtartása, szükség szerinti módosításuk;

- az együttes tevékenységek, a csoport önállóságának és a tagok egyéni munkájának, magatartásának, önállóságának rendszeres értékelése, ezen keresztül a közös és az egyéni értékrend folyamatos formálása.
- az együvé tartozást erősítő hagyományok megteremtése, ápolása és továbbfejlesztése.

5.6. A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

A diákönkormányzatok a tanulók önrányító, önszervező közösségei, melynek keretében a tanulók az oktató-irányítóval együtt, saját fejlettségüknek megfelelő szinten önállóan intézik saját ügyeiket.

A diákönkormányzat megalakítása nem kötelező, tagsági viszonya önkéntes, célirányos tevékenységéhez viszont szervezettségre van szüksége. Demokratikus úton választja tisztségviselőit, hozza létre megfelelő szerveit, amelyek a közösség megbízásából hivatottak az ügyek megvitatására, határozathozatalra.

a) Feladatai általánosan

Olyan közös érdekeken alapuló közös és konkrét célok kijelölése, amelyek nem sértik az egyéni érdekeket, azokkal összhangban vannak.

A kialakított, meglévő vagy hagyományokon alapuló közösségi munkálatok, közösségépítő tevékenységek fejlesztése, szervezése.

A régi tevékenységek mellett új hagyományok megteremtése.

Olyan tevékenységek szervezése, amelyek értékes esztétikai élményeket keltenek a közösség tagjaiban, és ezzel erősödik, fejlődik maga a közösség.

A közösség iránti felelősségérzet kialakítása, fejlesztése.

Olyan közösség kialakítása, fejlesztése, amely büszke saját közösségének sikereire, értékeli más közösségektől megkülönböztető tulajdonságait.

b) Feladatai konkrétan

Az iskolai hagyományok ápolása, továbbfejlesztése.

Biztosítjuk, hogy a diákokat érintő információk az iskola minden tanulójaához eljussanak. A rendszeres időközönként tartott DÖK- megbeszéléseken a diákok javaslatait is megvitátjuk, és programjainkba azokat beépítjük. Az aktuális programokról, hírekről, pályázatokról időben értesülhetnek tanulóink. A közösség fejlesztéséhez, mások munkájának pozitív értékeléséhez hozzájárulhat a tanulók színvonalas munkáinak közzététele.

A DÖK által önállóan szervezett kirándulások, túrák, valamint a különböző kulturális programok a közösségi életet erősítik.

A DÖK évente egy alkalommal diákközgyűlést hív össze, ahol a vélemények, helyzetelemzések feltárása közben demokratikusan gyakorolja jogait.

A DÖK évente Diáknapot rendez, melynek programjai a közösségek alakulását, továbbfejlődését segítik elő.

5.7. Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Iskola és tanulók

Az iskola eredményes működése, a demokratizmus érvényesülése nem képzelhető el az egyre önállóbban működő tanulói önkormányzat nélkül.

Iskolánkban a diákönkormányzat alulról felfelé építkező szervezet. Éves programját önállóan állítja össze, tisztségviselőit maga választja. Munkáját a tanulók által felkért nagykorú személy segíti.

Működésükről, a működéshez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról, hatáskörei gyakorlásáról, egy tanítás nélküli munkanap programjáról, tájékoztatási rendszerének kialakításáról és működéséről, vezetőinek és munkatársainak megbízásáról maga dönt.

A diákközgyűlés a tanulók tájékoztató és tájékozódó fóruma.

A diákönkormányzat az általa szervezett rendezvényeken gondoskodik a rendről, az ügyeletről.

A diákpanaszok kezelésének színhelye az iskola és a diákotthon. Az iskolai problémák megoldásának elsődleges színtere az osztályközösség. Az érintett felek a tanulók, az osztályfőnök és az osztályban oktató oktatók.

Amennyiben a problémák túlmutatnak az osztálykereteken, úgy megoldásukba a diákönkormányzat és az iskola igazgatóhelyettese is bevonható. A gondok és panaszok kezelésének legfelsőbb fóruma a diákközgyűlés és az oktatót testület.

Iskola és szülő

Fontos, hogy a szülő megfelelő mennyiségű és pontos, korrekt információt szerezzen az intézmény munkájáról.

Az iskolaválasztás időszakában tájékoztatókat küldünk ki a beiskolázási körzetünkbe tartozó általános iskolákhoz az intézményünkben folyó képzésekről, felvételi követelményekről. A 8. osztályos tanulók és szülei számára pályaválasztási nyílt napokat szervezünk, személyesen is bemutatva iskolánk képzési feltételeit és objektumait. Pályaválasztási kiállításokon veszünk részt.

A szülő és az iskola személyes kapcsolata a pályaválasztási szülői értekezleteken kezdődik, ahol az iskola tájékoztatást ad képzési kínálatáról. Ezt követik a nyílt napok, amelyeken a szülők megismerkedhetnek az iskolával. A tanuló beiratkozása után a kapcsolattartás formái és eszközei a következők: digitális napló, fogadóórák, szülői értekezletek, a szülők közössége.

Sor kerülhet családlátogatásokra, és a szülő tanítási napokon is felkeresheti az iskolát.

A digitális naplóba, ill. a tanuló ellenőrző könyvébe minden, a szülő tájékoztatására szolgáló információt be kell vezetni.

A fogadóórák és a szülői értekezletek időpontját az éves munkatervben rögzíteni kell. Kezdési időpontjukat a szülőkkel történt egyeztetés után kell kijelölni. Úgy szervezzük őket, hogy a tanév során kéthavonta legyen alkalom a kölcsönös információszerezésre.

Az első szülői értekezleten kerülnek megválasztásra, illetve megerősítésre azok a szülők, akik az osztályt a szülői szervezetben képviselik.

A szülői szervezet az egyes osztályok választott képviselőiből áll. Munkáját az igazgató által megbízott oktató segíti. Szükség szerint, de évente legalább egy alkalommal ülésezik.

Vezető testületét maga választja.

A felmerülő kérdések, problémák megoldásáról az iskolavezetés legkésőbb a soron következő szülői értekezleten az osztályfőnök útján tájékoztatja a szülőket.

A szülők segítséget nyújthatnak az osztályoknak közösségi rendezvényeik lebonyolításában. A szülői szervezet támogathatja az iskolai rendezvényeket.

A szülők segítséget nyújthatnak az osztályoknak közösségi rendezvényeinek lebonyolításában, részvételükkel is kifejezhetik támogatásukat.

Iskolai oktatók és kollégiumi támogató oktatók

Az iskolai és kollégiumi támogató oktatók együttműködésük során összehangoltan végzik munkájukat úgy, hogy mindegyikük autonómiája érvényesülni tudjon.

A kollégium iskoláink szerves része; a oktatók az oktatótestület tagjai, a kollégium vezetője az iskolavezetőség tagja.

A kollégium munkaterve az iskola munkatervére épül, az iskola munkaterve a kollégiumra is vonatkozik.

Az osztályfőnökök és az oktatók kapcsolatot tartanak a kollégiumi támogató oktatókkal.

Probléma estén (tanulmányi, fegyelmi) megbeszélik a teendőket.

Tájékoztatják egymást az elért eredményekről, sikerekről, illetve eredménytelenségről egyaránt. Iskolai fegyelmi felelősségre vonás esetén az illetékes osztályfőnök és kollégiumi támogató oktató részt vesz a fegyelmi tárgyaláson.

Írásbeli tájékoztatás

Valamennyi oktató köteles minden érdemjegyet és írásos bejegyzést a digitális naplóba, ill. a tanuló ellenőrző könyvébe is bejegyezni.

A tanulók teljesítményének rendszeres mérése érdekében a heti egy-két órás tantárgyakból félévenként minimum 3, a heti három vagy ennél magasabb óraszámú tantárgyakból havonta legalább 1 érdemjegyet kell megállapítani.

Az osztályfőnök indokolt esetben írásban értesíti a szülőket a tanulók előmeneteléről, magatartásáról és szorgalmáról.

5.8. A szakképző intézmények kapcsolatrendszere és együttműködési formái

A szakképző intézmények az agráriumban működő szakmai szervezetekkel szoros kapcsolatot építettek ki. A felsőoktatási intézményekkel, kutatóintézetekkel, kamarákkal, gazdasági szervezetekkel, minden szakképző intézménynek van kapcsolata. Az agrárágazat intézményeivel a kapcsolat napi gyakoriságú.

A külső kapcsolattartás

Az iskola a feladatok elvégzése, a tanulók egészségügyi, gyermekvédelmi és szociális ellátása, valamint a továbbtanulás és a pályaválasztás érdekében és egyéb ügyekben rendszeres kapcsolatot tartanak fenn más intézményekkel és szervezetekkel.

A vezetők, valamint az oktató munka különböző szakterületeinek képviselői rendszeres személyes kapcsolatot tartanak a társintézmények azonos beosztású alkalmazottaival.

A kapcsolattartás formái és módjai:

- a) közös értekezletek, továbbképzések,
- b) szakmai előadásokon és megbeszéléseken való részvétel,
- c) módszertani bemutatók és gyakorlatok,
- d) intézményi rendezvények látogatása,
- e) hivatalos ügyintézés levélben, telefonon, elektronikus formában.

Az intézmény kapcsolattartása a következő intézményekre, szervezetekre terjed ki:

- a) a fenntartó,
- b) a fenntartó intézményei
- c) a területileg illetékes agrárkamara,
- d) a városi és megyei önkormányzat által fenntartott oktatási intézmények,
- e) a tanulók egészségügyi ellátásáról gondoskodó intézmények,
- f) a gyermek- és ifjúságvédelmi hatóságok,
- g) a pedagógiai szakszolgálattal,
- h) a családsegítő központ,
- i) egyéb érintett szervezetek.

6. Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

6.1. Az oktatók intézményi feladatai

Az oktató munka alapdokumentuma az oktatótestület által kialakított és elfogadott pedagógiai program. Az oktató az iskolai és munkaközösségi éves, illetve havi munkatervék és saját ütemtervei szerint önállóan végzi munkáját.

Az oktató végzi az iskola alaptevékenységét, az oktató munkát.

A szakmai oktatás céljainak megvalósítása érdekében az oktató:

- Munkája során példát mutat, különösen a megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség tekintetében, ezzel közvetítve ezen értékek fontosságát.
- Rendszeres önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel fejleszti szakmai és pedagógiai műveltségét.
- Rendszeres kapcsolatot tart diákjai osztályfőnökével, oktatóival, a gyakorlati oktatásban résztvevőkkel, szüleivel.
- Tantárgyanként, osztályonként, illetve csoportonként megtervezi egész tanévi munkáját; a megvalósulás dokumentálását, a reflexiók beépítését a munkája minőségének emelése és tudatosabbá tétele érdekében időben elvégzi.
- Szakmailag és módszertanilag alaposan felkészül. Munkáját pontosság jellemzi.

- Szakmai munkaközösségével egyetértésben megszervezi a tehetséggondozás és felzárkóztatás teendőit.
- A gazdasági igényeket, a szakmai fejlődést figyelemmel kíséri, az elméleti és gyakorlati képzésbe beépíti a korszerű szakképzési ismereteket, technológiákat.
- Részt vesz az oktatótestületi értekezleteken, megbeszéléseken. Az intézmény működési rendjébe, az egészséges és biztonságos intézményi működtetéssel kapcsolatosan felmerülő tevékenységekbe bekapcsolódik.
- Részt vesz az intézmény önértékelési munkájában.
- Együttműködik a kollégáival; kiemelten szoros együttműködés szükséges az egy osztályban oktatók közösségében, továbbá a szakmai oktatók között.
- A munkatervben, programokban rögzített eseményeken, iskolai rendezvényeken részt vesz.
- A tantervekben, szertárban, tanműhelyekben, tornateremben rendet tart, a leltározásban részt vesz.
- Az egységes iskolai követelményrendszert minden oktató köteles betartani. Az oktatók minden tanév első tantárgyi óráján ismertetik a tanulókkal (és az első szülői értekezleten, illetve a fogadóórákon a szülőkkel) a tantárgy követelmény- és értékelési rendszerét, a pótlási és javítási lehetőségeket.
- Az oktató adminisztrációs és tájékoztatási feladatai között különösen ügyel arra, hogy a tanuló értékeléséről a digitális napló útján rendszeresen értesítse a szülőket. A digitális napló útján a bejegyzéseit az osztályfőnök rendszeresen ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt bejegyzéseket pótolja.
- Az oktatói értékelésre igazgatói hatáskörben háromévente kerül sor, amelyhez részletes módszertani leírás, alkalmazott partneri mérőeszközök, és a KRÉTA rendszerben gyűjtött indikátorok fognak segítséget nyújtani.

Az oktatói munka elvárás rendszere és értékelési szempontjai:

Ssz.	Terület	Szempontok (oktatókkal szembeni elvárások)
1.	Képzettség - szakképzettség	
2.	Szakmai tapasztalat	
3.	Munkaerőpiaci érték	
4.	Szakmai felkészültség	<ul style="list-style-type: none"> - Szakmai területén mérhetően, bizonyíthatóan eredményes oktató. - Figyelemmel kíséri és beépíti a tanulási-tanítási folyamatba a szakmai területének változó tartalmát, a duális partnerek elvárásait. - Biztos szakmai tudás, önképzés, képes és kíván is megújulni, tudása korszerű és naprakész.
5.	A szakképzés-releváns korszerű módszertan	- Pedagógiai tevékenységének hozzáadott értéke, a mérhető tanulói teljesítmény.

	alkalmazása	<ul style="list-style-type: none"> - Tanulási-tanítási tevékenysége során alkalmazza a korszerű módszereket, a kooperatív módszertant, a digitális tanulást, az önálló tanulást, a projektmódszert. Fejleszti a problémamegoldást, kreativitást, együttműködést, stb. A tanulási eredmény eléréshez tudatosan választja meg az eredményes módszereket. - Tanulási-tanítási folyamatban rendszeresen alkalmazza a digitális eszközöket, azokat tudatosan a pedagógiai folyamat céljainak megfelelően, rutinszerűen alkalmazza. - A módszereket a tanulók és a tanuló csoportok igényeinek, előzetes tudásának megfelelően választja ki, differenciált oktatást alkalmaz. - Pedagógiai folyamathoz választja a munkaformákat, korszerűen. A szakképzés elvárásainak megfelelően alkalmazza a frontális, csoportos és egyéni munkaformákat.
6.	Pedagógiai tervezés	<ul style="list-style-type: none"> - Foglalkozásaira rendszeresen készít tananyagot, amely tükrözi a szakmai korszerűséget (tartalom, módszer, digitalizáció) a szakmai munkáját, tudását megosztja kollégáival. - Az iskolai tervek elkészítésében részt vesz; pedagógiai tervei összhangban vannak a szakképzés ágazati és intézményi céljaival. - Pedagógiai tervei tanuló és csoport fókuszúak, differenciáltan tervezi meg a pedagógiai folyamatokat; terveiben korszerű digitális oktatás hangsúlyosan jelen van. - Tervezett módszerei, munkaformái a tanulói aktivitást, a gyakorlatorientált képzést támogatják. - Tudatosan tervezi meg a tanulók motivációját, a feladatok kijelölésével, változatos, figyelmet igénylő munkaszervezéssel. - Minden oktató terveiben figyelembe veszi a tanuló szakirányát, épít a az ezzel kapcsolatos előzetes tudásuk és a duális képzőhelyen megszerzett tudásra és tapasztalatokra.
7.	Pedagógiai értékelés	<ul style="list-style-type: none"> - Ismeri és pedagógiailag tudatosan alkalmazza az értékelési módszereket. - Értékelési rendszere koherens, a követelmények alapján meghatározott. - Az oktatási folyamat elején ismerteti az elvárásokat a szülőkkel, tanulókkal. - A visszajelzései rendszerek, egyértelműek, tárgyilagosak, fejlesztő hatásúak. - Szakmai elméleti és gyakorlati oktatóként értékelési rendszerét összehangolja a duális képzőhely értékelési rendszerével.

		<ul style="list-style-type: none"> - Az értékelés eredményeinek elemzésével visszacsatol a pedagógiai folyamatra (tartalom, módszer, munkaforma), annak fejlesztéséhez használja fel.
8.	Együtműködés más oktatókkal, a szülőkkel és a gyakorlati oktatási partnerekkel	<ul style="list-style-type: none"> - Kiemelten fontos a szakmai elméleti - és a gyakorlati oktatók együtműködése. - Tudását megosztja és nyitott a szakmai együtműködésre, átadja tudását, támogatja, segíti kollégáinak a munkáját. - A szülőkkel való kapcsolat fenntartására törekszik, ehhez használja a digitális eszközöket is (Kréta stb.). A tanulók érdekében együtműködik a segítő munkatársakkal és szervezetekkel (pszichológus, iskolaorvos, védőnő, szociális munkás, gyámügyi szakemberek stb.) - Feladatkörének megfelelően bekapcsolódik a pályaorientációs munkába (rendezvények, társszervezetek, általános iskolák, gazdálkodói szervezetek) - Együtműködik a duális gyakorlati képzőhelyekkel.
9.	Személyiségfejlesztő, csoportvezetői, tanulás támogató tevékenység	<ul style="list-style-type: none"> - A foglalkozásokon és az azon túli iskolai pedagógiai munkájában segíti a közösségépítést, a tanulók együtműködését, közös programokat, kirándulásokat szervez. - Épít a tanulói kreativitásra, jól kezeli a tanulói sokszínűségét, az egyéni ötleteket, kezdeményezéseket támogatja. Fejleszti a munkaerőpiac által igényelt kompetenciákat: önállóság, kreativitás, problémamegoldás, csapatmunka, felelősségvállalás, érzelmi intelligencia, rugalmasság stb.
10.	Innovációs tevékenység és szakmai elkötelezettség	<ul style="list-style-type: none"> - Aktívan részt vesz projektekben, iskolai fejlesztésekben. - Szakmai kapcsolati támogatják, segítik és ösztönzik a pedagógiai munkájának fejlesztését. Elhivatottság, jellemzi iskolai munkáját. - Az iskolai élet aktív tagja, nyitott az újra, aktívan részt vállal az iskola eredményességében, a külső megítélésének alakításában. - Szakmai munkáját reálisan értékeli, tisztában van értékeivel, nyitott annak fejlesztésére, képzi önmagát.

Megjegyzés: 1-3. értékelési terület az adott munkakör értékelésére vonatkozik, 4-10. értékelési terület a munkakört betöltő oktató szakmai kompetenciáit vizsgálja.

6.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnök az osztályközösség vezetője. Az osztályfőnököt az igazgató határozott időre bízza meg.

Az osztályfőnök egyedi módon segíti a tanulók iskolai életét, munkáját.

- A szakmai programban rögzített elveknek megfelelően neveli az osztály tanulóit, figyelemmel kíséri személyiségük fejlődését.
- Szorosan együttműködik a gyakorlati oktatásban részt vevő oktatókkal, a gyakorlati képzés szervezőjével.
- Tájékoztatja a tanulókat az őket érintő határozatokról, szabályokról, illetve a munkatervben szereplő feladatokról.
- Igazolja és esetenként engedélyezi a tanulók távollétét.
- Segíti az osztálya által elvállalt rendezvények megszervezését, lebonyolítását.
- Az év elején ismerteti a házirendet, annak előírásait – különös tekintettel a mulasztások igazolására – a tanulókkal betartatja. Kijelöli a heteseket, azok aktuális feladatait megszabja. Felel osztálytermének rendjéért, az ott elhelyezett berendezések, eszközök állapotáért, azokban történt rongálásokat, károkozásokat haladéktalanul jelenti az iskolavezetésnek.
- Az osztályozó konferencián a kollégákkal egyeztetve minősíti a tanulók magatartását és szorgalmát.
- Segíti a tanulók együttműködését, a DÖK munkáját.
- Évente egy alkalommal tanulmányi kirándulást szervezhet.

Az osztályfőnök segíti az oktatók és az iskolavezetés kapcsolatát az osztállyal.

- Tevékenyen részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában.
- Koordinálja és segíti az osztályban oktatók munkáját, látogatja óráikat.
- Aktív kapcsolatot tart fenn a kollégiumi támogató oktatókkal.
- Ellátja az osztállyal kapcsolatos adminisztratív teendőket, azaz vezeti és ellenőrzi:
  - az anyakönyvet
  - a digitális naplót
  - a tanulói hiányzásokat és azok igazolásait
  - az év eleji és év végi statisztikai lapokat
  - az érettségi vizsgára, szakmai vizsgára történő jelentkezéssel és a továbbtanulással kapcsolatos iratokat.
- Rendszeres adminisztratív kötelezettségek:
  - a tanulók személyi adatainak beírása, év eleji összesítések - szeptember 15-ig
  - anyakönyv kitöltése - tanulói adatváltozáskor (pl. lakóhely változása) legalább havonta
  - az érdemjegyek beírásának havonta, a haladási napló kitöltésének ellenőrzése - hetente
  - az ellenőrző könyvek - tanulók által történő - megfelelő vezetését ellenőrzi - legalább kéthavonta
  - a tanulói hiányzások igazolása - a hiányzást követő nyolc napon belül
  - a tanulói hiányzások összesítése - havonta
  - bizonyítványok kitöltése - az éves munkaterv szerint
  - év végi összesítések - a tanévzáró értekezletet megelőző munkanapig
- Közreműködik a tanórán kívüli foglalkozások meghirdetésében és szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, esetleges segélyezésére.
- Felelős az érettségi vizsga és a szakmai vizsga technikai lebonyolításáért.

Az osztályfőnök közvetlen kapcsolatot tart fenn az osztályában érintett szülőkkel

- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az esetleges problémákat és azok okait igyekszik időben feltárni. Ha szükséges, értesíti a

- szülőket és/vagy az iskola vezetését.
- Az éves munkatervben meghatározott időben szülői értekezleteket és fogadó órákat tart.
- Segíti az osztály szülői közösségének együttműködését, az SZMK munkáját.
- A tanuló otthoni háttérének pontosabb megismerése céljából - szükség esetén - családot látogat.

7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
  - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
  - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
  - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
- b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése és oktatása

Az egészséges, és a sajátos nevelési igényű gyermekek együttnevelésével intézményünk többet vállal, magasabb értéket kínál, mint részvétet és védettséget.

Felkészülünk arra, hogy sérült, fogyatékkal élő, sajátos nevelési szükségletű tanulók nevelését-oktatását is felvállaljuk. Az együttnevelés nem pusztán együttlétet jelent, hanem együttes cselekvést. Az együttes élmény, a közös tanulás - kölcsönös kapcsolatokat alakít ki a tanulóközösségekben, és természetessé teszi a sérült tanulók jelenlétét a tanulóközösségekben.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

7.1. Az intézmény által integrált, befogadott SNI tanulók köre

Intézményünk az alábbi SNI-s gyermekek együttnevelését, befogadását vállalja:

- Beszédfogyatékos / akadályozott beszédfejlődésű tanuló, megkésett beszédfejlődés, diszlexia, diszgráfia/
- Hallássérült (nagyothalló) tanuló, egyéni (igazgatói döntés) alapján, amelynek alapja az illetékes szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye.
- A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók / részképesség zavar, diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, figyelemzavar, hiperaktivitás, magatartási zavar/
- Mozgáskorlátozott tanuló.

7.2. Osztály / v. csoport / v. tanulói csoport szervezés elvei / v. csoportszervezési szabályok:

A teljes körű befogadásra, integrációra törekszünk, ezért a tanulókat nem elkülönített osztályokban, csoportban, hanem a többi tanulóval együtt neveljük-oktatjuk. Az SNI-s tanulók valamennyi tanórát együtt töltik, együtt tanulnak az osztálytársaikkal.

Külön foglalkozást – egyéni vagy csoportos foglalkozást csak a rehabilitációs, vagy fejlesztőfoglalkozások alkalmával szervezünk a számukra.

Figyelmünk kiterjed arra is, hogy osztályonként két-három olyan tanuló legyen csak, akik különleges bánásmódot igényelnek, hogy minden tanuló megkapja a képességének kibontakozásához szükséges oktatói figyelmet, útmutatást.

7.3. Az intézmény által nyújtott pedagógiai többletszolgáltatások jellemzői, formái

- A sajátos nevelési igényű tanulók tanórai munkájának a megszervezésekor és a tantervi követelmények meghatározásakor figyelembe vesszük a tanulók speciális akadályozottságát, sérülését. (32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet irányelvei alapján.)
- Foglalkozásokat szervezünk a számukra, tanórán belül illetve tanórán kívül, egyéni és / vagy kiscsoportos formában.

Az iskola által nyújtott további támogatások az illetékes szakértői bizottság előírása alapján:

- Egyéni haladási tempó biztosítása.
- Differenciált feladat kiadása.
- Hosszabb felkészülési idő biztosítása.
- Segédeszközök használata.
- Mentés egyes tantárgyak / tananyagrészek értékelése és minősítése alól.
- A tanuló képességéhez és tudásszintjéhez alkalmazkodó ismétlő-rendszerező foglalkozások.
- Felmentés egyes beszámolási formák alól, pl. írásbeli felelet helyett szóbeli számonkérés.
- Felzárkóztatás.
- Társas kapcsolatok kialakításának bátorítása. Az osztályközösségen belüli helyzetük, beilleszkedésük figyelemmel kísérése, a peremhelyzet elkerülése érdekében.
- Az önállóság erősítése, az önálló tanulási módszerek megtanítása, szorgalmazása.
- Énképük, önképük pozitív oldalainak az erősítése.
- Méltányos elbírálásban részesítjük, ha kell, és önmagukhoz viszonyítjuk a fejlődésüket, a teljesítményüket.
- Az integrációt, inkluziót értő és elfogadó szülői attitűd kialakítása. Szülői foglalkozások, találkozások szervezése.

Személyi feltételek biztosítása

Partnereink az együttnevelés során: Az intézmény oktatói közössége, a tanulók közössége, az SNI-s tanuló, és családja.

Feladataink ellátásához szükséges oktatóink továbbképzése:

Célja, hogy nyitott és szakmailag felkészült legyen a oktató testület az együttnevelésre, a sajátos nevelési igényű tanuló fogadására.

Képes legyen a sérüléshez, az elmaradás mértékéhez, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz igazodó oktatási-nevelési módszerek alkalmazására, képes legyen módosítani a tantárgyi tartalmakat.

Képes legyen a tanítást-tanulást segítő speciális eszközök használatára.

Képes legyen a tanórai foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíteni.

A támogató és a partneri kommunikációs technikák, konfliktus-megoldási technikák átvételére.

7.4. Az osztályfőnök

- A szülővel kiemelten figyelmesen és tapintatosan viselkedik, törekszik a hatékony együttműködés kialakítására.
- A tanuló problémáit megbeszéli a szakokkal.
- Szükség esetén szakemberhez fordulhat.
- Figyelemmel kíséri a tanuló szakellátásának folyamatát, eredményességét.
- Segíti a tanuló megfelelő iskolafokozatba kerülését, pályaválasztását.

7.5. Kiemelten tehetséges gyermek, tanulóval kapcsolatos pedagógiai tevékenységek

Fogalom: Kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség. (2011. évi CXC. törvény a köznevelésről 4§. 14.)

Tehetségkutatás

A tehetséges tanulók megismerése a tanítási órákon történik. Oktatóink az első hónapokban nagyobb figyelemmel kísérik a bejövő 9. osztályos tanulók munkáját, és az átlagosnál jobban teljesítőket szakkörökbe, egyéni, vagy csoportos foglalkozásokra irányítják.

Erősíteni kell őket abban, hogy, képességeiket ne csak saját, hanem a közösség javára is hasznosítsák. Bátorítani kell a tanulókat a versenyeken való részvételre, és gondoskodni kell nyilvános elismerésükről.

Tevékenységi formák

Pályázatok, versenyek

A diákok szakmai- tanulmányi- és gyakorlati versenyeken, pályázatokon vesznek részt. A felkészülésben oktatóink támogatják a diákok munkáját tanórán, részben tanórán kívüli foglalkozások szervezésével.

Sporttevékenységek

A testnevelés és az ezzel összefüggő tevékenységek során tájékoztatjuk tanulóinkat a biztosított lehetőségekről. Biztosítani kell a tárgyi és személyi feltételeket, hogy a jelentkező igények szerint a megcélzott sportágakat a testnevelés órákon, illet-

ve a diákok által választott sportkörökben a tehetséges tanulók űzhessék. A tehetséges tanulók szüleivel történő egyeztetés, azok tájékoztatása elsődleges feladat. Az adott sportág helyi szakosztályainak, edzőinek figyelemfelhívása az első lépcső a sportági tehetségek kiemelése szempontjából.

Házibajnokságokat rendezünk, részt veszünk diákolimpiákon, sportági versenyeken.

Nyomonkövetés

A főiskolára, egyetemre bekerült tanulókat regisztráljuk, életútjukat figyelemmel kísérjük. A kialakult jó oktató-diák kapcsolat miatt felsőfokú tanulmányaik alatt is többször felkeresik intézményünket ezek a tanulók.

A végzett diákok közül többen sikeres vállalkozók, és ily módon is bekapcsolódnak a szakmai tevékenységünkbe, újabb gyakorlati képzési helyeket biztosítva diákjainknak. Esetenként a szakmai kapcsolatok és az általuk képviselt színvonal szükségessé teszi, hogy országos szakmai rendezvények bonyolításába is bevonjuk volt diákjainkat, népszerűsítve a szakmát és egykori iskolájukat.

8. Tanulók az intézményi döntési folyamatban

A nevelési programunkban korábban megfogalmazottak szerint (lásd „A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok” fejezetben).

9. A szülő, a tanuló, az oktatók és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

A nevelési programunkban korábban megfogalmazottak szerint (lásd „A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok” fejezetben)

10. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai, a szóbeli felvételi vizsga

10.1. Tanulmányok alatti vizsgák

A tanulmányok alatti vizsgák fajtáit a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet sorolja fel.

Tanulmányok alatti vizsgának számít az osztályozó-, a különbözeti-, a pótló és a javítóvizsga. Az EMMI rendelet 64.§ (4) bekezdése szerint osztályozó vizsgának számít a szakképző iskolákban szervezett beszámoltató vizsga is.

Hivatkozások:

- Pedagógiai Program,
- SZMSZ,
- Tanév rendje,

- 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 100/1997.(VI.13) Korm.r. (érettségi vizsga)

Előrehozott érettségi vizsga letételére az iskola igazgatója ad engedélyt, amennyiben a tanulónak az adott tantárgyból az év végi eredményei legalább jó (4) volt, továbbá a tanuló egy tantárgyból sem kapott elégtelent év végén.

Amennyiben az oktató a tanév során valamilyen ok miatt nem tudja a tanuló teljesítményét értékelni, minősíteni, akkor azt a tanév során szerzett vizsga keretében – a tanulmányok alatti vizsgán – kell megtennie.

Jelen vizsgaszabályzat rendelkezéseit az

- osztályozó vizsgák,
- javítóvizsgák,
- pótló vizsgák és a
- különbözeti vizsgák lebonyolításakor kell alkalmazni.

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tenni a tanulónak a félévi és év végi osztályzatok megállapításához, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- tanulmányait egyéni tanrend alapján végzi,
- előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni az adott tantárgyból,
- hiányzása jogszabályban előírt mértéket meghaladja, és ezért nem osztályozható,
- amennyiben az oktatói testület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.

Különbözeti vizsga

A tanulót jogszabály értelmében megilleti az a jog, hogy a választható tantárgyak esetében a május 20-i határnappal a következő tanévre más választható tantárgyat válasszon. Ennek feltétele a sikeres különbözeti vizsga. A különbözeti vizsga a tantárgyi követelmények optimumát kéri számon. A vizsgára a szülő jelentkezteti és készíti fel a tanulót.

- Különbözeti vizsgát tehet a tanuló, ha:
- írásbeli határozat alapján engedélyezték,
- tanulmányait a ... évfolyamon valamely tantárgyból emelt szinten kívánja folytatni és ezt megelőzően csak középszinten tanulta,
- átvétellel tanulói jogviszonyt kíván létesíteni, és az előző iskolájából eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott.

Szakképző iskola-technikum átmenet

- 9. évfolyam után a szakképző iskola a technikummal átjárható, mivel mind az ágazati alapoktatás szakmai tartalma, mind az ágazati alapvizsga teljes mértékben megegyezik a szakképző iskolai és a technikumi oktatásban. A közismeret esetében meg kell vizsgálni, melyek azok a tartalmak, amelyeket esetleg pótolni szükséges, amelyet a felvétel, átvételi helyi szabályokban ki kell fejteni,
- Különbözeti vizsgát a tanév során folyamatosan lehet szervezni.

Javítóvizsga

Ha a tanuló a tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, az oktatói testület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket vagy nem jelenik meg, évet ismételni köteles. A javítóvizsga időpontját a szorgalmi időszak lezárásakor az iskola bejáratára kell kifüggeszteni és az iskola honlapján kell elhelyezni.

A tanulót a vizsgára a szülő készíti fel, az iskola a nyár folyamán két ízben konzultációs lehetőséget biztosíthat (június-augusztus).

A javítóvizsgán legalább elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.

Pótló vizsga

Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból nem jelent meg a vizsgán vagy a vizsga letétele előtt távozott, a vizsgát megismételheti.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha:

- neki fel nem róható okból elkésik, távol marad,
- megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik.
- A pótló vizsgát – az igazgató döntése alapján – az adott vizsganapon vagy az iskola által megszervezhető legközelebbi vizsganapon kell megtartani.

Ágazati alapvizsga

Az adott ágazathoz tartozó szakmák tekintetében a technikumban az első két évben, a szakképző iskolában az első egy évben széles körű ágazati alapismeretekre tesznek szert a tanulók, amelyet ágazati alapvizsga zár le. Ez jogosulttá teszi a tanulót a szakirányú képzésbe való belépésre. A közös alapozás átjárhatósági lehetőséget biztosít szükség esetén a technikum és a szakképző iskola között. A konkrét szakmát technikumban a 10. évfolyam végén, szakképző iskolában a 9. évfolyam végén, az adott ágazat sajátosságainak megismerését követően választja ki a tanuló.

Az ágazati alapvizsga szabályai a *Képzési programban* kerülnek bemutatásra. Ez a program tartalmazza az ágazati alapvizsga-feladatok kidolgozásának:

- alapelveit, szabályait,
- az alapvizsga előkészítésének, megszervezésének, lebonyolításának szabályait,
- a tanulói teljesítmények objektív értékelésének szabályait,
- az alapvizsga minőségbiztosítására vonatkozó szabályokat.

10.2. A vizsgák formái

Az igazgató által kijelölt vizsgáztató oktató közli a tanulóval a vizsga formáját (írásbeli/ szóbeli) és a vizsga tananyagát. A szakoktató témajegyzéket ad ki a felkészülés megkönnyítése érdekében.

A tantárgyak vizsgarészei:

Magyar nyelv és irodalom:	írásbeli, szóbeli
Történelem:	szóbeli
Társadalomismeret és etika:	szóbeli
Idegen nyelv:	írásbeli, szóbeli
Földrajz:	szóbeli
Testnevelés:	gyakorlati
Matematika:	írásbeli
Fizika:	írásbeli

Kémia:	írásbeli
Biológia:	szóbeli
Informatika:	írásbeli
Művészetek (rajz, ének):	gyakorlati

Szakmai tárgyak:

A szakmai tantárgyak vizsgatevékenységei a szakmai vizsgakövetelményben meghatározottak (írásbeli, szóbeli, gyakorlati, interaktív) szerint történik.

10.3. Alkalmassági vizsga szabályai

Az iskola külön alkalmassági vizsgát nem szervez. A szakképzésre jelentkező tanulóknak az általuk választott szakmára előírt alkalmassági követelményeknek meg kell felelniük, az erről szóló igazolást legkésőbb a beiratkozás napján kell bemutatniuk.

11. Felvétel, átvétel

A felvétel és az átvétel helyi szabályai, valamint szakképző iskola tekintetében a szakképzésről szóló törvény felvételre, átvételre vonatkozó rendelkezései

Az intézmény tanulói közé felvétel vagy átvétel útján lehet bejutni, amely jelentkezés alapján történik.

A felvétel-átvétel helyi szabályainak kialakításánál figyelembe vettük, hogy a szakképzés kiemelt céljainak tükrében megjelenjen egy *nagyfokú rugalmasság*. Korábbi tanulmányok, szakmai tapasztalatok beszámítása, eltérő tanulási utak felkínálása, közismeret nélküli, rövidebb képzési idő, digitális oktatás, illetve szakképzés-specifikus feltételként a KKK-ban megfogalmazott alkalmassági szabályok meghatározó szerepe az egyes ágazati alapoktatásra vagy szakmai képzésekre való felvételi, illetve átvételi döntések folyamatában.

Felvétel

Iskolánk a felvételi kérelmekről az alábbiak szerint dönt:

- technikum esetén a tanulmányi eredmények továbbá a szakképzésre vonatkozó jogszabályok szerinti egészségügyi, pályaalkalmassági követelmények teljesítése,
- szakképző iskola esetén az általános iskolai tanulmányi eredmények és az egészségügyi, pályaalkalmassági követelmények teljesítése.

A jelentkezés rendjét és a felvételi eljárást jogszabály szabályozza.

Iskolánk felvételi tájékoztatót készít, és azt a honlapján nyilvánosságra hozza, valamint a KIFIR rendszerében október 20-áig elhelyezi.

Átvétel

Másik intézményből történő átvételről az igazgató dönt az alábbiak szerint:

A felsőbb évfolyamra jelentkezéskor az iskola vizsgálja a: *tanuló megelőző tanulmányait, a választandó ágazat (szakma, szakirány), adott osztály befogadóképességét, az osztály szakmai profilját, strukturáját*. Az átvételt megelőzően az iskola különbözeti vizsgát írhat elő a jelentkezőnek.

A vizsga idejét az iskola igazgatója határozza meg.

Az átvétel igazgatói határozattal engedélyezhető:

- előzetes tanulmányok beszámításával,

továbbá:

- szükség esetén különbözeti vizsgával,
- egyéni segítségnyújtással,
- türelmi idő biztosításával,
- évfolyamismétléssel.

A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre.

A tanév elején vagy tanév közben 9. vagy magasabb évfolyamra történő jelentkezéskor a tanuló bemutatja az előzetes tanulmányokat, azok eredményeit igazoló és az egyéb szükséges dokumentumokat. A tanulók felvételéről, átvételéről az iskola igazgatója dönt, figyelembe véve a kérelmet benyújtó előzetes tanulmányait, eredményeit, egészségügyi és pályaalkalmassági feltételeket, a kérelem indokoltságát, az iskolai létszám lehetőségeket. Szükség esetén különbözeti vizsgát vagy osztályozó vizsgát tesz a tanuló, melynek pontos időpontjáról a vizsga előtt legalább két héttel értesítést kap. Az átvett / felvett tanulók osztályba sorolását az igazgatóhelyettes végzi az átvételkor. A tanköteles tanuló esetén a fogadó intézmény a fogadó nyilatkozattal igazolja átvételi szándékát.

Megszűnik a tanulói jogviszony:

- ha a tanulót másik iskola átvette, az átvétel napján,
- szakképző iskolai tanulmányok esetén az utolsó középiskolai évfolyam elvégzését követő első érettségi vizsgaidőszak utolsó napján, ha a tanuló a szakképzésben nem kíván továbbtanulni, vagy a továbbtanuláshoz szükséges feltételek hiányában nem tanulhat tovább,
- szakképző iskolában folyó szakképzésben
  - ha a tanuló jelentkezik szakmai vizsgára, az utolsó évfolyam elvégzését követő első szakmai vizsgaidőszak utolsó napján,
  - ha a tanuló nem jelentkezik szakmai vizsgára, az utolsó évfolyam elvégzését igazoló bizonyítvány kiállításának napján,
  - ha a tanuló tanulmányainak folytatására egészségileg alkalmatlanná vált és az iskolában nem folyik másik megfelelő szakképzés, vagy a tanuló nem kíván továbbtanulni, vagy a továbbtanuláshoz szükséges feltételek hiányában nem tanulhat tovább,
- a tankötelezettség megszűnése után – ha a szülő a tanuló egyetértésével, nagykorú tanuló esetén a tanuló írásban bejelenti, hogy kimarad –, a bejelentés tudomásulvételének napján,
- ha a tanuló tanulói jogviszonyát – a tanköteles tanuló kivételével – fizetési hátralék miatt az igazgató a szülő, nagykorú tanuló esetén a tanuló eredménytelen felszólítása és a tanuló szociális helyzetének vizsgálata után megszünteti, a megszüntetés tárgyában hozott döntés véglegessé válásának napján (nem alkalmazható, ha a tanuló hátrányos helyzetű).

Megszűnik a tanuló tanulói jogviszonya – a tanköteles tanuló kivételével – ha az iskola kötelező foglalkozásairól a jogszabályban meghatározott időnél igazolatlanul többet mulasztott.

Megszűnik a tanulói jogviszony a kizárás az iskolából fegyelmi határozat véglegessé válásának napján.

Az iskola a tanítási év utolsó napján egyoldalú nyilatkozattal is megszüntetheti annak a tanulónak a tanulói jogviszonyát, aki nem tanköteles, ha ugyanannak az évfolyamnak a tanulmányi követelményeit második alkalommal nem teljesítette. Az iskolai tanítási év utolsó napján megszüntethető egyoldalú nyilatkozattal annak a tanulónak a tanulói jogviszonya is, aki a nappali rendszerű iskolai oktatásban nem vehet részt, feltéve, hogy az iskolában nincs felnőttoktatás, vagy a tanuló abban nem kíván részt venni.

12. Elsősegély-nyújtási alapismeretek

Elsősegély-nyújtási ismeretek

Az elsősegély-nyújtási ismeretek fő témaköreit a különböző tantárgyak követelményeibe kell beépíteni. A szakképző évfolyamokon a munkavédelem tantárgy, a többi évfolyamon a természetismeret tantárgyak ismeretanyagába, illetve minden osztálynál az osztályfőnöki órákba. A fő témakörök, melyeknek szerepelni kell minden évfolyam ismeretei között, a következők:

- Az elsősegélynyújtás fogalma
- Vérzések
- Légutak
- Utcai balesetek
- Mozgásszervek sérülései
- Égési sérülések
- Mérgezések
- Vegyszer okozta sérülések

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket,
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat,
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat működésével; sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártassággal rendelkezzenek az elsősegély-nyújtási alapismeretek területén,
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit,
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és egyéb foglalkozások (pl.: sportversenyek) keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

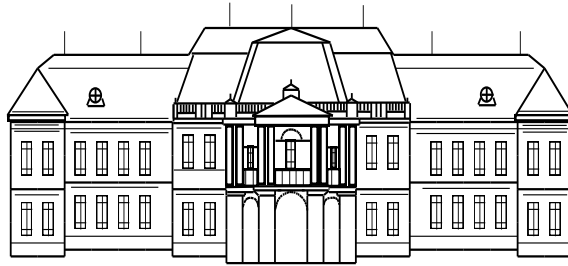
Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának érdekében

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, és a Magyar Vöröskereszt megyei szervezetével,
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos vetélkedőkbe,
- támogatjuk a oktatók részvételét elsősegély-nyújtási továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási ismeretek a következő tantárgyakba épülnek be:

- Természetismeret: mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés, égési sérülések, forrázás).
- Testnevelés: (pl.: magasból esés).

- Szakmai tantárgyak, gyakorlat (pl.: gépek által okozott sérülések, zúzódások, vágott sebek, eszméletvesztéssel járó ütések)
- Gépész tanulóinknak elsősegély-nyújtási tanfolyam és vizsga letétele szükséges a T kategóriás jogosítvány megszerzéséhez.

**DÉLI ASZC
APPONYI SÁNDOR
MEZŐGAZDASÁGI TECHNIKUM,
SZAKKÉPZŐ ISKOLA ÉS KOLLÉGIUM
LENGYEL**

**SZAKMAI PROGRAM
II. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM**

2021.

Egészségfejlesztési program

Tartalom

1. Bevezető.....	3
2. Tevékenységek az egyes területeken	4
2.1. Egészséges táplálkozás	4
2.2. Mindennapos testnevelés, testmozgás.....	6
2.3. Lelki egészséget segítő nevelés	7
2.4. Bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése.....	8
2.5. Szenvedély betegségek prevenciója.....	9
2.6. Baleset-megelőzés, elsősegélynyújtás és a személyi higiénia.....	10
3. Egészségügyi ismeretek átadásának módja/színtere az iskolában:	12
4. Szakmai segítség.....	13

1. BEVEZETŐ

Jogsabályi megfogalmazás értelmében a teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen az oktatók az intézményben végzett tevékenységet és a tanuló részvételét a szakképző intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

A mindennapos működésében kiemelt figyelmet fordítunk a tanulók egészséghez, biztonságához való joga alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, alaptevékenységekre, amelyek különösen:

- egészséges táplálkozás,
- mindennapos testnevelés, testmozgás,
- lelki egészség, viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- személyi higiéné területére terjednek ki.

Az iskolában folyó teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait. A teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink nyomon követhetőek és mérhetőek, értékelhetőek. Az egészségfejlesztési programot az oktatói testület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készítette el.

Az oktatón és az iskola-egészségügyi szolgálatot ellátó szakemberen kívül csak olyan szakembert vagy szervezet programját megvalósító személyt vonhatunk be kötelező foglalkozás, egyéb foglalkozás vagy egyéb egészségfejlesztési és prevenciós tevékenység megszervezésébe, aki megfelelő szakmai ajánlással rendelkezik.

Az iskolai egészségfejlesztés akkor lesz hatékony, ha teljes körű. Ez az alábbiak teljesülését jelenti:

- nem szűkül le egyik-másik beavatkozási területre, hanem mindegyik fő egészségkockázati tényezőt befolyásolja;
- nem szűkül le egy-egy akció időtartamára, hanem az iskola mindennapi életében folyamatosan és rendszeresen jelen van;
- nem szűkül le egy iskolai közösség valamelyik részére, hanem minden tanuló részt vesz benne;
- nem szűkül le az oktatói testület egyes tagjaira, hanem a teljes oktatói gárda részt vesz benne;
- nem szűkül le az iskolán belüli közösségre, hanem bevonjuk a szülőket, az iskola közelében működő, erre alkalmas civil szervezeteket, valamint az iskola társadalmi környezetét (pl. fenntartó) is.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi részterületeken jelentkező hatások révén eredményezhet a jobb egészséget:

- a tanulási eredményesség javítása;
- az iskolai lemorzsolódás csökkenése;
- a társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése;
- a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer-fogyasztás és egyéb szenvedélyek elsődleges megelőzése;
- a társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkal, oktatókkal;

- az önismeret és önbizalom javulása;
- az alkalmazkodó készség, a stressz kezelés, a problémamegoldás javulása;
- a krónikus, nem fertőző népbetegedések (lelki betegségek, szív-érrendszeri, mozgásszervi és daganatos betegségek, cukorbetegség) elsődleges megelőzése;

Fentiek alapján a teljes körű iskolai egészségfejlesztés hatékony megvalósítása intézményi célok mellett népegészségügyi és osztálytársadalmi cél.

Az egészségfejlesztési és prevenció programok kiválasztásánál beszerezzük

- az iskolapszichológus,
- az iskola-egészségügyi szolgálat, továbbá
- a helyi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum véleményét.

2. TEVÉKENYSÉGEK AZ EGYES TERÜLETEKEN

2.1. Egészséges táplálkozás

Az egészséges táplálkozás iskolai megvalósítása alapvetően nem az oktatók feladata, hanem a közétkeztetést biztosító szervezeté, azonban az oktatóktól is elvárható a személyes példamutatáson és az egészséges táplálkozásra vonatkozó ismeretek átadásán keresztül az egészséges táplálkozásra nevelésben való közreműködés.

Az egészséges táplálkozással kapcsolatos ismeretátadáshoz speciális, tanulócsoportonként eltérő szempontokat veszünk figyelmébe.

Helyzetelemzés:

Az egészséges táplálkozás témakörben a helyzetfelmérés során az alábbi kérdésekre kell intézményi és tanulócsoport (osztály) szintjén választ adni:

- Milyenek a tanulók táplálkozási szokásai, tápláltsági állapota?
- Milyen az iskolai büfé, az automaták választéka?
- A mosdón kívül van-e az intézményben ivóvíz vételi lehetőség?
- Megfelelő idő áll-e rendelkezésre az étkezéshez?
- Milyenek az étkezés körülményei?
- Milyen a menzát igénylő tanulók aránya, az ételek minősége, a tanulók elégedettsége?
- A közétkeztetést biztosító szolgáltató az alapanyagok biztosításánál a helyi termelőkkel együttműködik-e?

Megfelelő környezeti feltételek biztosítása:

- Példamutató iskolai személyzet
- Higiénikus, egészséges ivóvízvételi lehetőség
- Kézmosás lehetősége (folyékony szappannal, papír kéztörölő)
- Iskolai büfé, automaták kínálata segítse az egészséges táplálkozást
- Kulturált étkezési körülmények, az ajánlásoknak megfelelő ételek a menzán,
- Szükség esetén a cukorbeteg tanulók lehetőséget kapjanak arra, hogy a vércukorszint ellenőrzése és az inzulinbeadása kontrollált módon, megfelelő körülmények között történjen. Allergiás tanulók(laktóz, glutén, stb.) étkezése biztosított legyen.

Egészséges táplálkozással kapcsolatos ismeretek átadása:

Téma/Témakör	Tantárgy	Évfolyam	Óraszám
Az egészséges táplálkozás alapvető szabályai, táplálkozási piramis/tányér, folyadék (víz) fogyasztás, energiatalok, cukros üdítők, koffein, alkohol, fogápolás	KOMPLEX TERMÉSZETTUDOMÁNY	9.	1 óra
	TERMÉSZETISMERET	9. vagy 11.	1 óra
	Javaslat: VÉDŐNŐI ELŐADÁS (energiatalok, üdítők, koffein, alkohol)	minden osztály osztályfőnöki órák keretében	1 óra
Étkezési szokásaink és azok változtatása Étkezési kultúra, terítés	OSZTÁLYFŐNÖKI ÓRA	9.	1 óra
Média szerepe a táplálkozásban	OSZTÁLYFŐNÖKI ÓRA	9.	1 óra
Növénytermesztés, állattenyésztés, növényvédő szerek	Mg. ismeret	9. vagy 10.	1 óra
Tudatos vásárlás, bioélelmiszerek, élelmiszer-biztonság, ételek tárolása	KOMPLEX TERMÉSZETTUDOMÁNY	9.	1 óra
	TERMÉSZETISMERET	9. és 11.	1 óra
Ételkészítési módok, ételkészítés, heti étrend összeállítása	KOMPLEX TERMÉSZETTUDOMÁNY	9.	1 óra
	TERMÉSZETISMERET	9.	1 óra
Tápláltsági állapot, testkép, energiaegyensúly Táplálkozási szükségletek, tápanyagok összetevői	KOMPLEX TERMÉSZETTUDOMÁNY	9.	1 óra
	TERMÉSZETISMERET	10. vagy 11.	1 óra
Különleges táplálkozási igények (allergia, lisztérzékenység, laktózintolerancia, sportolók, kismamák, csecsemők, anyatejes táplálás, serdülők)	KOMPLEX TERMÉSZETTUDOMÁNY	9.	1 óra
	TERMÉSZETISMERET	9. és 11	1 óra
Táplálkozással összefüggő betegségek, ajánlott és káros diéták (elhízás, kóros soványosság, hiány-állapotok, testképzavarok, népbetegségek)	KOMPLEX TERMÉSZETTUDOMÁNY	9.	1 óra
	TERMÉSZETISMERET	9. vagy 11.	1 óra

Megjegyzések:

- A technikai és a szakképző iskolai képzések 9. évfolyamán komplex természettudomány, valamint természetismeret tantárgy keretein belül van lehetőség a fenti témák ismereteinek átadására.
- A fenntarthatóság témahét keretein belül foglalkozunk az egészségtudatos életmóddal, mely az egészséges táplálkozás témakörön felül több témakör egészségtanát is magába foglalja.

Iskolai programok:

- Rajzpályázat, plakátkészítés, vetélkedő (témahetek)
- Zöldség-gyümölcsnapok, víz napja (téma napok)
- Salátakészítés, kóstolás (nyílt nap)
- Egészségnap
- Osztálykirándulások lehetőségei az egészséges táplálkozási szokások támogatására
- Életmódklub, egyéni tanácsadás

Diákok bevonása:

- Kreatív tanulás, főzés (diáknapok, kirándulások)
- Helyzetfelmérés-vélemény felmérés a menzai ételek minőségéről, büfé választékáról
- Aktív részvétel az egészséges táplálkozásra ösztönző iskolai környezet megteremtésében (dekoráció, vetélkedő, egészségnapok)
- Kortárshatás pozitív érvényesítése: kortársoktatás, kortárs-meggyőzés.

Szülők bevonása:

- Iskola honlapja, szülői értekezletek,
- Iskolai programokba való bekapcsolódás

Értékelés:

- Tanulók tudásszintjének felmérése
- A tanulók táplálkozási szokásainak változása
- Normál tápláltsági állapotú tanulók aránya (és a jó irányban bekövetkezett változások aránya)
- Közétkeztetésben részt vevő tanulók aránya, a tanulók elégedettségének változása a közétkeztetés minőségével kapcsolatban
- A helyzetértékeléskor megállapított hiányosságok korrekciója.

2.2. Mindennapos testnevelés, testmozgás

Mindennapos testnevelés minden tanulónak az egészségfejlesztési kritériumok teljesítésével, valamint az ezt kiegészítő egyéb testmozgás programok.

Ahhoz, hogy mindennapos testnevelés, testmozgás elérhesse célját, a tanulók jobb egészségét, arra is szükség van, hogy az, egészségfejlesztési kritériumoknak megfelelően működjön iskolánkban.

A mindennapos testnevelés egészségfejlesztési kritériumai:

- Minden nap minden tanuló (kivéve, aki gyakorlati jellegű tevékenységet végez az adott tanítási napon) részvételével valósul meg.

- Az indokolatlan felmentések visszaszorítása.
- Minden testmozgási alkalommal megfelelő keringési- és légző rendszeri terhelés (kipirulás, izzadás, lihegés a jele).
- A jól végzett munka és a játék siker- és örömeiménye biztosítása a tanulóknak.
- Megfelelő mozgásformák az eltérő testi adottságú tanulóknak is.
- A közösségi mozgásélmény jelentőségének hangsúlyozása az oktatók részéről a versenyszellem erősítése helyett.
- Stressz-oldás mozgással.
- Diáksport szervezése.
- Életmód sportok elsajátítása (Az életmód sportot akár egy életen át is lehet végezni, mert az átlagos ember számára a hozzá szükséges feltételek általában adottak. (Pl.: úszás, biciklizés, futás, gyaloglás, túrázás stb.)
- Sportágválasztó nap, sportantropometriai mérések.
- Egészségismeretek hatékony átadása a megtapasztalt élettani hatások tudatosításával.
- Értékelés módja a részvételre serkentsen.
- Tornatermen kívül is hatékony testnevelés óra szervezése.
- A diákok rendszeres fittség mérése, a NETFIT eszközeivel.

Rendszeresen azonosítani szükséges azokat a lehetőségeket, melyekkel tornatermen kívül is hatékony testnevelést tudnak az oktatók (testnevelők, edzők) tartani.

A mindennapos testnevelés mellett fontosak az egyéb testmozgási alkalmak is, melyek a tanév során szervezett módon kerülhetnek megrendezésre (diáknapi, sportnap, uszodalátogatás, projektnapok, foci kupa, egyéb sportjátékok, gyalogos vagy biciklis közlekedés, kirándulás).

2.3. Lelki egészséget segítő nevelés

A fiatalok érett személyiséggé válásának, azaz lelki egészségének elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel, valamint a közösségi alapú egészségfejlesztés személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával:

Oktatóink legfőbb eszköze a tanulók személyiségének megfelelő fejlesztésére és ezzel a lelki egészségük segítésére az a bánásmód, ahogyan nap, mint nap szólnak hozzájuk, néznek rájuk, és ahogyan a tudnivalókat tanítják. Az oktató egész lényé és minden megnyilvánulása folyamatosan hat a tanulók lelki egészségére, személyiségfejlődésére.

Azok a személyközpontú pedagógiai módszerek, melyeket az oktatóknak rendszeresen alkalmazniuk kell az oktatásszervezés során:

- kooperatív tanulási módszerek
- interaktív tanítás-tanulás
- epochális oktatás
- projekt-szerű oktatás

A lelki egészségben történő nevelés alapfeltétele, hogy az egész oktatói testület együttműködjön e téren.

A „problémás” tanulókkal és helyzetekkel történő foglalkozás módjának kialakításában az iskola-pszichológus, iskolai szociális segítő, egyéb szakemberek bevonása is szükséges lehet.

A lelki egészséget segítő nevelés támogatásához külső segítséget kaphatunk a kulturális-közművelődési intézmények közösségi alapú lelki egészségfejlesztő tevékenységei által is. A kulturális intézményrendszer több tevékenységével, speciális foglalkozásával és kezdeményezésével is kapcsolódik az iskolai neveléshez:

- A személyes és közösségi szintű identitásfejlődés támogatását szolgáló kezdeményezések, programok, foglalkozások szervezése és lebonyolítása.
- Az informális és a nem formális tanulás, illetve az élethosszig tartó tanulás lehetőségének és feltételeinek biztosítása, tanulási alkalmak megvalósítása.
- Közösségfejlesztő, önfejlesztő mentálhigiénés, prevenciók tevékenységek, programok végzése és támogatása.
- Iskolai és családi konfliktuskezelést segítő foglalkozások lebonyolítása, foglalkozáso-rozatok támogatása, megvalósítása.

Egy fontos szempont: mivel az oktató munkaeszköze a saját személyisége, így nyilvánvalóan az ő lelki egészségére is oda kell figyelnünk, ha eredményes oktató munkát szeretnénk.

2.4. Bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése

„Agresszívnek nevezünk minden olyan szándékos cselekvést, amelynek indítéka –nyílt vagy szimbolikus formában –valakinek vagy valaminek kárt, sérelmet vagy fájdalmat okozni.”
(Ranschburg Jenő)

Okai:

Belső ok (örökölt hajlamosság)

Külső okok:

- anya, gyermek kapcsolat hiánya, zavara,
- negatív családi minták,
- pozitív családi értékrend hiánya,
- brutális, rideg, dresszúra jellegű, elhanyagoló nevelés
- iskolai hatások (eltúlzott konformizmus, „beskatulyázás”)
- kortársak által nyújtott negatív minták
- média (TV, film, számítógépes játék) által közvetített agresszió

Iskolai agresszió formái:

- oktató-diák között
- diák-diák között
- csoportos agresszió

Megelőzés:

- Oktató-diák viszony minőségének javítása (meleg érzelmi légkör, pozitív beállítódás, megfelelő nevelési stílus az oktató részéről)
- Közös alapértékek, normarendszerek megteremtése a tanulók bevonásával (szünetek alatti ügyelet, szankciók a szabályok megszegőivel szemben)
- Pozitív teljesítmény-és énkép átadása, kialakítása (nem csak a negatív viselkedést jelez-zük, erősítsük, vegyük észre a pozitívat is).

Beavatkozás:

- nyugodt légkör, kölcsönös bizalom kialakítása (gyerek, oktató között)

- a zavaró viselkedés leírása, pontos tisztázása
- okok kiderítése, feltárása
- helyes viselkedéskialakítása (megbeszélés, szituációs játék –ez hosszabbfolyamat)
- szükség esetén kapcsolatfelvétel szülővel, esetleg szakemberrel

A program célja: Az iskolai erőszak okainak meghatározása, kezelése, megoldási alternatívák biztosítása. A cél elérése érdekében fontos, hogy az oktatók és általuk a diákok elsajátítsák az erőszakmentes konfliktuskezelés technikáit, s elfogadják, hogy az erőszak alkalmazását minden formájában el kell utasítani.

Iskolai feladatok:

- a pozitív énkép kialakítása és megerősítése,
- az emberek közötti különbségek tudatosítása, a másság elfogadása,
- az eredményes kommunikációkialakítása,
- együttműködés képességének fejlesztése,
- problémamegoldás, problémakezelés technikáinak gyakorlása,
- megbeszélés, tárgyalás módszereinek elsajátítása, és minél szélesebb körű alkalmazása,
- fejlesztő értékelés alkalmazása, kiterjesztése,
- feszültség-és stressz oldó eszközök megismerése,
- eljárások megismerése, melyek segítik az erőszakos cselekmények feldolgozását, a lehetséges megoldások megtalálását.

Az oktatás szinterei:

- Osztályfőnöki órán a konfliktuskezelés problémájának feldolgozása, a gyerekek által hozott problémák, élethelyzetek megbeszélése, megoldása.
- Projektekben (téma napokon, témaheteken) az erőszakmentes konfliktuskezelés témájának feldolgozása, szituációs játékokban problémamegoldó technikák alkalmazása, gyakorlása.

2.5. Szenvedély betegségek prevenciója

Iskolánkban az egészségfejlesztés és környezeti nevelés területén kiemelt szerep jut a prevenció munkának, felmérések készítésének, előadások, rendezvények szervezésének.

A szenvedélybetegségek megelőzésének főbb területei:

Táplálkozás:

- Egészséges étkezéstről szóló előadások szervezése. Egészséges ételek készítése.
- Sportrendezvényekkel egybekötött gyümölcs, rostos ital, tiszta víz bemutatók.

Szexualitás és az AIDS:

- Biológia oktatásán és az osztályfőnöki óra keretein belül

Dohányzás:

- Iskolánk egész területén tilos a dohányzás.
- Előadások szervezése meghívott előadókkal

- Audiovizuális eszközök felhasználásával ismeretterjesztő filmek lejátszása.
- Sportverseny szervezés.

Oktatói példamutatás:

Biológia, kémia és fizika órákon, ahol a légzés élet- és egészségtana a tanóra szerves része a tantárgyak közötti kooperáció keretében az egészségnevelés.

Drog-prevenció:

Az osztályfőnökök, kollégiumi támogató oktatók előadások szervezésével, kortárs segítők bevonásával, rendőrségi, ifjúságvédelmi szakemberek segítségével folyamatosan jelen van az osztályok életében.

Egyéb függőséget okozó fogyasztási cikkek: Alkohol, energital és kávé

Sajnos nemcsak iskolánk fiataljaira jellemző, hogy a tanítási hét során felmerülő nehézségek miatt pótszerekhez nyúlnak! Bár a kávé és az energitalak legális drognak számít, nem lehet a diákok mindennapi itala! Az iskolán belül nem juthatnak ezekhez az élénkítő szerekhez, ott-honi, társaságbeli fogyasztásuk bevett napi gyakorlat. Itt a legkisebb a megelőzésben a mozgásterünk, hiszen a szülők, sőt mi oktatók is élünk ezekkel az anyagokkal. Ezért tanórákon, elsősorban a biológia és kémia szakos kollégák feladata felhívni a figyelmet az izgatószer használatának „mellékhatásaira”.

Alkohol:

- Mivel az iskola területén, az iskolai programokon az alkohol fogyasztása és birtoklása is büntetendő, ezért a tanulók baráti körben, szabadidejükben élnek vele.
- Itt feltétlenül szükség van a kortársak segítő megerősítésére: hogy alkohol nélkül is van buli.
- A tanórai munka során kiselőadások összeállításával, és prezentációjával inkább magukénak érzik a témát a diákok.

2.6. Baleset-megelőzés, elsősegélynyújtás és a személyi higiénia

Kiemelt feladat az egészség-ismeretek széles körű elsajátításának elősegítése, ezen belül baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás; személyi higiéné; a szenvedélybetegség kialakulásához vezető szerek fogyasztásának, valamint a tanulót veszélyeztető bántalmazásnak a megelőzése is.

A témák feldolgozásához aktív együtt-és közreműködést alakítunk ki az iskola-egészségügyi ellátás szakembereivel, különös tekintettel arra, hogy nekik az adott témakörhöz kapcsolódó feladatkötelezettségeik vannak. (Pl.: Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztályának egészségfejlesztő, egészségnevelő munkatársai, Gyermekjóléti Szolgálat szociális segítő munkatársa.)

Az egészséget befolyásoló tényezők:

- Az egyén és az őt körülvevő közösség egészsége.
- A jó egészségi állapot megőrzése.
- Személyi higiénia.
- Az egészséges pszichoszexuális fejlődés.
- A környezet egészsége.
- A média egészséget meghatározó szerepe.
- Médiatudatosság, a médiafogyasztás egészségvédő módja.
- Fogyasztóvédelem, egészségtudatos vásárlóvá válás.
- Idő és az egészség, alvás és egészség, bioritmus, időbeosztás.
- Tartós egészségkárosodással élő társakkal együttélés, a segítségre szorulóknak segítése.

Táplálkozás:

- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata.
- Az egészséges táplálkozás, élelmiszerek helyi termelése, helyi fogyasztása.
- Lelki eredetű táplálkozási zavarok.
- A betegek táplálásának sajátosságai.
- Étel-allergia, étel-intolerancia.

Testmozgás:

- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata.
- Az egészséghez szükséges testmozgás.
- A szervezet fejlődése és működése testmozgással és annak hiányában.
- A testmozgás lelki egészséget, egészséges személyiségfejlődést és tanulási eredményességet elősegítő hatásai.

Lelki egészség (ide tartozik az agresszió, bántalmazás és a szenvedélybetegségek elsődleges megelőzése is):

- A lelki egészség.
- Önismeret, önértékelés, a másikat tiszteletben tartó kommunikáció módjai, ennek szerepe a másik ember önértékelésének segítésében.
- Az érett, autonóm személyiség jellemzői.
- A társas kapcsolatok. -A nő szerepei, a férfi szerepei.
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái, illem és etika, erkölcs.
- A családi élet –kapcsolat a család tagjai között; közös tevékenységek.

Betegségek megelőzése:

- Megelőzhető fertőző betegségek, kötelező védőoltással megelőzhető fertőző betegségek, a megelőzés elmulasztásának következményei.
- Krónikus nem-fertőző betegségek.
- Krónikus betegek jó életminősége.
- Gerincvédelem, gerinckímélet.
- Balesetek, baleset-megelőzés, elsősegély-nyújtás.
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, kábítószer-és túlzott alkoholfogyasztás, játék-szenvedély, internet-és tv-függés)
- Depresszió megelőzése, felismerése.

A gyermek fejlődése:

- A gyermekáldás, a várandósság alatti hatások a gyermek fejlődésére.
- A gyermek fejlődését elősegítő hatások a családban, az iskolában.

Az egészségügy igénybevétele:

- Otthoni betegápolás.
- Iskola-egészségügy igénybevétele.
- Az egészségügyi ellátórendszer további elemeinek igénybevétele.

3. EGÉSZSÉGÜGYI ISMERETEK ÁTADÁSÁNAK MÓDJA/SZÍNTERE AZ ISKOLÁBAN:

Témakörök/Témák	Évfolyamok/Feldolgozás módja				
	9.	10.	11.	12.	13.
Az egészséget befolyásoló tényezők					
- Táplálkozás	Komplex természettudomány-technikum, Természetismeret-szakképző	Táplálkozásélettan	Természetismeret-szakképző	Védőnői előadás	Védőnői előadás
- Testmozgás	Komplex természettudomány-technikum Természetismeret-szakképző Sportnap/diáknap	Sportnap/diáknap, Mindennapos testnevelés	Sportnap Mindennapos testnevelés	Mindennapos testnevelés, Sportnap/diáknap	Mindennapos testnevelés, Sportnap/diáknap
- <i>Lelki egészség (agresszió, bántalmazás, szenvedélybetegségek megelőzése)</i>	Iskolai szociális munkás bevonása	Iskolai szociális munkás bevonása	Iskolai szociális munkás bevonása	Iskolai szociális munkás bevonása	Iskolai szociális munkás bevonása
Betegségek megelőzése	Komplex természettudomány-technikum Természetismeret-szakképző	Védőnő/iskolai szociális munkás bevonása	Védőnő/iskolai szociális munkás bevonása	Védőnő/iskolai szociális munkás bevonása	Védőnő/iskolai szociális munkás bevonása
A gyermek fejlődése	Osztályfőnöki óra (szakember bevonása) Komplex természettudomány-technikum Természetismeret-szakképző	Osztályfőnöki óra (szakember bevonása)	Osztályfőnöki óra (szakember bevonása)	Osztályfőnöki óra (szakember bevonása)	Osztályfőnöki óra (szakember bevonása)
Az egészségügy igénybevétele	Védőnő, iskolaorvos bevonása	Védőnő, iskolaorvos bevonása	Védőnő, iskolaorvos bevonása	Védőnő, iskolaorvos bevonása	Védőnő, iskolaorvos bevonása

A témákat és a feldolgozás módját olyan formában terveztük, hogy maradjon kellő szabadság az egyes oktatók, osztályok sajátosságainak (a tanulók érdeklődési köre, eddigi egészségi állapota és tudása) figyelembevételére.

Lényeges, hogy a feldolgozás módját, módszerét is az érintett tanulók bevonásával alakítsák ki az oktatók, így biztosítható az érdeklődésük felkeltése, fenntartása.

Az egyes témák feldolgozásában az iskola-egészségügyi szolgálat szakemberei tudnak a legtöbbet segíteni (védőnő, pszichológus, szociális segítő, családvédelmi szolgálat szakembere, elsősegély-nyújtás témájához mentőtiszt, mentőorvos, Vöröskereszt-aktivista). Fontos hangsúlyozni, hogy a témalista több eleme a tanulók lelki egészségét fejlesztő, kiscsoportos foglalkozások formájában dolgozható fel legjobban.

A külső segítő szakember igénybevétele bizonyos érzékenyebb témák feldolgozásában azért is hasznos lehet, mert a tanulók egy idegennek bátrabban tehetik fel kérdéseiket, illetve ezáltal megismerik, hogy mely szakemberekhez fordulhatnak probléma esetén. Fontos, hogy a témafeldolgozás mindegyik tanuló részvételével történjen, mert ha a tanulóra bízunk a részvételt, épp a leginkább rászoruló tanulók maradnak távol.

Kiegészítő tevékenységek

Környezet bevonása és alakítása

A szülőknek, az iskola nem-pedagógus dolgozóinak és az iskola környezetének bevonása, valamint az iskola egészséges munkahellyé válása:

- A szociális segítő, büfés, a takarítást végző dolgozók mindegyike találkozik a tanulókkal. Növeli az oktatóink munkájának eredményességét, ha ők is tudják, milyen célokat tűzött ki iskolánk és ők is hasonló módon befolyásolják a tanulók viselkedését, ezért őket is be kell vonnunk az iskola egészségfejlesztési tevékenységébe.
- Az iskola egészséges munkahellyé válása azért fontos, mert az oktatók személyiségének gondozása (esetmegbeszélés, szupervízió, kiégés-megelőzés) a lelki egészséget elősegítő nevelő tevékenységhez szükséges.

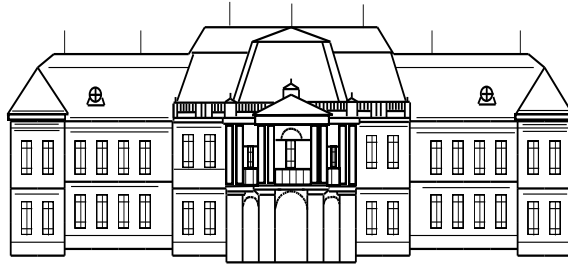
4. SZAKMAI SEGÍTÉS

Az iskolánk teljes körű egészségfejlesztő munkáját az oktatói testület, az iskolaorvos, az iskolát ellátó fogorvos, valamint a védőnő végzik.

Az iskola-egészségügyi segítő szerepének összefoglalása:

- Helyzetfelmérés (egészségi állapot, életmód, környezet, étkeztetés), prezentálás, motiválás;
- Részvétel a program kidolgozásában és megvalósításában;
- Program szakmai segítése, nyomon követés, értékelés;
- Részvétel a csoportos egészségfejlesztésben tanácsadóként, ill. foglalkozásvezetőként minden egészséggel kapcsolatos témában, különösen:
  1. az egészséggel kapcsolatos alapismeretek (személyi higiénia, egészséges életmód, betegápolás, elsősegélynyújtás),
  2. családtervezés, fogamzásgátlás, szülői szerep, csecsemőgondozás,
  3. népbetegségek, önvizsgálattal kapcsolatos ismeretek, krónikus betegek életmódja,
  4. szenvedélybetegségek, bántalmazás megelőzése,
  5. egészséges környezet témakörökben.

- Egyéni, célzott csoportok (krónikus betegséggel, rizikómagatartással élők) egészségfejlesztése;
- Oktatók, szülők egészséggel kapcsolatos ismeret-és készségfejlesztése, aktivizálása;
- Környezeti tényezők kontrollja;

DÉLI ASZC

APPONYI SÁNDOR

MEZŐGAZDASÁGI TECHNIKUM,

SZAKKÉPZŐ ISKOLA ÉS KOLLÉGIUM

LENGYEL

SZAKMAI PROGRAM

III. OKTATÁSI PROGRAM

2021.

Oktatási Program

TARTALOM

1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői.....	3
A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma (Óratervek)	5
2. A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok megvalósításának szabályai:.....	9
3. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	16
4. A választható tantárgyak, foglalkozások, ezek esetében az oktatóválasztás szabályai	18
5. Érettségi vizsgatárgyak	18
6. Érettségi témakörök középszinten	21
7. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban, gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módjai, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái	21
8. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	26
9. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	26
10. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek.....	27
11. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	29
12. A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok	30
13. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei	31

1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői

Nincsenek külön, kötelező és egységes *közismereti* kerettantervek a szakképző intézmények számára. A korábban EMMI miniszteri rendelet formájában kiadott közismereti kerettantervek a szakképzésre vonatkozóan külön jogszabályi felhatalmazó rendelkezés alapján jelentek meg. A szakképzés és a köznevelés szabályozásának élesebb szétválasztása egyúttal azt is eredményezte, hogy most ilyen, hatályos jogszabályi felhatalmazás nincs. Jelenleg tehát nem írja elő jogszabály sem az ITM, sem az EMMI számára a szakképző intézmények közismereti tárgyaira külön kerettanterv készítését. Számos előírás szerepel ugyanakkor a közismereti kerettantervek alkalmazásával kapcsolatban a szakképző intézményekre vonatkozóan a szabályozásban, a legfontosabbak:

- Szkt. 19. § (1) bekezdés: A szakmai oktatás keretében –ha e törvény vagy a Kormány rendelete eltérően nem rendelkezik –**az ágazati alapoktatással és a szakirányú oktatással párhuzamosan vagy attól függetlenül a közismereti kerettanterv szerinti oktatás folyik.**
- Szkt. 73. § (1) bekezdés: **A szakképző intézményben a közismereti oktatás a közismereti kerettanterv szerint folyik.** (2) A szakképző intézmény a közismereti kerettanterv alkalmazása során az ágazati alapvizsga követelményeire tekintettel a közismereti tantárgyak témaköreit, tartalmát és óraszámait –az Nkt. 6. mellékletében meghatározott heti időkeret és a tananyagtartalom megtartásával – évfolyamok között átcsoportosíthatja.
- Szkr. 13. § (3) bekezdés b) pont: a **szakképző iskolában** a kötelező foglalkozások megtartásához a kilencedik–tizenegyedik évfolyamon együttesen rendelkezésre álló időkeret **harminchárom százalék a közismereti kerettantervben** meghatározottak átadásához álljon rendelkezésre és c) pont: a **technikumban** a kilencedik–tizenkettedik évfolyamon a kötelező foglalkozások megtartásához együttesen rendelkezésre álló időkeret **legalább hatvan százalék a közismereti kerettantervben meghatározottak átadásához álljon rendelkezésre.**
- Szkr. 221. § A **közismereti oktatást** a tanulói jogviszony keretében a nappali rendszerű szakmai oktatásban részt vevő tanuló számára a technikum **kilencedik–tizenharmadik évfolyamán** és a **szakképző iskola kilencedik–tizenegyedik évfolyamán a közismereti kerettanterv alapján kell megszervezni.**
- a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet mellékletének II.2.1.3. táblázat alatti szöveges részében: „A szakgimnáziumok, **technikumok esetében a közismereti tárgyakra vonatkozó kerettantervek megegyeznek a gimnáziumokra vonatkozókkal.**”

Technikum

A szabályokból következik, hogy egyetlen egységes közismereti kerettanterv minden, technikumban oktatható szakmára nem is készíthető, tekintettel arra, hogy az egyes szakképző intézmények átcsoportosíthatják az évfolyamok között az óraszámokat, témaköröket, akár szakmánként másképp. A NAT ki is mondja, hogy a technikumban a gimnáziumi kerettantervet kell alkalmazni –természetesen az összes jogszabályi előírás figyelembevételével. A közismereti kerettantervből azon tantárgyakat kell átvenni, amelyek a technikum közismereti tantárgyai között szerepelnek.

Az IKK honlapján lévő óraterv – állításuk szerint - tartalmaz annyi közismereti óraszámot, amennyi az érettségi tárgyakra történő felkészítéshez feltétlenül szükséges.

Szakképző iskola

Szakképző iskolában nem alkalmazható a gimnáziumi közismereti kerettanterv, ugyanakkor a NAT tartalmát a szakképző iskolai oktatásban is biztosítani kell. Ezért a szakképző iskolákra vonatkozóan az EMMI közzétett az OH honlapján egy kerettantervet.

Közismereti kerettantervek adaptálása

Fentiekből következően tehát magunknak kell/lehet a Szakmai program részét képező Oktatási programban adaptálnia: technikum esetén a gimnáziumi közismereti kerettantervet, szakképző iskola esetén az OH honlapján megjelent, ajánlásnak tekinthető közismereti kerettantervet.

A fentiek értelmében tantárgyi rendszerünk, a tantárgyi helyi tanterveink az alábbi kerettantervekre épülnek:

Technikumban:

- Kerettanterv a gimnáziumok 9–12. évfolyama számára (Forrás: https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_gimn_9_12_evf)

Szakképző iskolában:

- Közismereti kerettanterv a szakképző iskolák számára (Forrás: https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_szakkepzes/kozismereti_kerettanterv_szakkepzes)

A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma (Óratervek)

Iskolánk tantárgyi helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatásért felelős miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

Technikum heti óraterv minta (Forrás:

https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/heti_oraterv_mintapdf-1593763855685.pdf)

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	13. évf.	9-13. összesen
Magyar nyelv és irodalom	4	5	3	3	0	525
Idegen nyelv	4	4	3	3	3	597
Matematika	4	4	3	3	0	489
Történelem	3	3	2	2	0	350
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0	31
Digitális kultúra	1	0	0	0	0	36
Testnevelés	4	4	3	3	0	504
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	175
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0	108
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy	0	2	2	0	0	144
Érettségire felkészítő tantárgy	0	0	2	2	0	144
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0	36
Összes közismereti óraszám	24	24	19	18	4	3139
<i>Ágazati alapoktatás</i>	<i>7</i>	<i>9</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>576</i>
<i>Szakirányú oktatás</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>14</i>	<i>14</i>	<i>24</i>	<i>1752</i>
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret)	3	1	1	2	6	438
Tanítási hetek száma	36	36	36	31/36	31	
Éves összes óraszám	1224	1224	1224	1179	1054	5905
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34	34	34	

Tantárgyak	13. évf.	14. évf.	13-14. évf. óraszám összesen
Idegen nyelv (ajánlott, nyelvvizsgára felkészítés)			
Szakmai órakeret	35	35	2345
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	35	
Tanítási hetek száma	36	31	
Éve összes óraszám	1260	1085	2345

Szakképző iskola heti óraterv minta (Forrás:

https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/heti_oraterv_mintapdf-1593763855685.pdf)

Tantárgyak		9. évf.	10. évf.	11. évf.	9-11. évf. összesen
Közismereti oktatás	Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2	2	2	206
	Idegen nyelv	2	1	1	139
	Matematika	2	2	1	175
	Történelem és társadalomismeret	3	0	0	108
	Természetismeret	3	0		108
	Testnevelés	4	1	1	211
	Osztályközösség-építő Program	1	1	1	103
	Pénzügyi és munkavállalói ism.			1	31
	Összes közismereti óraszám	17	7	7	1081
<i>Ágazati alapoktatás</i>		<i>16</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>576</i>
<i>Szakirányú oktatás</i>		<i>0</i>	<i>25</i>	<i>25</i>	<i>1675</i>
Szabad órakeret		1	2	2	170
Tanítási hetek száma		36	36	31	

Éves összes óraszám	1224	1224	1054	3502
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34	

Tantárgyak		10. évf.	11. évf.	9-11. évf. óraszám összesen
Idegen nyelv				
Szakmai órakeret		32	32	2144
Szabad órakeret		3	3	201
Rendelkezésre álló órakeret/hét		35	35	
Tanítási hetek száma		36	31	
Éves összes óraszám		1260	1085	2345

Szakközépiskolai tantárgyi struktúra és óraszámok

Az első három évfolyam, az adott szakképesítés megszerzéséhez szükséges közismereti képzést és szakmai elméleti és gyakorlati oktatást magában foglaló szakképzési évfolyam.

A szakközépiskolai képzés különös hangsúlyt helyez arra, hogy a tanítási-tanulási folyamat megalapozza és továbbfejlessze a tanulók képességeit, motivációit az egész életen át tartó tanuláshoz; beépítse a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott tudásértelmezést, és ennek megfelelően az egész tanítási-tanulási folyamatot a szakmatanuláshoz nélkülözhetetlen kompetenciák fejlesztésének szolgálatába állítsa.

A szakközépiskola további célja, hogy az egyes integrált tartalmakat hordozó műveltségterületek segítségével érvényesítse a közismereti és szakmai tananyagok interdiszciplináris és problémaközpontú szemléletét és szervezését; valamint a tartalmak feldolgozása, elsajátítása során a köznevelési törvényben előírtaknak megfelelően érvényesüljön a Nemzeti alaptantervnek a tanulásról és a tanulásszervezésről kialakított felfogása.

Az egyes műveltségterületek témakörei, témái a valóság problémáit és az azok felismeréséhez, megértéséhez, kezeléséhez szükséges tudásokat, képességeket is a mindennapi élet kontextusába helyezik, kiemelve ezzel a társadalmilag releváns, alkalmazható tudás fontosságát.

A szakközépiskola első három évfolyamán a szakképesítés megszerzéséhez szükséges közismereti képzés, valamint szakmai elméleti és gyakorlati oktatás folyik; további két évfolyamon pedig érettségi vizsgára való felkészítő képzés. Utóbbi megteremti a középfokra alapozott szakképzés, a felsőfokú továbbtanulás, a munkaerőpiacon történő előnyösebb elhelyezkedés lehetőségét is.

Kötelező tantárgyak, minimális óraszámok és szabad órakeret a szakközépiskola 9–11. évfolyamán

A közismereti és szakmai órák aránya

Területek		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam
Közismeret	Kötött órák	15 óra	9 óra	6 óra
	Szabadon felhasználható órakeret	3 óra	2 óra	3,5 óra
	<i>Összesen</i>	<i>18 óra</i>	<i>11 óra</i>	<i>9,5 óra</i>
Szakmai elmélet és gyakorlat	Kötött órák	14,5 óra	23 óra	23 óra
	Szabadon felhasználható órakeret	2,5 óra	2 óra	2,5 óra
	<i>Összesen</i>	<i>17 óra</i>	<i>25 óra</i>	<i>25,5 óra</i>
Heti összes óraszám		35 óra	36 óra	35 óra

A közismereti órák eloszlása

Tantárgyak	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam
Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom	2 óra	1 óra	1
Idegen nyelv	2 óra	2 óra	2 óra
Matematika	2 óra	1 óra	1 óra
Társadalomismeret	3 óra	1 óra	-
Természetismeret	3 óra	–	1 óra
Informatika		1,5 óra	1 óra
Testnevelés*	3 óra	2,5 óra	2,5 óra
Osztályközösség-építő Program	1 óra	1 óra	1 óra
<i>Szabad órakeret**</i>	<i>2 óra</i>	<i>1 óra</i>	<i>0óra</i>
Összesen:	16 óra	10 óra	9,5 óra

- * *Az Nkt. értelmében az iskoláknak az adott osztályokban csak azokon a tanítási napokon kell megszervezniük a mindennapos oktatást (legalább napi egy testnevelésóra keretében), amelyeken közismereti vagy szakmai elméleti oktatás is folyik. Ha ennek eredményeként a heti öt testnevelésóra nem teljesíthető, a fennmaradó órák a szabad órakeret részévé válnak, így annak felhasználásáról az intézmények dönthetnek.*
- ** *A szabad órakeret felhasználásáról az iskola dönt.*

A szakközépiskolai óraterv tartalmazza:

- A közismereti óraszámok mellett a szakmai elméleti és gyakorlati óraszámokat is.
- Az óraterv minden évfolyamra tartalmazza a kerettanterv által előírt minimum óraszámot és a helyi tantervben meghatározott óraszámot, így látható a szabad órakeret felhasználása.
- Testnevelés órákat csak az elméleti oktatási napokon tartunk, felszabaduló heti két órával a szabad órakeretet növeltük meg.
- A szabad órakeret felhasználása során ügyelni kell a szakmai elmélet/szakmai gyakorlat arány betartására a teljes képzési időre számítva, a szabad órakeretet ezen szabály szerint használtuk fel.
- A gyakorlati óraszám számításánál a duális szakképzés gyakorlata alapján a 9. évfolyamon iskolai tanműhelyi gyakorlatot tervezünk, a 10-11. évfolyamon külső képzőhelyi gyakorlatot is lehetséges.

2. A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok megvalósításának szabályai:

Az OH honlapján (www.oktatas.hu) közzétett kerettantervek a 2020. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben (1., 5., 9. évfolyamokon, valamint a 6 évfolyamos gimnáziumok 7. évfolyamán) bevezetésre kerülő Nemzeti alaptantervben (a továbbiakban: Nat 2020) foglalt szabályozásnak megfelelnek. Ezeket a Nat 2020 bevezetésével párhuzamosan, felmenő rendszerben kell alkalmazni.

A jogszabály alapján az iskola a szakmai programjának részeként a miniszter által kiadott kerettanterveket kiegészítve helyi tantervet készít. A helyi tantervben meg kell nevezni az alapjául szolgáló kerettanterveket.

A kerettantervekben megfogalmazott pedagógiai feladatok a tantárgyi helyi tantervekben kerülnek kifejtésre. Az *Oktatási programban* a nemzeti alaptantervben megfogalmazott pedagógiai feladatok (fejlesztési területek) jelennek meg. Az egyes területek fejlesztési feladatai a tantárgyi keretben és az iskola tantárgyközi és nem tanórai keretei között valósulnak meg.

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi fejlesztési feladatok	Tanórán kívüli fejlesztési feladatok
<i>Az erkölcsi nevelés</i>	<p>Közismereti, szakmai, gyakorlati tantárgyak tantervi feladataihoz kapcsolódóan: a felelősségtudat elmélyítése, az önállóság, az önfegyelem, az érdeklődés, a kötelességtudat, a munka megbecsülése, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség fogalmai és kapcsolódó kompetenciái dolgozhatók fel.</p> <p>Osztályfőnöki órák keretében: erkölcsi, életvezetési értékek, problémák, konfliktusok kezelése, türelem, megértés, elfogadás területei.</p>	<p>Az iskolai szabadidős programok, rendezvények kapcsán az erkölcsi nevelés feladatainak érvényesülése: osztálykirándulások, projektnapok, sportnap, iskolai ünnepélyek, kiállítások rendezése és látogatása, közösségi programok során. Fejlesztési területek: a felelősségtudat, felelős életvitelre történő felkészülés, közösségi élet, segítőkészség, intellektuális érdeklődés.</p>

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi fejlesztési feladatok	Tanórán kívüli fejlesztési feladatok
<i>Nemzeti öntudat, hazafias nevelés</i>	<p>Közismereti, szakmai és gyakorlati tantárgyak tantervi feladataihoz kapcsolódóan: nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai, jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkássága.</p> <p>Kiemelten fontos tantárgyi keretben: történelem, társadalomismeret: a szülőföld, a haza, a nemzet és népei megismerése, a nemzet történelme, a haza védelmének szükségessége; testnevelés: híres magyar sportolók, a haza védelme;</p> <p>magyar irodalom: közösséghez tartozás, a hazaszeretet, sokszínű kultúra.</p>	<p>Iskolai ünnepélyek: nemzeti és állami ünnepek, kiállítások rendezése és látogatása, múzeumi órák. Iskolai és osztálykirándulások alkalmával nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományainak megismerése, a közösséghez tartozás és hazaszeretetet érzelmi megalapozása. A magyar kultúra megismerése, a magyarságtudat kialakítása, a magyarság helye az európai kultúrában.</p> <p>Kiemelt iskolai ünnepélyek, a nemzeti öntudat és a hazafias nevelés szinterei: Aradi vértanúk napja (okt. 6.), Október 23-a, Hűség napja (dec. 14.), Kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja (febr. 25.), Nemzeti ünnep (márc. 15.), Holokauszt áldozatainak emléknapja (ápr. 16.), Összetartozás Napja (jún. 4.)</p>
<i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i>	<p>Közismereti, szakmai és gyakorlati tantárgyak tantervi feladataihoz kapcsolódóan a korszerű tanítástanulásszervezési eljárások alkalmazásával fejlődik a tanulók önszerveződése, együttműködése, részvétele a közös feladatok megoldásában, a vitakultúra, a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség, a felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítása.</p> <p>Kiemelt szerepe van a történelem, a társadalomismeret tantárgyaknak, az osztályfőnöki órának, a gazdaság és a társadalom működésével foglalkozó szakmai tantárgyaknak az állam és a közélet működésével kapcsolatos ismeretek megszerzésében.</p>	<p>Diákönkormányzati működés és rendezvényeik keretében, osztálykeretben és iskolai keretben gyakorlati tapasztalatokat szerezhetnek a tanulók a demokrácia működéséről. Az évente megrendezésre kerülő diákközgyűlés lehetőséget ad a demokratikus jogok gyakorlására. Iskolai rendezvények biztosítják a tanulói önszerveződések kialakulását, az önkormányzatiság gyakorlását. Ilyen rendezvények: diákközgyűlés, kulturális csoportok, sportcsapatok, projektnapok, osztályrendezvények.</p>

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi fejlesztési feladatok	Tanórán kívüli fejlesztési feladatok
<i>Önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i>	<p>Közismereti, szakmai és gyakorlati tantárgyak keretében alkalmazott ellenőrzési, értékelési rendszer jelenti az alapját a tanulói önértékelés fejlesztésének. A szisztematikus oktatói értékelés, a tanulók, iskolai csoportok egymásra vonatkozó értékelése alapozza meg a helyes önértékelés kialakítását. A társas kapcsolatok fejlesztésének alapja a korszerű módszertan alkalmazása az elméleti és a gyakorlati oktatásban. A korszerű tanulószervezés keretében a csoportmunka, a kooperatív csoportmunka, a projekt módszer alkalmazása támogatja az önismeret és a társas kompetenciák fejlesztését. A gyakorlati oktatás keretében sajátíthatják el a munkaerőpiac elvárásai között is megjelenő kulcskompetenciákat: az együttműködési képességet, a hatékony kommunikációt, a toleranciát, a vezetői, a vezetett szerepeket.</p> <p>Az osztályfőnöki órákon tematikusan is feldolgozzuk az önismeret és a társas kapcsolatok témakörét.</p>	<p>Az iskola tanórán kívüli lehetőségeinek kínálatával lehetőséget nyújtunk a tanulók képességének kibontakoztatására, fejlesztésére. A közösségi élmény lehetőséget teremt a társas kapcsolatok gyakorlásra. Sportszereplők, iskolai rendezvények, kirándulások segítik a társas kultúra fejlesztését.</p>

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi fejlesztési feladatok	Tanórán kívüli fejlesztési feladatok
<i>A családi életre nevelés</i>	<p>Tanórai keretekben csaknem minden közismereti és szakmai tárgy lehetőségét kihasználva fejlesztjük. Irodalmi példákon keresztül lehet vizsgálni a különböző családmodelleket, családmintákat és emberi kapcsolatokat. A művészeti ábrázolásokkal, a történelmi példákkal a család összetartó erejét, a családi háttér szerepét mutathatjuk be. A biológia, az osztályfőnöki órákon a családi élet, a szexualitás, a gyermeknevelés fiziológiai és érzelmi alapjait ismerhetik meg a tanulók. Matematika, informatika, pénzügyi és vállalkozói ismeretek tantárgyban a család mint gazdálkodó egység, mint hierarchikus szervezeti rendszer jelenik meg.</p>	<p>Az oktatók és a család kapcsolati rendszerében: fogadóórákon, szülői értekezleteken, iskolai rendezvényeken, osztálykirándulásokon, ünnepélyeken jelenik meg a család mint az iskola együttműködési rendszerének fontos partnere.</p> <p>Az egészségnevelési napok, heteken a családi életre nevelés, a párkapcsolatok, a szexuális ismeretek, a gyermekvállalás, a gyermeknevelés, az idősek szerepe és a helye a családban előadások során és kiscsoportos munka keretében dolgozzuk fel.</p>
<i>A testi és lelki egészségre nevelés</i>	<p>Minden tantárgyi munkában fontos szerepet tölt be. A helyes táplálkozás, a mozgás szerepe, a testi higiéné, az egészséges életmód az osztályfőnöki, a biológia-, kémia-, fizika-, testnevelés órákon építendő be a tanulási-tanítási folyamatba. A társas viselkedés szabályai, a konfliktuskezelés, a stresszhelyzetek kezelése, az egészséges életmód követelményei kompetenciaelemként és módszertani feldolgozás folyamán alakítható ki és fejleszhető.</p>	<p>Az iskolai egészségnevelési napokon, heteken, az iskolai sportnapon, projektnapokon ez a fejlesztési terület kiemelten jelenik meg.</p> <p>Az egészségnevelési napok, hetek rendezvényein a káros szenvedélyek elleni programokra kerül sor külső előadók, kortárs előadók bevonásával. Filmek, kiállítások feldolgozása is segíti a testi és lelki egészségre nevelést.</p>

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi fejlesztési feladatok	Tanórán kívüli fejlesztési feladatok
<i>Felelősségvállalás másokért, önkéntesség</i>	Az osztályfőnöki órákon tematikusan feldolgozhatók ezek a területek a tanulók saját élményeire alapozva. A módszertani megvalósítás kiváló lehetőséget jelent a fejlesztésre. Csoportmunkában, a kooperatív tanulásszervezési eljárásokkal szervezett tanulási tevékenységgel fejleszthetők a szükséges kompetenciák. A gyakorlati oktatásban a közösen végzett munka az együttműködés, a problémamegoldás, a felelősségvállalás kiemelt kompetenciaterületek.	Az iskolai közösségi szolgálat megszervezése és lebonyolítása nyújt lehetőséget a terület kompetenciáinak fejlesztésére. Az osztályprogramok, kirándulások, a segítőprogramok tudatosítják a tanulóknak ezt a fontos területet. Az évenként megrendezésre kerülő iskolai véréadás, az arra való felkészülés, lebonyolítás jó példa az egymásért való áldozat, a felelősség bemutatására. A csoportokban végzett tevékenységek: iskolai sportcsapatok, időszakosan szerveződő kulturális csoportok, a csapatban végzett munkák mind fontos gyakorlati tapasztalatot jelentenek.
<i>Fenntarthatóság, környezettudatosság</i>	Erőforrások tudatos, takarékos és felelősségteljes, megújulási képességre tekintettel való felhasználása a szakmai, környezetvédelmi órákon, szakmai gyakorlaton, fizika, kémia és földrajzórán tantervi elemekhez kötődően dolgozhatók fel. Irodalmi és történelmi feldolgozások jól mutathatják be a felelősség, illetve a felelőtlenység szerepét ezen a területen.	Az egészségnevelési napok, hetek, az iskolai projektnapok, az iskolában megszervezett szelektív hulladékgyűjtés a fejlesztés színterei. A környezetünk tisztaságáért szervezett iskolai és osztályprogramok a további színterei ennek a fejlesztési területnek.

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi fejlesztési feladatok	Tanórán kívüli fejlesztési feladatok
<i>Pályaorientáció</i>	<p>Minden szakmai és gyakorlati tantárgy feladata a munkába állás előkészítése, a munka világának bemutatása. A technikumi oktatás előkészítő éveiben (9-10. évf.) a szakképző iskola első évében (9. évf.) gyakorlati ismereteket kell nyújtani a megalapozott szakmai specializáció választásához.</p> <p>Digitális Közösségi Alkotóműhely (DKA) adottságainak kihasználása projekt és tantárgyi keretben.</p>	<p>Az iskola pályaorientációs munkája, a szakképzések bemutatása a tanulók bevonásával. Szakmai bemutatók vállalkozások bevonásával. Működő gazdálkodószervezetek látogatása tanórai és tanórán kívüli keretekben.</p> <p>„Szakmák éjszakája” rendezvény évenkénti megszervezése.</p> <p>Digitális Közösségi Alkotóműhely (DKA) adottságainak kihasználása a pályaorientációs munkában.</p>
<i>Gazdasági és pénzügyi nevelés</i>	<p>A tanórák keretében sok lehetőség van a gyakorlati ismeretek, tapasztalatok megszerzésére: osztályfőnöki órákon a gazdálkodási alapok, a család mint gazdálkodó egység jelenik meg. A pénzügyi ismeretek, matematika és informatika órákon a gazdálkodás, a pénzügyi fogalmak megismerésére van lehetőség. A vállalkozások és a családok gazdálkodási szabályai gyakorlati példákon keresztül taníthatók osztályfőnöki és szakmai órákon. Ezeken az órákon ismerik meg a tanulók a pénzügyi tervezés legfontosabb fogalmait és gyakorlatát.</p>	<p>Meghívott előadók, banki szakemberek segítségével projektnapokon is lehetőség van az ismeretek bővítésére. A diákönkormányzati programokon, pályázati projekteken, csereprogramokban, osztályprogramok szervezésén keresztül gyakorolják a pénzügyi tervezést és lebonyolítást.</p>

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi fejlesztési feladatok	Tanórán kívüli fejlesztési feladatok
<i>Médiatudatosságra nevelés</i>	Az irodalom, a vizuális kultúra, az informatika tantárgyak tantervi elemként dolgozzák fel a média nyelvi jelrendszerét; megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.	Iskolai szabadidős programokon vizuális és IT tartalmak bemutatásával, tudatos, értelmes és értékelt használataival formálhatók a tanulók ismeretei. Az iskolai honlap, az iskolarádió, az iskolai filmek, az iskolai művészeti kiállítások (Székely Galéria) további gyakorlati tapasztalatokat nyújtanak a tanulók számára.
<i>A tanulás tanítása</i>	Minden tantárgy és pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek.	A felzárkóztató foglalkozások, korrepetálások a sajátos nevelési igényű tanulók számára szervezett fejlesztő foglalkozások a tanórán kívüli színterei a tanulás megtanításának.

3. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A mindennapos testmozgás keretében lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületos és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással, munkával járó idegi és fizikai terhelést.

Célunk:

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulóknál a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.
- A testnevelés, a sport segítségével kialakítani a tanulóknál a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, céltudatosság stb.
- A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza.

A testnevelés tanórai keretei mellett a tanulóknak biztosítjuk az iskolai tornaterem, sportpálya mindennapos használatát, amelyekhez oktatói felügyeletet biztosítunk. Támogatjuk a tanulók sportegyesületekben való sportolását.

Technikumi, a szakképző iskolai, szakközépiskolai osztályainkban minden elméleti oktatási napon 1 testnevelés órát biztosítunk.

A tanulmányi kirándulások és az iskola által szervezett táboroztatás keretében, tapasztalt túravezető közreműködésével rendszeresen szervezünk gyalogtúrákat.

A tanulók fizikai állapotának mérését minden évben a NETFIT programnak megfelelően elvégezzük. Ezeknek a méréseknek a tapasztalatait felhasználjuk a testnevelési órák fizikai képességfejlesztésének megtervezésénél, a sportkörü foglalkozásokon és a tömegsport órákon.

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező. A fizikai aktivitás jellemzője, az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.

A vonatkozó jogszabályok (tanév rendjéről szóló rendelet) a tanulók fizikai állapotának mérését (NETFIT) tanévenként január-április hónapra írják elő. A mérések „bonyolultak”, jelentős szerigényűek és nem lehet bárhol végrehajtani. Testnevelőink pedagógustovábbképzés keretében elsajátították a NETFIT elméleti alapjait, az elmúlt években begyakorolták a gyakorlati megvalósítás lépéseit.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

4. A választható tantárgyak, foglalkozások, ezek esetében az oktatóválasztás szabályai

Az iskola bizonyos tantárgyak/tantárgycsoportok esetében választást kínálhat fel a tanulóknak. Ebben az esetben a tanuló, a tanuló szülője az iskolába lépéskor a jelentkezéssel egy időben választ e tárgyak közül. Ez a választás a tanulmányi idő végéig tart.

Amennyiben valamilyen oknál fogva a diák a szülővel egyetértésben, e választását felülbírálja és élni kíván változtatási jogával, úgy ezt írásban kell kezdeményeznie a megelőző tanév május 20-ig, a jogszabályi előírások alapján. Az iskola vezetősége a tanulót oktató oktatók véleményének kikérésével hozza meg döntését, melynek feltétele lehet a különbözeti vizsga letétele. A különbözeti vizsga a követelmények optimum szintjét kéri számon.

5. Érettségi vizsgatárgyak

A kötelező érettségi vizsgatárgyakon kívül iskolánk az egyes technikai, szakképzési osztályok óraterveiben meghatározott tantárgyakból vállalja a tanulók felkészítését középszintű érettségi vizsgára.

Az érettségi vizsgán a vizsgázónak öt – négy kötelező és legalább egy általa választott (a továbbiakban: kötelezően választott) – vizsgatárgyból kell – legalább középszinten – vizsgát tennie. A vizsgázó a kötelezően választott vizsgatárgy mellett további vizsgatárgyakat választhat (szabadon választott vizsgatárgyak).

A középszintű érettségi vizsgatárgyai:

- magyar nyelv és irodalom,
- történelem,
- matematika,
- idegen nyelv
- választott vizsgatárgy.

2 éves érettségire felkészítő képzés: OKJ –s bizonyítvánnyal rendelkezők esetében az 5. vizsgatárgynak elismerik a szakmai végzettséget.

Választható tárgyak:

tantárgy	középszint	emelt szint
Biológia	x	
Fizika	x	
Informatika	x	

Természettudomány	x	
Német nyelv	x	x
Mezőgazdaság ismeretek	x	x
Mezőgazdasági gépész ismeretek	x	x

Ha a vizsgázó bármelyik középiskolában emelt szintű érettségi vizsgára jelentkezik, az érettségi vizsgát a területileg illetékes kormányhivatal szervezi, így a kormányhivatal jelöli ki az írásbeli és a szóbeli vizsgák helyszínét, a kormányhivatal kéri fel a felügyelőket, az írásbeli dolgozatokat javító pedagógust és a szóbeli vizsgára a kérdező oktatókat. Az emelt szintű érettségi vizsga helyszínéről és pontos időpontjáról is a kormányhivatal értesíti a vizsgázókat.

Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet, az érettségi vizsga vizsgaszabályzatáról szóló - többször módosított - 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet alapján: Az egyes vizsgatárgyak részletes vizsgakövetelményei tartalmazzák az adott vizsgatárgy vizsgakövetelményeit és vizsgaleírását, továbbá a középszintű, illetve az emelt szintű érettségi vizsga témaköreit. Ha a vizsgatárgyból középszintű és emelt szintű vizsga is tehető, akkor emelt szinten a középszintű követelmények ismerete is elvárás. Az egyes vizsgatárgyak vizsgaleírása - külön a középszinten, illetve külön az emelt szinten tehető érettségi vizsgára – tartalmazza:

- a) az írásbeli vizsgák kidolgozásához rendelkezésre álló időt, ha az eltér a vizsgaszabályzat 19. §-ának (1) bekezdésében meghatározott időtől,
- b) azokat az eszközöket, amelyekről a vizsgaszabályzat 21. §-ának (2) bekezdése alapján az iskolának kell gondoskodnia,
- c) több vizsgarész esetén - a vizsgaszabályzat 41. §-ának (2) bekezdése alapján - az egyes vizsgarészeken elérhető pontszámokat.

Előrehozott érettségi vizsga a tanulói jogviszony fennállása alatt, az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt egyes érettségi vizsgatárgyból első alkalommal tett vizsga, amely letehető:

- a) idegen nyelvekből, informatikából a középiskolai tanulmányok teljes befejezését megelőző második tanév május-júniusi vizsgaidőszakában, valamint az azt követő vizsgaidőszakokban, továbbá

b) olyan érettségi vizsgatárgyból, amelyeknél a tanuló számára az adott vizsgatárgy vizsgájára való jelentkezés feltételeinek teljesítéséhez szükséges tantárgy, tantárgyak tanítása a középiskola helyi tanterve szerint a középiskolai tanulmányok befejezését megelőző tanévek valamelyikében lezárul, először a középiskolai tanulmányok teljes befejezését megelőző második tanév május-júniusi vizsgaidőszakában, valamint az azt követő vizsgaidőszakokban.

Az idegen nyelvek, és az informatika esetében a tanuló középiskolájának a helyi tantervében van meghatározva, hogy az adott vizsgatárgyat hány évfolyamon, heti hány órában tanítja, és ha a tanuló megszerzi a meghatározott évfolyamokon a számára előírt osztályzatokat, a középiskolai tanulmányok teljes befejezését megelőző második tanév május-júniusi vizsgaidőszakában, vagy az azt követő vizsgaidőszakok valamelyikében tehet az adott idegen nyelv, informatika vizsgatárgyból előrehozott érettségi vizsgát.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak abban az esetben, ha előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni olyan tantárgyból, amelynek a tanítása az Intézmény helyi tanterve szerint csak magasabb évfolyamon fejeződik be. Ilyenkor a hiányzó év/évek tananyagából kell az írásbeli érettségi vizsgák megkezdéséig osztályozó vizsgát tennie. A szakos oktatók az igazgatóval együtt döntve adják meg az engedélyt, figyelembe véve az adott tanuló tanulmányi és szaktantárgyi teljesítményét. Az osztályozóvizsga helye az iskola, amellyel a tanulónak tanulói jogviszonya van. Indokolt esetben a tanuló más iskolában is jelentkezhet a vizsga letételére. Erre az engedélyt az igazgató adja. Az osztályozóvizsga napján a tanuló mentesül a tanórák látogatásának kötelezettsége alól. Az osztályozóvizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni. A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a megfelelő záradékkal be kell vezetnie az osztályfőnöknek.

Technikum

Az érettségi vizsgán a vizsgázónak négy vizsgatárgyból kell legalább középszinten vizsgát tennie. A 13. évfolyamon leteendő technikus vizsga emelt szintű érettségi tantárgynak számít. A vizsgázó a kötelezően választott vizsgatárgy mellett további vizsgatárgyakat választhat (szabadon választott vizsgatárgyak).

A középszintű érettségi vizsgatárgyai:

- magyar nyelv és irodalom,
- történelem,
- matematika,
- idegen nyelv

Matematikából, magyarból, történelemből, valamint egy idegen nyelvből ugyanaz a tananyagtartalom és az óraszám, mint gimnáziumban. Ezekből a tárgyakból érettségi vizsgával zárul az oktatás, matematikából, magyar nyelv és irodalomból, valamint történelemből a 12. évfolyam végén **előrehozott érettségi lehetőséggel**.

- A szakmai vizsga lesz az ötödik érettségi tárgy, és
- idegen nyelvből is a 13. évfolyamon tesz érettségi vizsgát a tanuló,
- a technikai vizsga emelt szintű érettségi tantárgynak számít,
- az 5 év elvégzése után a tanuló egyszerre kap érettségi bizonyítványt és technikai oklevelet.

6. Érettségi témakörök középszinten

Az érettségi vizsgára a középszintű tételsorokat az alábbi jogszabályok szerint állítjuk össze:

100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról

40/2002. (V. 24.) OM-rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről. Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témaköreit az érettségi vizsga szabályairól szóló 100/1997. (VI. 13.) korm. rendelet tartalmazza.

7. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban, gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módjai, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái

Ellenőrzés

Az ellenőrzés feladata és célja:

Az ellenőrzés feladata, hogy adatokat, tényeket tárjon fel az intézményben folyó tevékenységekről, illetve a tevékenységek által elért eredményekről. Az ellenőrzés célja, hogy a feltárt adatok, tények alapján olyan intézkedéseket lehessen hozni, amelyekkel az esetleges hibák, problémák kijavíthatóak. Ehhez kapcsolódik az értékelés, amely az ellenőrzés eredményeinek elemzését jelenti.

Az ellenőrzés módszerei:

- Megfigyelés
- Írásos kikérdezés (kérdőív)
- Interjú (lehet egyéni vagy csoportos)

- Tanulók által készített produktumok vizsgálata, ezek között kiemelt jelentőséggel a tanulók gyakorlati feladatai
- Tanulói projektek értékelése
- Tanulói teljesítmények felmérése (mérés)
- Dokumentumok elemzése
- Az írásbeli beszámoltatás (témazáró dolgozat, röpdolgozat, szódolgozat stb.)

Az írásbeli beszámoltatás rendje: röpdolgozatot, szódolgozatot szükség esetén bármikor, előzetes bejelentés nélkül, témazáró dolgozatot előzetes bejelentés alapján íratunk. Az egyes értékeléstípusokat a digitális naplóban (KRÉTA) jelöljük.

Korlátai: röpdolgozat esetében semmilyen korlát nincs, témazáró dolgozat esetében 1 tanítási nap 2 dolgozatnál többel nem terheljük tanulóinkat.

Értékelésben betöltött szerepe, súlya: a témazáró dolgozat súlyozott jegynek számít.

Értékelés

A tanulók tudásának értékelése

A tantárgyi követelményeket a képzési és kimeneteli követelmények (KKK) és a programterv (PTT) alapján összeállított képzési program határozza meg. A tanulók értékelése az egyes tantárgyak programtervi követelményeinek ismerete alapján történik. Az értékelés az adott tantárgyat tanító oktató jogköre, amelynek szabályait a szakmai munkaközösség határozza meg és ellenőrzi.

Az értékelésnél figyelemmel kell lenni a tanuló általános állapotára, fejlesztés esetén egyéni haladására, képességeire. Nagyon fontos a kimeneteli követelmények pontos meghatározása, melynek a tanuló és a szülő számára is egyértelműnek és teljesíthetőnek kell lenni. Minden oktató a tanév első óráján, foglalkozásán ismerteti a tantárgy minimális követelményeit, az értékelés legfontosabb szabályait.

Az értékelés a tanítási-tanulási folyamat minden mozzanatára kihat. Az oktatók értékelő magatartásának és a tanulók önértékelésének jellemzője a pozitívumokra való támaszkodás, az elért sikerek, eredmények megerősítése.

A szakmai program értékelési koncepciójának célja, hogy az értékelés:

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be;
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött;

- a tanuló számára adjon egyértelmű visszajelzést erősségeire és fejlesztendő területeire;
- jelenjen meg, hogy a tanuló saját lehetőségeit mennyire használta ki.

Iskolai gyakorlatunkban háromféle értékelési funkciót különböztetünk meg:

- a minősítő értékelést (teljesítménymérést),
- a diagnosztikai értékelést és
- a fejlesztő értékelést.

Az értékelésnek ki kell terjednie az iskolai élet minden területére. Ennek megfelelően értékeljük minden tanulónk esetében:

- tantárgyi (modul, projekt, portfólió) követelmények elsajátítását napi szinten, témák/témakörök mentén,
- szabálytisztelét, felelősségvállalását,
- korábbi teljesítményéhez képest fejlődési törekvéseit.

Értékelésünknek a következő kritériumoknak kell megfelelnie:

- ösztönző hatású,
- folyamatos, rendszeres,
- segítő szándékú,
- céljai és követelményei világosak és előre ismertek legyenek.

Az értékelés formái

A szóbeli értékelés:

- a tanulói tevékenység folyamatos megerősítése, korrigálása, segítség, tanácsadás tanórán és azon kívül,
- szóbeli feleletek, dolgozatok érdemjegyéhez fűzött indoklás,
- az oktatói testület illetve a diákság előtti oktatói, továbbá intézményvezetői értékelés.

Az írásbeli, szöveges értékelés:

- az írásbeli dolgozatokhoz írt rövid instrukció, vélemény,
- dicséret, elmarasztalások beírása az ellenőrző könyvbe és a digitális naplóba.

Az oktatótestületi, intézményvezetőségi értékelés a tanévnyitó és a tanévzáró értekezleten történik, osztályfőnöki értékelés félévente legalább két alkalommal.

Osztályozás

Az osztályzatok kialakításának elvei

Iskolánkban a hagyományos ötfokozatú skálán érdemjegyekkel minősítjük a diákok egy-egy tantárgyból (modul, projekt, portfólió) nyújtott teljesítményét. Ez lehet szóbeli felelet, témazáró, kisebb dolgozat, kiselőadás, önállóan végzett otthoni munka, gyűjtőmunka, projektmunka, órai munka stb. Valamennyi tantárgyból osztályozás van. Az egyes szaktárgyak oktatói a munkaközösségükön belül egységesen értékelik a tanulókat. Irányadó a középszintű érettségi, szakmai vizsga százalékos elosztása. Az oktatók a tanítási folyamat kezdetén ismertetik a diákokkal az értékelés elveit.

Szakképző iskolai osztályzatok megállapításainak sajátosságai

Ha a tanuló a külső szakmai gyakorlatát tölti, akkor a gyakorlólé hely havonta legalább egy érdemjeggyel minősíti a munkáját.

Ha a tanuló gyakorlati képzését nem az iskola tartja, a tanuló félévi és év végi osztályzatát a gyakorlati képzés szervezője állapítja meg. Az osztályfőnök a havi érdemjegyek alapján egyeztet gyakorlati oktatóval és rögzíti a félévi, illetve év végi osztályzatot.

Amennyiben a szakmai gyakorlat iskolai gyakorlati helyen, iskolai tanműhelyben kerül megszervezésre a félévi és év végi osztályzatot a gyakorlati oktató állapítja meg. Ugyancsak a gyakorlati oktató állapítja meg az osztályzatot, ha a gyakorlat megosztva kerül megszervezésre, külső és iskolai gyakorlati helyen is (csoportos/összevont gyakorlat formájában), az osztályzat megállapítása előtt egyeztet a külső gyakorlati hely oktatójával.

Érdemjegyek elvárható száma

A diákok a tudásukról szóban és írásban egyaránt számot adhatnak. A tantárgyak sajátosságainak megfelelően legyenek arányban a szóbeli és írásbeli feleletek. A tanuló számára biztosítani kell, hogy a félévi és az év végi eredmények reális értékeléséhez a félév során legalább minimum három alkalommal szerezzen érdemjegyet.

A félévi és a tanév végi értékelés osztályzatokkal történik. A tantárgyi osztályzatokra az érintett oktató, a magatartás és a szorgalom osztályzatokra az osztályfőnök tesz javaslatot, ezeket az oktatói testület véglegesíti az osztályozó értekezleten, melyet évente két alkalommal, félév előtt és a tanév vége előtt tartunk.

A végleges osztályzat megállapítása vitatott esetben

Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, az oktatói testület felhívja az érdekelt oktatót, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha az oktató nem változtatja meg döntését és az oktatói testület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.

Az oktatói testület fenti jogkörét az osztályban tanító oktatók közössége gyakorolja. Ezt a testületet az igazgató, az illetékes igazgatóhelyettes vagy az osztályfőnök is összehívhatja. A módosításhoz a szavazati joggal rendelkezők több, mint 50 %-ának igenlő szavazata szükséges. Szavazati joggal rendelkezik minden, az adott osztályban tanító oktató, az igazgató, a felelős igazgatóhelyettes. Minden résztvevőnek egy szavazata van. Szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök dönt.

Írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei

Az iskolai életben központi helyet foglal el a tanórai tanulás, valamint a másnapi tanórákra való felkészülés. Az oktatók a tananyag elsajátítása érdekében szóbeli és írásbeli – tanórán kívül elvégzendő – feladatokat adhatnak a diákoknak. A gyakorlati oktatás során indokolt esetekben adható otthoni feladat, ilyen lehet például gyűjtőmunka, kutatási feladat, kiselőadásra való felkészülés, rajz feladat stb.

A tanulók tanulási képessége eltérő, feladataikat nem végzik azonos intenzitással, különböző a munkavégzésük üteme, gondolkodásuk, emlékezőképességük, figyelemösszpontosításuk, fáradtságuk. Figyelemmel kell lenni a tanuló aznapi, másnapi terhelésére. Tekintetbe kell venni a tanuló képességeit, mentességeit, korlátait. A tanuló tanulásban való bármely képességbeli akadályozottsága, az emiatti lassabb haladási tempója nem lehet ok az önálló tanulásra fordítható idő megnövelésének, sőt az szükség szerint csökkentendő.

Az írásbeli és szóbeli feladatokkal kapcsolatos elvárások, korlátok

Az írásbeli feladat

- legyen változatos,
- legyen előkészített,
- segítse az elmélyítést,
- gyakoroltasson,
- szoktasson csoportos munkára,
- az összes házi feladat kevesebb, mint felét tegye ki.

A szóbeli feladat:

- fejlessze a szövegértést,
- fejlessze a beszédkészséget,
- teremtsen lehetőséget együttműködésre,
- fejlessze a verbális memóriát,
- tegye eredményessé a csoportos/kooperatív órai munkát,
- az összes házi feladat több mint felét tegye ki.

8. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Csoportbontás

Az iskolában csoportbontásban tanított órákat az egyes technikai, szakképző iskolai, szakközépiskolai szakképesítések óratervei tartalmazzák.

Csoportbontásban szervezzük az idegen nyelv és szakmai foglalkozásokat. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására.

A csoportok csak kellő számú jelentkező esetén indulnak (minimum 5 fő)

Tanév közben az érintett oktatók egyetértésével, az osztályfőnök javaslatára az igazgató engedélyezheti a csoportváltást.

Egyéb foglalkozás

Egyéb foglalkozások szervezeti formáit, időkeretét az intézmény SZMSZ-e tartalmazza. A tanévben indított egyéb foglalkozásokat az intézmény éves munkaterve tartalmazza. A tanuló (és kiskorú tanuló esetén szülője) jelentkezés útján kérheti részvételét az egyéb foglalkozáson, a jelentkezés a teljes tanévre vonatkozik.

9. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a megyében élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyag megismertetésének módjai:

Településünkön a következő nemzetiségek élnek:

- Német
- Roma

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot az iskola a következő tantárgyak helyi tantervébe építette be: történelem, társadalomismeret, magyar nyelv és irodalom, osztályfőnöki.

Szabadidős tevékenységek: projekt hetek, diákönkormányzati programok, vetélkedők, könyvtári programok.

Lehetőség szerint a nemzetiségi önkormányzatok bevonása: ismertető, előadók felkérése.

10. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

Kiemelt célok

- a fenntarthatóságra nevelés,
- a dohányzás visszaszorítása,
- az alkohol- és drogprevenció,
- az egészséges táplálkozási szokások elterjesztése,
- az élelmiszerbiztonság fejlesztése,
- egészségmegőrzés, munkavédelem,
- aktív napi testmozgás kialakítása,
- a közegészség- és járványügyi biztonság erősítése (kiemelten a COVID-19 vírus elleni védelem)
- az egészséges fizikai környezet kialakítása,
- környezet ápolása és védelme,
- környezettudatos szemlélet, magatartásformák kialakítása.

Egészségnevelési elvek

- Testi, pszichikai, szellemi szempontból egészséges fiatalok nevelése.
- Az egészséges életmód a harmonikus, erkölcsös és konstruktív életvitel rendjének kiépítése úgy, hogy ezek számukra alapértékké váljanak.
- Az ehhez szükséges ismeretek, készségek, attitűdök elsajátításának kialakítása.
- Elsődleges prevenció keretében az egészségvesztés megakadályozása; az egészség megőrzése, a specifikus betegségek kialakulásának megelőzése.
- A tanulók természetismeret órákon szerzett ismereteire támaszkodva, azokat tudatosítva a tanulóknak az ember és a környezet közötti kapcsolatot, azok hatékony kölcsönhatását.

- Megismertetni a tanulókkal az egészségre kedvező és káros tényezőket, a betegségmegelőzési módokat, eljárásokat, tudatosítani a tanulóknál az egészséges életmód szabályait, normáit, a pozitív beállítódásokat.
- Élethelyzetek, szituációk bemutatásával és elemzésével fejleszteni szemléletüket, viselkedési normáikat, erkölcsiségüket, önmaguk és mások iránti felelősségérzetüket.

Egészségnevelés területei

- Higiénikus, egészséges életvitel,
- Betegségek elkerülése, egészség megóvása,
- Lelki egészség megóvása, krízis-prevenció,
- Függőséghez vezető motívumok feltárása, egészségkárosító szokások megelőzése,
- Az egészséges táplálkozás,
- A családi életre, szülővé nevelés,
- Szabadidő – kultúra fejlesztése.

Környezeti nevelési elvek

- A tanórákon az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozások hozzárendelése.
- Az tanóra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos témák.
- Szakmai oktatás környezettudatos szemlélete, a környezeti feltétel vizsgálata.
- A diákjaink számára szakmai gyakorlatok alkalmával lehetőség van a környezeti nevelésre; a környezetkímélő technológiák elsődlegessége.
- Rendszeres üzemlátogatások, tanulmányi kirándulások szervezése.
- Évente rendezett sportnapon a túrázás, gyalogtúra és egyéb sporttevékenységek során találkoznak tanulóink a környezetvédelemmel kapcsolatos problémákkal.
- A személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartás és életvitel.
- A természeti és épített környezet szeretete és védelme, a sokféleség őrzése.
- Tudományosan megalapozott a globális összefüggések megértése, ebből adódó mindennapi lehetőségek és feladatok bemutatása.
- Ökológiai szemlélet, gondolkodásmód a szakmai elméleti és gyakorlati oktatásban.

11. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi tanulónak joga van képességei maradéktalan kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulóakra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, mely biztosíthatja iskolai sikerességüket. Az esélyegyenlőséget biztosítani kell a szakképzéshez való hozzáférés esetében, a gyakorlati képzőhelyek kiválasztásában, a választható szakképesítések vonatkozásában, a hátrányos helyzetűek támogatásában.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztésében egyéni fejlesztő foglalkozások keretében,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazásával, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítésével,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakításával,
- az oktatók módszertani kultúrájának fejlesztésével,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulással,
- a differenciáló módszerek alkalmazásával,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésével,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosításával,
- környezettudatos szemléletű oktatás-neveléssel,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer (iskolai szociális munkás) kialakításával,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatásával és alkalmazásával a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelésével a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálásával,
- pályaválasztás segítésével,
- a továbbtanulás támogatásával,
- személyiségfejlesztéssel és közösségépítéssel,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítésével,
- partnerközpontú neveléssel.

12. A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok

Hagyományosan tanulóink kimagasló teljesítményeit Szalagtűzön, tanévzáró ünnepélyen értékeljük. Ennek formája emléklap, oklevél, könyv, szóbeli dicséret. Itt tanulói közösségeket (csoportokat, csapatokat) is kiemelhetünk.

Ennek szempontjai a tantestület döntése szerintiek:

- tanulmányi, gyakorlati munka,
- versenyeredmények,
- sportteljesítmények,
- közösségi munka,
- kulturális és közéleti tevékenység.

A jutalmazás formái

Egyéni jutalmazási formák:

Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretetek adhatók:

- oktatói,
- osztályfőnöki,
- igazgatói,
- oktatótestületi.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók, tantárgyi szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Az osztályfőnökök, a munkaközösségek, a gyakorlati képzőhelyek javaslatára a legkiemelkedőbb – megyei, regionális, országos eredményekkel rendelkező – tanulók oklevélben és könyvjutalomban részesülnek.

Közösségi munkáért a DÖK is javasolhat tanulókat az elismerésre.

Csoportos jutalmazási formák:

- jutalomkirándulás
- hozzájárulás szakmai, kulturális, sport egyéb rendezvényen való részvételhez

13. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki az oktatási programban, a képzési és kimeneteli követelmények, továbbá a programterv alapján konkretizált képzési programban előírt, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból.

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányokhoz kapcsolódó vizsga) alapján kell megállapítani.

Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie a jogszabályban felsorolt esetekben.

Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja. Az évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait az a tanuló is, akit fegyelmi büntetésként az adott iskolában eltiltottak a tanév folytatásától.

Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig azért nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére a nevelőtestületől halasztást kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja.

Sikeres ágazati alapvizsgát követően a tanuló, döntése alapján a technikai ágazathoz tartozó bármelyik szakképzésben is folytathatja tanulmányait iskolán belül vagy másik intézményben. Erre az általános átvétel szabályai az érvényesek.

Szakképző iskolai tanuló szakképző iskolai végzettséggel a közismereti és szakmai tanulmányainak beszámításával a folytathatja tanulmányait a kétéves kötelező érettségi tantárgyakra felkészítő képzésben.

Technikumban a tanuló dönt arról, hogy 12. évfolyamon a részleges (előrehozott) érettségi vizsgát követően továbbtanul-e a technikum komplex szakmai vizsgára (érettségire) felkészítő 13. évfolyamán.

Mivel a szakképző iskolában és a technikumban is ágazati alapképzés történik a képzés első szakaszában, a 9. évfolyam végén van átjárhatóság a két iskolatípus között különbözeti vizsgával.

Az ágazati alapképzés ágazati alapvizsgával zárul. Az ágazati alapvizsga alkalmas egyszerű munkakörök betöltésére. A szakmai képzés lehetőséget biztosít a csak érettségizett, gimnáziumot végzetek, valamint az egyetemi tanulmányaikat feladó fiatalok részére. Erre szolgál a technikum 2 éves képzése.

**DÉLI ASZC
APPONYI SÁNDOR
MEZŐGAZDASÁGI TECHNIKUM,
SZAKKÉPZŐ ISKOLA ÉS KOLLÉGIUM
LENGYEL**

**SZAKMAI PROGRAM
IV. KÉPZÉSI PROGRAM**

2021.

Képzési program

Tartalom

1.	Szakképzés céljai és feladatai	3
2.	Szakképzés ágazatai, azon belül induló képzések 2020/2021 tanév.....	3
3.	Szakképzés szervezési keretei	3
3.1.	Technikum.....	3
3.2.	Szakképző iskola	4
3.3.	Tárgyi feltételek.....	4
3.4.	Személyi feltételek	4
3.5.	Szakmai képzési helyszínek	5
3.6.	Oktatásszervezés.....	5
3.7.	Az értékelés általános elvei	7
3.8.	Ágazati alapoktatás	8
3.9.	Szakmai vizsga.....	8
4.	2020. szeptember 1-től tanulmányokat megkezdőknek.....	9
4.1.	A tanulói jogviszony és a felnőttképzési jogviszony közös szabályai	10
5.	Kifutó képzések óraterve	11
5.1.	Közismereti óraszámok és a szabadon tervezhető órakeret	11
5.2.	Kistermelői élelmiszer- előállító, falusi vendéglátó (OKJ szám: 34 541 08)	12
5.3.	Mezőgazdasági gépész (OKJ szám: 34 521 08).....	14
5.4.	A szakközépiskola érettségi vizsgára felkészítő (12-13.) évfolyamai	15
6.	Mellékletek	16
1. számú melléklet:	Ágazati alapozó vizsga szerkezete	16
2. számú melléklet:	Mezőgazdasági gépész óraterve.....	21
3. számú melléklet:	Mezőgazdasági gépésztechnikus óraterve	26
4. számú melléklet:	Kistermelői, élelmiszer- előállító szakma óraterve.....	34

1. Szakképzés céljai és feladatai

Kiemelt célunk, a modern szaktudás oktatása és a kompetenciák fejlesztése. Iskolánkban az alapszaktudás oktatása iskolarendszerben folyik, ahol a gyakorlati ismereteket lehetőség szerint duális partnereink biztosítják. Képzéseink ágazati alapkutatással indulnak, melynek célja a két iskolatípus közötti váltási lehetőség.

A technikum képzés egyesíti a gimnázium és a szakmatanulás előnyeit, a képzési idő 5 év.

A szakképző iskola képzési ideje 3 év.

A középfokú szakképzés széles szakmai alapozást nyújt a felsőfokú képzésbe való bekapcsolódáshoz, a gyors munkaerő-piaci irányultságú szakképzéshez, az életpályán szükséges többszöri szakmaváltáshoz. A tanulás akkor lesz hatékony, ha a diák megtalálja benne az élményt.

2. Szakképzés ágazatai, azon belül induló képzések 2021/2022 tanév

2.1. Mezőgazdaság és erdészet

2.1.1. Mezőgazdasági gépészet

2.1.2. Mezőgazdasági gépészmérnök

2.2. Élelmiszeripar

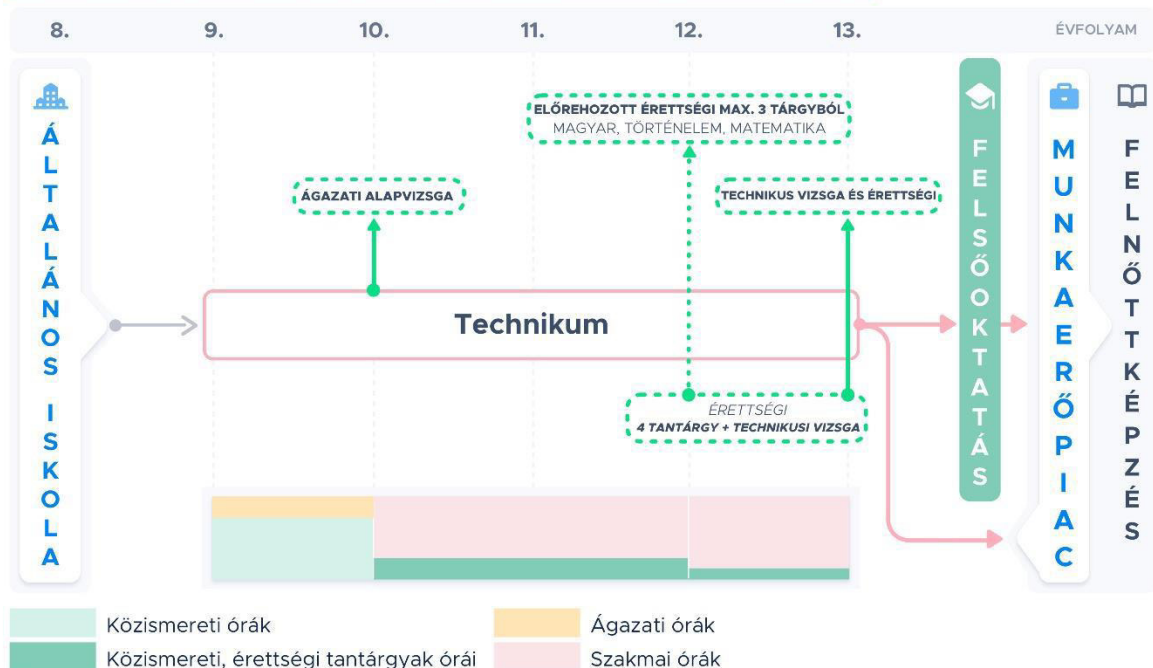
2.2.1. Kistermelői, élelmiszer-előállító

3. Szakképzés szervezési keretei

3.1. Technikum

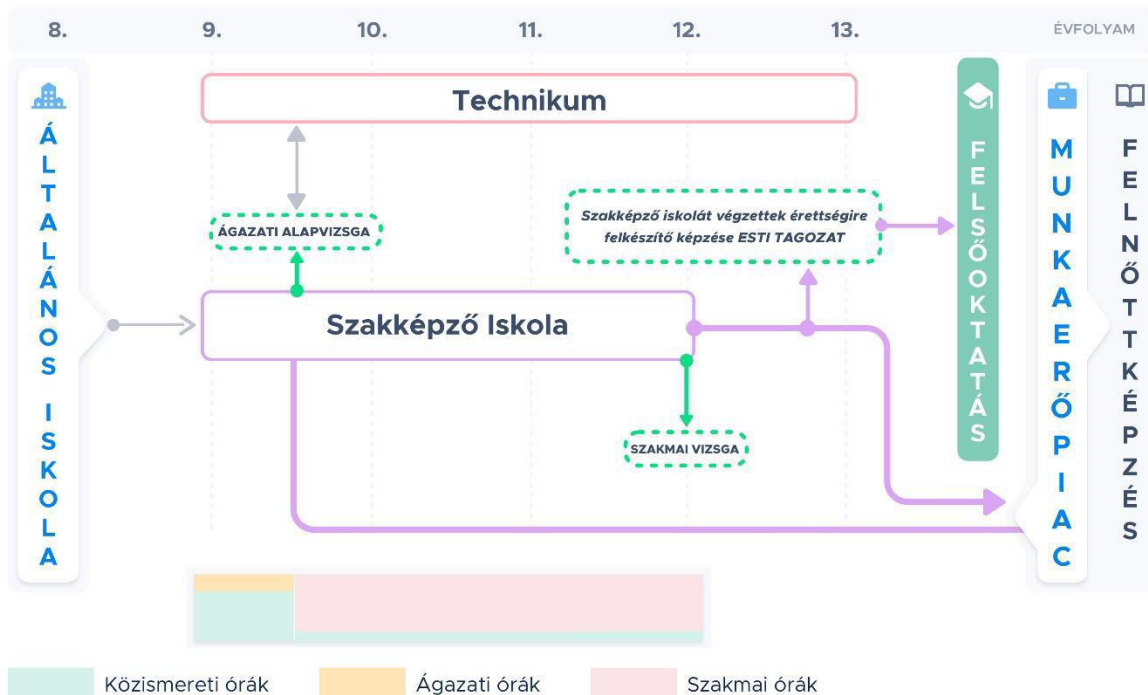
Az új szakképzési struktúra egyik iskolatípusa a **TECHNIKUM**

A technikum **5 éves**: 2 év ágazati alapkutatás + 3 éves szakirányú oktatás

3.2. Szakképző iskola

Az új szakképzési struktúra másik iskolatípusa a **SAKKÉPZŐ ISKOLA**

3.3. Tárgyi feltételek

A szakmajegyzékben szereplő nálunk indított szakmai képzések képzési és kimeneti követelményeiben a szakmai oktatás megszervezéséhez meghatározott eszközjegyzékben szereplő tárgyi feltételekkel rendelkezünk.

A duális partnereknél folyó szakirányú oktatáshoz és szakmai képzéshez szükséges eszközöket szintén a képzési és kimeneti követelmények tartalmazzák.

3.4. Személyi feltételek

A Szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény és a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló a 12/2020. (II.7.) Kormányrendelet előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező oktatók és egyéb szakemberek vehetnek részt.

Az oktatók feladata a képzésben résztvevő személyek szakmai oktatása, képzése a programtervekben meghatározott anyag átadása, az elsajátítás ellenőrzése. Az oktató vegye figyelembe a tanuló egyéni képességeit, adottságait.

Az oktató a munkáját szakszerűen tervezze meg, változatos munkaformákat alkalmazzon.

Annak érdekében, hogy a szakképzésben a legfelkészültebb oktatók a legújabb ismereteket oktassák, számukra négyévenként legalább egy alkalommal kötelező a továbbképzésben való részvétel. A szakmai oktató továbbképzését elsősorban vállalati környezetben vagy képzőközpontban kell teljesíteni. A továbbképzési kötelezettség nem teljesítése az oktató foglalkoztatásra irányuló jogviszonyának megszüntetését eredményezheti.

3.5. Szakmai képzési helyszínek

Az ágazati alapoktatás intézményünkben történik. Nagyon fontos, hogy a tanulók modern eszközökön tanulják meg a szakmai munkafolyamatokat, a biztonságos munkavégzés szabályait.

Cél, hogy a diákok képessé váljanak szakmájukban önálló munkavégzésre, szakszerűen és biztonságosan tudják használni a munkavégzésükhöz szükséges gépeket, eszközöket.

Iskolánkban jól felszerelt, korszerű oktatótermekben sajátíthatják el a tanulók mindezeket. Szaktantermeink, tanműhelyeink biztosítják a szakmai képzés helyszíni megvalósítását.

Duális partnerek/ külső képzőhelyek:

- A duális képzés folytatására jogosult szervezetek iskolánk külső képzőhelyei, akik kamarai nyilvántartásban szerepelnek. A duális képzőpartnereinknél biztosítottak a szakirányú oktatás személyi és tárgyi feltételei.
- A kamara minősíti és ellenőrzi a duális képzőhelyek szakirányú oktatási tevékenységét, a szakképző intézmény folyamatosan nyomon követi a duális képzőhelyeken lévő tanulók, képzésben résztvevők munkáját, előrehaladását.
- A tanulók és a képzésben résztvevők a duális képzőhelyekkel szakképzési munkaszerződést kötnek. A duális képzőhely ezáltal vállalja a tanuló, illetve a képzésben résztvevő személy szakirányú oktatását.

3.6. Oktatásszervezés

Az új szakképzési törvény alapjaiban változtatja meg a szakképző iskolák működését és szervezeti felépítését. Az átalakítás elsődleges célja a munkaerőpiac igényeihez az eddigieknél sokkal rugalmasabban alkalmazkodó szakképzési rendszer kialakítása.

A szakképzési rendszer jelentősen átalakul, racionálisabb, rugalmasabb lesz. Alapvető változást jelent, hogy a választható szakmák száma 2020. szeptember 1-jétől csökken. Az új szakképzési rendszerben a szakmák megszerzése iskolai rendszerű képzésben valósul meg: az ötéves technikumban érettségi és technikus szintű szakképzettség szerezhető.

A tanuló először ágazatot választ, amivel a technikumban két évig ismerkedik. 10. évfolyam után történik a szakmaválasztás. A technikum egyesíti a gimnázium és a szakmatanulás előnyeit. A képzés során matematikából, magyarból, történelemből és egy idegen nyelvből ugyanazt a tananyagtartalmat, ugyanolyan óraszámban kell elsajátítani, mint a gimnáziumban. Ezekből a közismereti tantárgyakból érettségi vizsgával zárul az oktatás. A technikumban érettségizőnek nem kell ötödik érettségi tantárgyat választania, mivel a szakmai vizsga beszámít az érettségi tantárgyai közé. Az öt év elvégzése után a tanuló egyszerre kapja kézbe az érettségi bizonyítványt és a technikus oklevelet, és még a nyelvvizsga megszerzésére is lehetősége van. A technikumban végzetek jelentős előnyt élveznek a felsőoktatási felvételin a szakirányú továbbtanulás esetén. A műszaki területeken a technikusképzést a mérnökképzés „előszobájának” nevezzük. A megszerzhető technikus szakképzettség középszintű ismereteket biztosít. Azok, akik a technikum és egy felsőoktatási intézmény által közösen kidolgozott szakmai program szerint végzik el a technikumot, a magasabb szintű szakmai ismeretekre utaló „okleveles technikus” megjelölést használhatják. A technikumok 9-10. évfolyamán minden tanuló havi 8050 forint ösztöndíjat kap. A 11. évfolyamtól a gyakorlati ismereteket a tanulók lehetőség szerint duális szakmai oktatásban, cégek közreműködésével, valós munkakörnyezetben sajátíthatják el. A duális képzésben résztvevő tanulókkal a munkáltató szakképzési munkaszerződést köt, amely

alapján a tanuló munkabérré jogosult. A duális képzésben résztvevők legalább a minimálbér 60 százalékára számíthatnak, ami az utolsó évben akár 100 százalékra is emelkedhet. A képzés projektképzésben történik. Projekt napokat/heteket jelöltünk ki.

Technikumi képzés ágazati alapoktatás projektnapjai

	B heteken				
	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
9.-10. évfolyam váltott héten	Projektnap	Projektnap			

Szakképző iskola ágazati alapoktatás projektnapjai

A szakképző iskolában a mesteremberek képzése történik. Az ágazati alapoktatás során a technikumba járók ösztöndíja 8050 forint, a szakképző iskolába járók 16 100 forintnyi ösztöndíjban részesülnek.

A szakirányú oktatás során tanulmányi eredménytől függően akár 56 350 forint havi juttatásra lesznek jogosultak. Az ösztöndíj egy része pályakezdési juttatásként kerül kifizetésre, melyre akkor jogosult a tanuló, ha sikeresen befejezi a képzést és szakmát szerez. Ennek mértéke 128 ezer forinttól közel 300 ezerig terjedhet, a szakmai vizsga eredményétől függően.

A szakirányú oktatás során a tanulók lehetőség szerint duális szakmai oktatás formájában, vállalatoknál, vállalkozóknál, valós munkakörnyezetben tudják elsajátítani a szakmai ismereteket. A duális képzésben résztvevő tanulókkal a munkáltató szakképzési munkaszerződést köt, amely alapján a tanuló munkabérré jogosult. A duális képzésben résztvevők legalább a minimálbér 60 százalékára számíthatnak, ami az utolsó évben akár 100 százalékra is emelkedhet.

Rászorultsági támogatásként a tanulók 3,5 tanulmányi átlag felett 32 200 forintra pályázhatnak.

Az oktatás szervezése projektoktatás.

Projekt napokat jelöltünk ki, melyek páros és páratlan héten eltérő számban jelennek meg.

Mezőgazdasági gépész szakma esetén:

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
9. évfolyam A és B heteken váltva a 2 osztály	Projektnap	Projektnap	Projektnap	Projektnap	
10. évfolyam	Projektnap	Projektnap	Projektnap	Projektnap	Projektnap

Kistermelői, élelmiszer- előállító szakma esetén:

	A és B heteken				
	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
9. évfolyam	Projekt nap	Projekt nap	Projekt nap		
10. évfolyam	Projekt nap	Projekt nap			

3.7. Az értékelés általános elvei

Projektek értékelése

Az értékelésnél figyelembe kell venni a folyamat során megszerzett kompetenciákat, készségeket, attitűdöket. Értékelni kell a diákok aktivitását a projektfeladat feldolgozása során.

A projektek folyamata során az értékelés részenként, folyamatában történik. A diákok értékelése legyen rendszeres és változatos. A projekt végén a diákok egy záró jegyet is kapnak, mely a részjegyek átlagából képződik.

A portfólióba belekerülő produktum, külön kerül értékelésre.

Az értékelés mindig feleljen meg a diákok életkori sajátosságának, pl.: egy 9-es diák szakmai szókincese, eddig megszerzett kompetenciái, ismeretei eltérnek egy magasabb évfolyamba járó diákétól.

Az értékelés a hagyományos ötfokú skálával történik.

A diák értékelése:

- jeles (5)
- jó (4)
- közepes (3)
- elégsége (2)
- elégtelen (1)

Egy teljesítményre csak egy érdemjegy adható, de az érdemjegyek súlyozhatók.

A projekt megkezdése előtt a tanulókat tájékoztatni kell, mely részek után, milyen formában történik az értékelés.

Az ellenőrzés, értékelés formái

- szóbeli felelet

Törekedni kell, hogy a tanuló önállóan adjon számot megszerzett kompetenciáiról. Ismétlő kérdés, feladat csak az adott témakörön belül tehető fel. A szóbeli felelet személyenként (lehetőleg) ne haladja meg a 10 percet. Az oktató köteles a feleletre adott érdemjegyet indokolni

- írásbeli ellenőrzés

Az oktató az írásban készült projektmunkát értékeli.

A diákok hiányzás miatti értékelésének elbírálása a Szakképzésről szóló 2019.évi LXXX. törvény alapján történik.

A tanuló év végi osztályzatát az oktatói testület osztályozó értekezleten áttekinti, és az oktató, az osztályfőnök, illetve a duális képzőhely által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

A tanuló magasabb évfolyamba akkor léphet, ha az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket és az egybefüggő szakmai gyakorlatot sikeresen teljesítette. A tanuló az évfolyam teljesítéséről bizonyítványt kap.

Az egyéni tanulmányi renddel rendelkező tanulónak az előírt tanulmányi követelményeket az egyéni tanulmányi rendben meghatározottak szerint kell teljesítenie.

3.8. Ágazati alapoktatás

Az ágazati alapoktatás a szakképzés új rendszerében jelenik meg. Az adott ágazathoz tartozó szakmák tekintetében a technikumban az első két évben, a szakképző iskolában az első egy évben széles körű ágazati alapismeretekre tesznek szert a tanulók, amelyet ágazati alapvizsga zár le. Ez jogosulttá teszi a tanulót a duális képzésbe való belépésre. A közös alapozás átjárhatósági lehetőséget biztosít szükség esetén a technikum és a szakképző iskola között. A konkrét szakmát technikumban a 10. évfolyamon, szakképző iskolában a 9. évfolyamon, az adott ágazat sajátosságainak megismerését követően választja ki a tanuló. Az új rendszer ezzel is támogatja a tanulókat a számukra megfelelő pálya kiválasztásában.

Az ágazati alapoktatás ágazati alapvizsgával zárul. Az ágazati alapvizsga a szakképzés új rendszerében jelenik meg, elsőként a tanulmányaikat 2020. szeptemberében megkezdők tesznek ágazati alapvizsgát, technikumban a 10., szakképző iskolában a 9. évfolyam végén. Az ágazati alapvizsga az ágazati alapoktatást zárja le. A tanuló sikeres vizsga esetén jogosult a duális képzésbe való belépésre. Az ágazati alapvizsga eredménye a szakmai vizsga eredményébe beszámít. Ez azt jelenti, hogy ha valaki egy szakma megszerzését követően az adott ágazathoz tartozó további szakmát kíván szerezni, az ágazati alapvizsgát nem kell megismételnie.

Az ágazati alapoktatás magában foglalja az adott ágazat közös szakmai tartalmait a képzési és kimeneti követelményeit.

Ágazati alapvizsgát az intézmény helyi keretek között szervezi meg.

Az ágazati alapvizsga feladatait az 1. számú melléklet tartalmazza.

3.9. Szakmai vizsga

A szakmai vizsga állami vizsga, amely a szakirányú oktatás során megtanult, a képzési és kimeneti követelményekben az adott szakmára speciálisan előírt szakmai ismeretek elsajátítását országosan egységes eljárás keretében méri.

A szakmai vizsga egy interaktív számítógépes vizsgarészből és egy projektfeladat megvalósításából fog állni. Ez utóbbit a szakmai vizsgára kell vinni vagy ott kell elkészíteni és bemutatni. Ez a projektfeladat az adott szakma sajátosságaitól függően lehet gyakorlati vizsgamunka, vizsgaremek, vizsgamű vagy egyéb vizsgaprodukció megvalósítása, vagy záródolgozat vagy portfólió elkészítése. A vizsgára független vizsgaközpontokban kerül sor.

A szakmai vizsga az akkreditált vizsgaközpont szervezésében történik.

4. 2020. szeptember 1-től tanulmányikat megkezdőknek

17. MEZŐGAZDASÁG ÉS ERDÉSZET

ágazathoz tartozó

4 0810 17 07

MEZŐGAZDASÁGI GÉPÉSZ

SZAKMÁHOZ

1. A SZAKMA ALAPADATAI

- 1.1 Az ágazat megnevezése: Mezőgazdaság és erdészet
- 1.2 A szakma megnevezése: Mezőgazdasági gépész
- 1.3 A szakma azonosító száma: 4 0810 17 07
- 1.4 A szakma szakmairányai: —
- 1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 4
- 1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 4
- 1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Mezőgazdaság és erdészet ágazati alapoktatás
- 1.8 Kapcsolódó részsakmák megnevezése: —

2 A KÉPZÉS SZERKEZETE ÉS TARTALMA

A programtervvel kitöltött időkeret – a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13.§ (4) bekezdésének megfelelően – tartalmaz a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet (szabad sáv).

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszama évfolyamonként a 2. számú melléklet tartalmazza.

17. MEZŐGAZDASÁG ÉS ERDÉSZET

ágazathoz tartozó

5 0810 17 08

MEZŐGAZDASÁGI GÉPÉSZTECHNIKUS

SZAKMÁHOZ

1. A SZAKMA ALAPADATAI

- 1.1 Az ágazat megnevezése: Mezőgazdaság és erdészet
- 1.2 A szakma megnevezése: Mezőgazdasági gépésztechnikus
- 1.3 A szakma azonosító száma: 5 0810 17 08
- 1.4 A szakma szakmairányai: —
- 1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Mezőgazdaság és erdészet ágazati alapoktatás
- 1.8 Kapcsolódó részsakmák megnevezése: —

2. A KÉPZÉS SZERKEZETE ÉS TARTALMA

A programtervvel kitöltött időkeret – a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13.§ (4) bekezdésének megfelelően – tartalmaz a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet (szabad sáv).

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszámát évfolyamonként 3. számú melléklet tartalmazza.

05. ÉLELMISZERIPAR ágazathoz tartozó 4 0721 05 10 Kistermelői élelmiszer-előállító SZAKMÁHOZ

1 A SZAKMA ALAPADATAI

- 1.1 Az ágazat megnevezése: Élelmiszeripar
- 1.2 A szakma megnevezése: Kistermelői élelmiszer-előállító
- 1.3 A szakma azonosító száma: 4 0721 05 10
- 1.4 A szakma szakmairányai: —
- 1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 4
- 1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 4
- 1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Élelmiszeripar ágazati alapoktatás
- 1.8 Kapcsolódó részsakmák megnevezése: —

2 A KÉPZÉS SZERKEZETE ÉS TARTALMA

A programtervvel kitöltött időkeret – a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13.§ (4) bekezdésének megfelelően – tartalmaz a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet (szabad sáv).

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszámát évfolyamonként 4. számú melléklet tartalmazza.

4.1. A tanulói jogviszony és a felnőttképzési jogviszony közös szabályai

A Szakképzési törvény 53. § [A tanulói jogviszony és a felnőttképzési jogviszony] alapján:

„A szakképzésben

a) a tanuló tanulói jogviszonyban,

b) a képzésben részt vevő személy felnőttképzési jogviszonyban

áll. A tanulói jogviszony a szakképző intézmény és a tanuló között, a felnőttképzési jogviszony a szakképző intézmény, illetve a felnőtt képző és a képzésben részt vevő személy között jön létre. A tanulói jogviszonyra az 54-72. §-t, a felnőttképzési jogviszonyra az Fktv.-t kell alkalmazni.

Tanulói jogviszony tanköteles kiskorúval, továbbá a nappali rendszerű szakmai oktatásban részt vevő tanulóval hozható létre annak a tanévnek az utolsó napjáig, amelyikben a tanuló a huszonötödik életévét betölti. A szakképző intézmény tanulójának tankötelezettségére az Nkt.-t kell alkalmazni.

Szakmai képzés kizárólag felnőttképzési jogviszonyban szervezhető. Ha a tanuló szakmai képzésére a szakképző intézményben a szakmai oktatással vagy a köznevelési intézményben a szakgimnáziumi vagy a szakiskolai nevelés-oktatással párhuzamosan kerül sor, a szakmai képzés, illetve szakiskolában a szakmai oktatás tanulói jogviszony keretében is megszervezhető.

A felnőttképzési jogviszony keretében folyó szakmai oktatásban

- a szakmai oktatás időtartama legfeljebb a negyedére,
- az óraszám legfeljebb a nappali rendszerű szakmai oktatás óraszámának negyven százalékáig

csökkenthető.

Az egyházi jogi személy, illetve a vallási egyesület által alapított, illetve fenntartott szakképző intézményben a tanulói jogviszony és a felnőttképzési jogviszony létrehozásának feltételeként kiköthető az adott vallás, világnézet elfogadása és annak igazolása.

5. Kifutó képzések óraterve

Kistermelői élelmiszer- előállító, falusi vendéglátó (OKJ szám: 34 541 08)

Mezőgazdasági gépész (OKJ szám: 34 521 08)

Szaktárgyakra előírt alkalmassági követelmény

- Pályaalkalmassági követelmények: nincsenek
- Szakmai alkalmassági követelmények: -
- Egészségügyi alkalmassági vizsgálat: szükségesek

5.1. Közismereti óraszámok és a szabadon tervezhető órakeret

A közismereti képzés heti óraszámjai

A közismereti és szakmai órák aránya

Területek		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam
Közismeret	Kötött órák	15 óra	9 óra	6 óra
	Szabadon felhasználható órakeret	3 óra	2 óra	3,5 óra
	<i>Összesen</i>	<i>18 óra</i>	<i>11 óra</i>	<i>9,5 óra</i>
Szakmai elmélet és gyakorlat	Kötött órák	14,5 óra	23 óra	23 óra
	Szabadon felhasználható órakeret	2,5 óra	2 óra	2,5 óra
	<i>Összesen</i>	<i>17 óra</i>	<i>25 óra</i>	<i>25,5 óra</i>
Heti összes óraszám		35 óra	36 óra	35 óra

A közismereti órák eloszlása

Tantárgyak	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam
Magyar – Kommunikáció	2 óra	1 óra	–
Idegen nyelv	2 óra	2 óra	2 óra
Matematika	2 óra	1 óra	–
Társadalomismeret	2 óra	1 óra	–
Természetismeret	3 óra	–	–
Testnevelés*	5 óra	5 óra	5 óra
Osztályközösség-építő Program	1 óra	1 óra	1 óra
<i>Szabad órakeret**</i>	<i>1 óra</i>	<i>0 óra</i>	<i>1,5 óra</i>
Összesen:	18 óra	11 óra	9,5 óra

5.2. Kistermelői élelmiszer- előállító, falusi vendéglátó (OKJ szám: 34 541 08)

Tantárgyak	1/9. évf.		2/10. évf.		3/11. évf.	
	E.	Gy.	E.	Gy.	E.	Gy.
Foglalkoztatás II.					0,5	
Foglalkoztatás I.					2	
Áruismeret	1					
Mikrobiológia	1					
Táplálkozás élettan			1			
Tartósítás	1					

Tartósítás gyakorlat		2,5				
Zöldség-, gyümölcsfeldolgozás	1					
Zöldség-, gyümölcsfeldolgozás gyakorlat		3				
Húsipar alapjai			2			
Húsipari gyakorlat				4		
Sütő-, cukrászipar alapjai			3			
Édesipar alapjai			1			
Sütő- cukrász, édes gyakorlat				7		
Sörkészítés					1,5	
Gyümölcsbor-, párlatkészítés					1	
Erjedésipari gyakorlat						5
Tejtermék előállítás	1					
Sajt és túrókészítés	1					
Tejtermékek, sajtkészítés gyakorlat		2,5				
Higiénia	0,5					
Minőségbiztosítás					1	
Üzemgazdasági, ügyviteli ismeretek					1	
Vendéglátás, idegenforgalom			3			
Vendéglátás, idegenforgalom gyakorlat				2		
Falusi vendégfogadás					2	
Falusi vendégfogadás gyakorlat						9
Összes óra	6,5	8	10	13	9	14
Összes óra		14,5	23		23	

Összefüggő szakmai gyakorlat:

9. évfolyamot követően 140 óra

10. évfolyamot követően: 140 óra

5.3. Mezőgazdasági gépész (OKJ szám: 34 521 08)

Tantárgyak	1/9. évf.		2/10. évf.		3/11. évf.	
	E.	Gy.	E.	Gy.	E.	Gy.
Munkahelyi egészség és biztonság	0,5					
Foglalkoztatás II.					0,5	
Foglalkoztatás I.					2	
Munka-, tűz és környezetvédelem	0,5					
Mezőgazdasági munkagépek			3		3	
Mezőgazdasági munkagépek gyakorlat				6		6
Szakmai számítások			1			
Mezőgazdasági gépek üzemeltetése				6		6
Mezőgazdasági erőgépek	1		2,5		1,5	
Mezőgazdasági erőgépek gyakorlat		3,5		3		3
Mezőgazdasági és gazdálkodási ismeretek	1		1,5		1	
Szakmai alapozó ismeretek	2					
Szakmai alapozó gyakorlatok		6				
Összes óra	5	9,5	8	15	8	15
Összes óra	14,5		23		23	

Összefüggő szakmai gyakorlat:

9. évfolyamot követően 140 óra

10. évfolyamot követően: 140 óra

5.4. A szakközépiskola érettségi vizsgára felkészítő (12-13.) évfolyamai

Tantárgyak és óraszámok

Évfolyam/ Tantárgyak	12. Nappali tagozat	13. Nappali tagozat
Magyar nyelv és irodalom	6	6
Idegen nyelv	6	6
Matematika	6	6
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	4	6
Természetismeret	2	
Informatika	2	2
Testnevelés és sport	5	5
Osztályközösség-építő program	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	3	5
Összesen (közműveltségi óraszámok)	35	36

6. Mellékletek

1. számú melléklet: Ágazati alapozó vizsga szerkezete Kistermelői, élelmiszer- előállító ágazati vizsga-gyakorlati feladat

A vizsga tevékenység leírása:

Almás pite készítése:

1. Válassza ki a szükséges anyagokat!
2. A rendelkezésre bocsátott receptúra alapján számolja ki és mérje az anyagszükségletet!
3. Készítse elő az anyagokat, eszközöket!
4. Mérje meg az alapanyag Bruttó, Nettó tömeg, a késztermék tömegét és dokumentálja!
5. Végezze el a következő műveleteket:
  - Tisztítás
  - Aprítás, darabolás, szeletelés
  - Alapanyagok mérése
  - Gyúrás.
  - Sütés.
  - Párolás.
  - Késztermék darabolása.
  - Készen tartás. (Tálalás, díszítés)

Ágazati vizsgához feladatok

Tesztfeladatok:

1. A következő felsorolásból, melyik szempontot csoportosítjuk a termés alapján?
  - Utóérők
  - Hazai termesztett gyümölcsök
  - Déligyümölcsök
  - Almatermésűek
2. A következő felsorolásból, melyik gyümölcs tartozik a csonthéjasok közé?
  - Dió
  - Alma
  - Meggy
  - Málna
3. A következő felsorolásból, melyik gyümölcs tartozik a bogyótermésűek közé?

- Szamóca
- Mogoró
- Ringló
- Birsalma

4. A következő felsorolásból, mely zöldség tartozik a kabakosok csoportjába?

- Burgonya
- Káposzta
- Uborka
- Vöröshagyma

5. A következő felsorolásból, mely zöldség tartozik a gyökérzöldségek csoportjába?

- Cukkini
- Burgonya
- Zeller
- Paradicsom

6. Végezhet-e önállóan munkát, ha nem részesült előzetesen munkavédelmi oktatásban?

- Nem, csak az oktatást követően.
- Nem, csak ha veszélytelen munkát bízna rám.
- Igen, mert azt később is pótolhatom.
- Nem kötelező munkavédelmi oktatáson részt vennem.

7. Megtagadhatod-e a munkavégzést, ha azzal saját egészséged veszélyeztetnéd?

- Igen, minden esetben.
- Igen, de csak ha extrém veszélyt jelent rám nézve.
- Igen, ha azzal a munkaadóm is egyetért.
- Nem, mert akkor elveszíthetem a munkámat.

8. Végezhet-e olyan munkát, amivel más testi épségét veszélyeztetnéd?

- Igen, ha a másik beleegyezik és vállalja a kockázatot.
- Igen, hogyha az csak nagyon rövid ideig tart.
- Csak abban az esetben, ha ebből még nem volt probléma.
- Nem, sőt meg is kell tagadnom a munkavégzést.

10. Mi a munkavédelem célja?

- Megfelelő minőségű termékek gyártása.
- Védni a munkahelyeket.
- Munkahelyteremtés.

- Egészséged és munkavégző képességed megóvása, valamint a megfelelő munkakörülmények biztosítása a munkahelyi balesetek és megbetegedések megelőzése érdekében.

Feleletválasztós:

11. Az uborka a legnagyobb víztartalmú zöldség!

- Igaz
- Hamis

12. A vitaminok az élő szervezetek számára nélkülözhetetlen szerves anyagok!

- Igaz
- Hamis

13. A kalcium a makro tápanyagok közé tartozik!

- Igaz
- Hamis

14. Az általános segélyhívó telefonszám: 112.

- Igaz
- Hamis

15. A tűz vákuumban terjed.

- Igaz
- Hamis

16. A személyi higiénia egyik feltétele a tiszta munkaruha.

- Igaz
- Hamis

Rövidválaszos feladatok:

17. Mi az UHT jelentése?

---

18. Mi a tartósítás jelentősége?

---

19. Mit jelent az élelmiszer-romlás?

---

20. Mi a baleset fogalma?

Ágazati gyakorlati alapvizsga

MEZŐGAZDASÁGI GÉPÉSZ SZAKMA

A szakma alapadatai

- 1.1 Az ágazat megnevezése: Mezőgazdaság és erdészet
- 1.2 A szakma megnevezése: Mezőgazdasági gépész
- 1.3 A szakma azonosító száma: 4 0810 17 07
- 1.4 A szakma szakmairányai: -
- 1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 4
- 1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 4
- 1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Mezőgazdaság és erdészet ágazati alapoktatás
- 1.8 Kapcsolódó részsakmák megnevezése:-

A vizsgatevékenység megnevezése: Egyszerű mezőgazdasági alapgyakorlatok

A vizsgatevékenység részletes leírása

1. **Portfólió készítés**, valamint a vizsga napján szóbeli előadással, az ahhoz kapcsolódó szakmai kérdések megválaszolása. A portfólió szakmai tartalma lehet pl. szakmai előadások, bemutatók, üzem- illetve céglátogatások jegyzete, beszámoló szakmai gyakorlatokról, állati vagy növényi folyamatok megfigyelése, éghajlati és/vagy talajtani megfigyelések leírása.

A portfólió terjedelme 16 diából álló Power Point prezentáció.

A beadási határidő:

2. **Egyszerű talajvizsgálat** végzése

A vizsgarész során a vizsgázó egyszerű gyúrópróbát végez adott talajon

3. **Éghajlati adatok gyűjtése**

A vizsgarész során a vizsgázó a méréshez szükséges meteorológiai mérőeszközzel hőmérsékletet mér.

4. **Motor olajsint ellenőrzése**

A vizsgázó egy adott erőgépen, az olajsintet ellenőrzi

5. Területmérés hagyományos eszközzel és területszámítás

A vizsgázó egyszerű terepi idomjellemző méreteit megméri, ebből területet számol.

6. Méretfelvétel

Tojásméret meghatározása méréssel, és méret szerinti osztályozása.

A vizsga időtartama: 90 perc (6x15 perc)

Értékelő lap

		MAX pont	ELÉRT pont
1. Portfólió	Terjedelem	1	
	Szakmai tartalom	8	
	Formai és esztétikai kivitelezés	2	
	Előadásmód	4	
	Szakszavak használata	5	
	Szakmaiság	5	
2. Egyszerű talajvizsgálat	Mért értékek pontossága	10	
	Érzékelt értékek pontossága	5	
3. Éghajlati adatgyűjtés	Mérőműszerek szakszerű használata	8	
	Mért adatok pontossága	7	
4. Motorolajszint ellenőrzés	Munkafolyamat szakszerűsége	8	
	Következtetések levonása	5	
	Munka-, tűz- és környezetvédelem betartása	2	
5. Területmérés és számítás	Mérőeszközök kezelése	8	
	Területszámítás	4	
	Hosszmérés és a területszámítás pontossága	3	
6. Méretfelvétel	Eszközök szakszerű használata	9	
	A méretfelvétel pontossága	6	
Elérhető pontok összesen		100 pont	
		Elért pontok összesen	

2. számú melléklet: Mezőgazdasági gépész óraterv
17. MEZŐGAZDASÁG ÉS ERDÉSZET
 ágazathoz tartozó
 4 0810 17 07
MEZŐGAZDASÁGI GÉPÉSZ

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszama évfolyamonként

Évfolyam		1/9.	2/10.	3/11.	A képzés összes óraszama	1. évfolyam	2. évfolyam	A képzés összes óraszama
Évfolyam összes óraszama		576	765	692	2033	1141	892	2033
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	18	0	0	18	18	0	18
	Álláskeresés	5			5	5		5
	Munkajogi alapismeretek	5			5	5		5
	Munkaviszony létesítése	5			5	5		5
	Munkanélküliség	3			3	3		3
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	62	62	0	62	62
	Az álláskeresés lépései, álláshirdetések			11	11		11	11
	Önéletrajz és motivációs levél			20	20		20	20
	„Small talk” – általános társalgás			11	11		11	11
	Állásinterjú			20	20		20	20
Mezőgazdaság és erdészet ágazati alapoktatás	Általános alapozás	144	0	0	144	144	0	144
	Bevezetés	2			2	2		2
	Éghajlat	19			19	19		19
	Talajtan	21			21	21		21
	Növénytan	21			21	21		21
	Állattan	21			21	21		21
	Géptan	21			21	21		21
	Földmérés	21			21	21		21
	Munka-, tűz- és környezetvédelem	18			18	18		18

	Szakmai alapozás	414	0	0	414	414	0	414
	Szakmai ágazati tevékenységek végzése	132			132	132		132
	Szakmai üzemek, intézmények, cégek látogatása	75			75	75		75
	Szakosító tartalmú előadások hallgatása	76			76	76		76

	Szakosító tartalmú gyakorlatok tanüzemekben, tan gazdaságokban, képzőközpontokban	131			131	131		131
	Tanulási terület összorszáma	558	0	0	558	558	0	558
Agrárgépez. szakmai alapozó	Szakmai alapozó ismeretek	0	60	0	60	60	0	60
	Anyagismeret		20		20	20		20
	Géprajz		20		20	20		20
	Gépelemek		20		20	20		20
	Fémmegmunkálás	0	108	0	108	108	0	108
	A fémmegmunkálás előkészítő műveletei		15		15	15		15
	Kézi és gépi forgácsolás		60		60	60		60
	A fémek alakítása		33		33	33		33
	Tanulási terület összorszáma	0	168	0	168	168	0	168
Járművezető képzés	Járművezetési ismeretek	0	36	0	36	36	0	36
	Közlekedési alapismeretek		14		14	15		15
	A járművezetés elmélete		6		6	8		8
	Szerkezeti és üzemeltetési ismeretek		6		6	7		7
	Munkavédelem, tűzvédelem, szállítás		10		10	6		6
	Járművezetési gyakorlatok	0	35	0	35	0	35	35
	A mezőgazdasági vontatók felépítése		1		1		1	1
	Belső égésű motorok		1		1		1	1
	A motorok hűtése, a kenés		1		1		1	1

	A motorok tüzelőanyag-ellátása		1		1		1	1
	A villamos berendezések		1		1		1	1
	A teljesítmény-átviteli berendezések		2		2		2	2
	A futómű, a kormányzás, a pótkocsi		1		1		1	1
	A fékberendezések		2		2		2	2
	Vezetési gyakorlat - alapoktatás		6		6		6	6
	Vezetési gyakorlat - főoktatás		19		19		19	19
	Tanulási terület összorszáma	0	71	0	71	36	35	71
Mezőgazdasági gépek	Mezőgazdasági erőgépek	0	144	165	309	0	309	309
	Mezőgazdasági erőgépek		24		24		24	24
	Belső égésű motorok		90		90		90	90
	Mezőgazdasági erőgépek mechanikus teljesítményátvittele		30		30		30	30
	Mezőgazdasági erőgépek hidraulikus rendszere			35		35		35
	Mezőgazdasági erőgépek járószerkezete és kormányzása			30		30		30
	Mezőgazdasági erőgépek fékezése			30		30		30

	Alváz és felépítmény, vonó- és függesztő szerkezet			20	20		20	20
	Mezőgazdasági gépek elektromos berendezései			35	35		35	35
	Mezőgazdasági erőgépek karbantartása			15	15		15	15
	Mezőgazdasági munkagépek	0	246	225	471	246	225	471
	A talajművelés gépei		55		55	55		55
	A vetés, ültetés és palántázás gépei		50		50	50		50
	A növényápolás gépei		76		76	76		76
	Arató-cséplő gépek		65		65	65		65
	A szemesztermények utókezelésének gépei			20	20		20	20
	A szalastakarmányok betakarításának gépei			50	50		50	50
	A gumós növények betakarításának gépei			25	25		25	25
	A szállítás és anyagmozgatás gépei			85	85		85	85
	Az állattartás gépei			25	25		25	25
	Kertészeti gépek			20	20		20	20
	Tanulási terület összóraszama	0	390	390	780	246	534	780
Mezőgazdasági gépek üzemeltetése	Szakmai számítások	0	0	30	30	0	30	30
	Mezőgazdasági erőgépek			15	15		15	15
	Mezőgazdasági munkagépek			15	15		15	15
	Mezőgazdasági gépek üzemeltetése	0	136	180	316	115	201	316
	A talajművelés gépei		40		40	40		40
	A vetés, ültetés és palántázás gépei		35		35	35		35
	A növényápolás gépei		40		40	40		40
	Arató-cséplő gépek		21	21	42		42	42
	A szemesztermények utókezelésének gépei			14	14		14	14
	A szalastakarmányok betakarításának gépei			40	40		40	40
	A gumós növények betakarításának gépei			21	21		21	21
	A szállítás és anyagmozgatás gépei			56	56		56	56
	Az állattartás gépei			14	14		14	14
	Kertészeti gépek			14	14		14	14
	Mezőgazdasági ismeretek	0	0	30	30	0	30	30
	Szántóföldi növények termesztéstechnológiája			20	20		20	20
	Gazdasági állatok tartástechnológiája			10	10		10	10
	Tanulási terület összóraszama	0	136	240	376	115	261	376
	Egybefüggő szakmai gyakorlat:	0	140					

Mezőgazdasági gépész óraterv minta

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak heti óraszámja évfolyamonként

		Évfolyam	1/9.	2/10.	3/11.
Összes tantárgy heti óraszámja			16	22	22
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek		0,5	0	0
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv		0	0	2
Mezőgazdaság és erdőszet ágazati alapoktatás	Általános alapozás (I.-II.)		4	0	0
	Általános alapozás I.				
	Éghajlat		0,5		
	Talajt		0,5		
	Növénytan		0,5		
	Állattan		0,5		
	Földmérés		0,5		
	Általános alapozás II.				
	Géptan		1		
	Munka-, tűz- és környezetvédelem		0,5		
	Szakmai alapozás		11,5	0	0
Agrárgépész szakmai alapozó	Szakmai alapozó ismeretek		0	2	0
	Fémmegmunkálás		0	3	0
Járművezető képzés	Járművezetési ismeretek		0	1	0
	Járművezetési gyakorlatok		0	1	0

Mezőgazdasági gépek	Mezőgazdasági erőgépek	0	4 (1/3)	5 (1,5/3,5)
	Mezőgazdasági munkagépek	0	7 (2/5)	7 (2/5)
Mezőgazdasági gépek üzemeltetése	Szakmai számítások	0	0	1
	Mezőgazdasági gépek üzemeltetése	0	4 (1/3)	6
	Mezőgazdasági ismeretek	0	0	1
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0	140	

3. számú melléklet: Mezőgazdasági gépésztchnikus óraterv

17. MEZŐGAZDASÁG ÉS ERDÉSZET
 ágazathoz tartozó
 5 0810 17 08
MEZŐGAZDASÁGI GÉPÉSZTECHNIKUS

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszama évfolyamonként

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszama	1/13.	2/14.	A képzés összes óraszama	
Évfolyam összes óraszama	252	324	425	430	713	2144	1151	993	2144	
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	18	0	0	0	0	18	18	0	18
	Álláskeresés	5					5	5		5
	Munkajogi alapismeretek	5					5	5		5
	Munkaviszony létesítése	5					5	5		5
	Munkanélküliség	3					3	3		3
Munkavállalói idegen nyelv technikus szakmák esetén)	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	62	62	0	62	62
	Az álláskeresés lépései, álláshirdetések					11	11		11	11
	Önéletrajz és motivációs levél					20	20		20	20
	„Small talk” – általános társalgás					11	11		11	11
	Állásinterjú					20	20		20	20

Mezőgazdaság és erdőszet ágazati alapképzés	Általános alapozás	0	144	0	0	0	144	144	0	144
	Bevezetés		2				2	2		2
	Éghajlat		19				19	19		19
	Talajtan		21				21	21		21
	Növénytan		21				21	21		21
	Állattan		21				21	21		21
	Géptan		21				21	21		21
	Földmérés		21				21	21		21
	Munka-, tűz- és környezetvédelem		18				18	18		18
Szakmai alapképzés	Szakmai alapképzés	234	180	0	0	0	414	414	0	414
	Szakmai ágazati tevékenységek végzése	77	55				132	132		132
	Szakmai üzemek, intézmények, cégek látogatása	40	35				75	75		75
	Szakosító tartalmú előadások hallgatása	41	35				76	76		76
	Szakosító tartalmú gyakorlatok tanüzemekben, tangazdaságokban, képzőközpontokban	76	55				131	131		131
	Tanulási terület összórászáma	234	324	0	0	0	558	558	0	558
Járművezető képzés	Járművezetési ismeretek	0	0	36	0	0	36	36	0	36
	Közlekedési alapismeretek			14			14	14		14
	A járművezetés elmélete			6			6	6		6
	Szerkezeti és üzemeltetési ismeretek			6			6	6		6
	Munkavédelem, tűzvédelem, szállítás			10			10	10		10
	Járművezetési gyakorlatok	0	0	35	0	0	35	35	0	35
	A mezőgazdasági vontatók felépítése			1			1	1		1

Belső égésű motorok			1			1	1		1
A motorok hűtése, a kenése			1			1	1		1
A motorok tüzelőanyag-ellátása			1			1	1		1
A villamos berendezések			2			2	2		2
A teljesítményátviteli berendezések			1			1	1		1
A futómű, a kormányzás, a pótkocsi			1			1	1		1
A fékberendezések			2			2	2		2
Vezetési gyakorlat – alapoktatás			6			6	6		6
Vezetési gyakorlat – főoktatás			19			19	19		19
Tanulási terület összórászama	0	0	71	0	0	71	71	0	71

Mezőgazdasági gépek	Agrárműszaki erőgépek	0	0	120	142	117	379	0	379	379
	Belső égésű motorok működése			57			57		57	57
	Agrárműszaki erőforrások mechanikus teljesítményátvittele			63			63		63	63
	Agrárműszaki erőforrások hidraulikus teljesítményátvittele				54		54		54	54
	Agrárműszaki erőforrások járószerkezete és kormányzása				69		69		69	69
	Alváz és felépítmény, vonó- és függesztőszerkezetek				19		19		19	19
	Agrárműszaki erőforrások fékezése					29	29		29	29
	Agrárműszaki erőforrások elektromos berendezése					44	44		44	44
	Egyéb agrárműszaki erőforrások					19	19		19	19
	Precíziós gazdálkodásra alkalmas erőforrások					25	25		25	25

Mezőgazdasági termelés gépei	0	0	122	142	117	381	180	201	381
A talajművelés gépei			39			39	39		39
A vetés-, ültetés- és palántázás gépei			35			35	35		35
A növényápolás gépei			48			48	48		48
A szalastakarmányok betakarításának gépei				25		25	25		25
Növények betakarítása arató-cséplő géppel				68		68	33	35	68
A szemes termények utókezelésének gépei				14		14		14	14
A gumós növények betakarításának gépei				25		25		25	25
A zöldség-, gyümölcsbetakarítás és feldolgozás gépei				10	24	34		34	34
A szállítás és anyagmozgatás gépei					44	44		44	44
Az állattartás épületei és gépei					49	49		49	49
Tanulási terület összórászama	0	0	242	284	234	760	180	580	760

Mezőgazdasági termelési folyamatok	Mezőgazdasági gépek üzemeltetése	0	0	0	85	208	293	154	139	293
	A talajművelés gépei				30		30	30		30
	A vetés, ültetés és palántázás gépei				30		30	30		30
	A növényápolás gépei				25		25	25		25
	A szalastakarmányok betakarításának gépei					39	39	39		39
	Növények betakarítása arató-cséplő géppel					46	46	30	16	46
	A szemes termények utókezelésének gépei					7	7		7	7
	A gumós növények betakarításának gépei					13	13		13	13

	A zöldség-, gyümölcsbetakarítás és feldolgozás gépei					32	32		32	32
	A szállítás és anyagmozgatás gépei					32	32		32	32
	Az állattartás épületei és gépei					39	39		39	39
	Gazdálkodási ismeretek	0	0	0	0	30	30	0	30	30
	A gazdálkodás alapjai					8	8		8	8
	Vállalkozási alapismeretek					10	10		10	10
	Mezőgazdasági vállalkozások sajátosságai					4	4		4	4
	Marketing					8	8		8	8
	Termesztés- és tartástechnológiák	0	0	0	30	30	60	30	30	60
	Termesztéstechnológia				30		30	30		30
	Tartástechnológia					30	30		30	30
	Tanulási terület összórászama	0	0	0	115	268	383	184	199	383
Mezőgazdasági gépjávitás	Anyagismeret	0	0	51	0	0	51	51	0	51
	Metallográfiai ismeretek			4			4	4		4
	Fémek és ötvözeteik			5			5	5		5
	Nemfémes anyagok			4			4	4		4
	Tüzelő- és kenőanyagok			5			5	5		5
	Fémek alakítása			33			33	33		33
	Gépelemek, mechanika	0	0	31	31	30	92	59	33	92
	A gépelemek igénybevételének módjai			10			10	10		10
	Kötőgépelemek			18			18	18		18
	Rugók			3			3	3		3

Tengelyek, tengelykötések, csapágyak, csapágyazások				15		15	15		15
Tengelykapcsolók, fékek				8		8	8		8
Vezetékelemek és kötéseik				3		3	5	3	3
Hajtások				5	5	10	5	5	10
Statikai alapfogalmak					10	10		10	10
Szilárdságtan					10	10		10	10
Keretszerkezetek, hajtóművek, szivattyúk					5	5		5	5
Műszaki dokumentációk	0	0	30	0	0	30	30	0	30
Műszaki ábrázolás			21			21	21		21
Folyamatábrák és diagramok			9			9	9		9
Mezőgazdasági gépek javítása	0	0	0	0	119	119	0	119	119
A gépjavítás alapjai					20	20		20	20
Mezőgazdasági gépek állapotváltozása					19	19		19	19
Műszaki állapotváltozások mérése, gépek diagnosztizálása					40	40		40	40
Gépszerkezetek felújítás-technológiái					40	40		40	40
Tanulási terület összór száma	0	0	112	31	149	292	140	152	292
Egybefüggő szakmai gyakorlat:	0	0	140	140			160		

Mezőgazdasági gépésztan óraterv minta

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak heti óraszámát évfolyamonként

Évfolyam		9.	10.	11.	12.	13.
Összes tantárgy heti óraszám		7	9	13,5	13	24
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	0,5	0	0	0	0
Munkavállalói idegen nyelv (technikai szakmák esetén)	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	2
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás ágazati alapképzés	Általános alapképzés	0	4	0	0	0
	Általános alapképzés I.					
	Éghajlat		0,5			
	Talajtani		0,5			
	Növénytan		0,5			
	Állattan		0,5			
	Földmérés		0,5			
	Általános alapképzés II.					
	Géptan		1			
	Munka-, tűz- és környezetvédelem		0,5			
	Szakmai alapképzés	6,5	5	0	0	0
Járművezető képzés	Járművezetési ismeretek	0	0	1	0	0
	Járművezetési gyakorlatok	0	0	1	0	0
Aggép	Aggép	0	0	4	4	4

Mezőgazdasági termelés gépei	0	0	4	4	4
-------------------------------------	----------	----------	----------	----------	----------

Mezőgazdasági termelési folyamatok	Mezőgazdasági gépek üzemeltetése	0	0	0	3	7
	Gazdálkodási ismeretek	0	0	0	0	1
	Termesztés- és tartástechnológiák	0	0	0	1	1
Mezőgazdasági gépjavítás	Anyagismeret	0	0	1,5	0	0
	Gépelemek, mechanika	0	0	1	1	1
	Műszaki dokumentációk	0	0	1	0	0
	Mezőgazdasági gépek javítása	0	0	0	0	4
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0	0	140	140	

4. számú melléklet: Kistermelői, élelmiszer- előállító szakma óraterve

05. ÉLELMISZERIPAR ágazathoz tartozó

4 0721 05 10

Kistermelői élelmiszer-előállító

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszama évfolyamonként

Évfolyam	1/9.	2/10.	3/11.	A képzés összes óraszama	1. évfolyam	2. évfolyam	A képzés összes óraszama
Évfolyam összes óraszama	576	748	688	2012	1082	930	2012
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	18	0	0	18	18	18
	Álláskeresés	5			5	5	5
	Munkajogi alapismeretek	5			5	5	5
	Munkaviszony létesítése	5			5	5	5
	Munkanélküliség	3			3	3	3
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	62	62	0	62
	Az álláskeresés lépései, álláshirdetések			11	11	11	11
	Önéletrajz és motivációs levél			20	20	20	20
	„Small talk” – általános társalgás			11	11	11	11
	Állásinterjú			20	20	20	20
Ipari alapismeretek	Élelmiszerismeret	72	0	0	72	72	72
	Anyagismeret	36			36	36	36
	Élelmiszeripari technológiai alapok	36			36	36	36

Műszaki alapismeretek	36	0	0	36	36	0	36
Géprajzi alapismeretek	9			9	9		9
Gépelemek	7			7	7		7
Erőátviteli gépelemek	7			7	7		7
Csövek, csővezetékek	7			7	7		7
Villanymotorok, hajtóművek, áttételek	6			6	6		6

Élelmiszervizsgálat	72	0	0	72	72	0	72
Bevezetés a laboratóriumi munkába	8			8	8		8
Mintavétel	8			8	8		8
Tömegmérés	8			8	8		8
Térfogatmérés	8			8	8		8
Hőmérsékletmérés	8			8	8		8
Sűrűségmérés	16			16	16		16
Oldatok	16			16	16		16
Alapozó gyakorlat	144	0	0	144	144	0	144
Mérések	18			18	18		18
Szakmaspecifikus alpműveletek	126			126	126		126
Munkavédelem és higiénia	36	0	0	36	36	0	36
Munkavédelem	18			18	18		18
Higiénia	18			18	18		18
Alágazati specializáció	198	0	0	198	198	0	198
Alágazati specializáció	198			198	198		198

	Tanulási terület összórászáma	558	0	0	558	558	0	558
Kistermelői ismeretek	Élelmiszer-előállítási ismeretek	0	604	424	1028	362	666	1028
	Táplálkozás-élettan		36		36	36		36
	Az állatgondozás és a növénytermesztés elméleti alapjai		72		72	72		72
	Kistermelői zöldség- és gyümölcsfeldolgozás		182		182	182		182
	Élelmiszeripari tartósítási alapok		72		72	72		72
	Kistermelői húsfeldolgozás		14	169	183		183	183
	Kistermelői tejtermék- és sajt készítés			169	169		169	169
	Kistermelői sütőipari termékek készítése		120		120		120	120
	Kistermelői szárasztészta-készítés		108		108		108	108
	Kistermelői édességkészítés			86	86		86	86
	Élelmiszer-biztonság	0	36	47	83	36	47	83
	Mikrobiológia		18		18	18		18
	Élelmiszer-higiénia		18		18	18		18
	Élelmiszer-biztonság, minőségbiztosítás és dokumentáció			47	47		47	47
	A vendéglátás alapjai	0	36	62	98	36	62	98
	Vendéglátási alapok		36		36	36		36
	Falusi vendégasztal üzemeltetése			62	62		62	62
	Tanulási terület összórászáma	0	676	533	1209	434	775	1209
Gazdasági és vállalkozási ismeretek	Gazdasági és vállalkozási ismeretek	0	36	62	98	36	62	98
	Gazdasági alapismeret		18		18	18		18
	Vállalkozás alapítása		18		18	18		18
	Vállalkozás működtetése			31	31		31	31

	Kistermelői ügyvitel			31	31		31	31
	Tanulási terület összórászáma	0	36	62	98	36	62	98
Portfóliókészítés	Portfóliókészítés	0	36	31	67	36	31	67
	A portfóliókészítés alapjai		4		4	4		4
	Bemutakozás, célkitűzés		4		4	4		4
	Dokumentumgyűjtés		28	27	55	28	27	55
	Összegzés, reflexió			4	4		4	4
	Tanulási terület összórászáma	0	36	31	67	36	31	67
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0	140			160		

Kistermelői, élelemiszer- előállító óraterv minta

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak heti óraszámja évfolyamonként

Évfolyam		1/9.	2/10.	3/11.
Összes tantárgy heti óraszámja		16	22	24
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	0,5	0	0
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	2
Élelmiszeripari alapismeretek	Élelmiszerismeret	2	0	0
	Műszaki alapismeretek	1	0	0

	Élelmiszervizsgálat	2	0	0
	Alapozó gyakorlat	4	0	0
	Munkavédelem és higiénia	1	0	0
	Alágazati specializáció	5,5	0	0
Kistermelői ismeretek	Élelmiszer-előállítási ismeretek	0	17	14
	Táplálkozás-élettan		1	
	Az állatgondozás és a növénytermesztés elméleti alapjai		2	

	Kistermelői zöldség- és gyümölcsfeldolgozás		5	
	Élelmiszeripari tartósítási alapok		2	
	Kistermelői húsfeldolgozás		0,5	5,5
	Kistermelői tejtermék- és sajkakészítés			5,5
	Kistermelői sütőipari termékek készítése		3,5	
	Kistermelői száraztészta-készítés		3	
	Kistermelői édességkészítés			3
	Élelmiszer-biztonság	0	1	2
	Mikrobiológia		0,5	
	Élelmiszer-higiénia		0,5	
	Élelmiszer-biztonság, minőségbiztosítás és dokumentáció			2
	A vendéglátás alapjai	0	1	2
Gazdasági és vállalkozási ismeretek	Gazdasági és vállalkozási ismeretek	0	1	2
Portfóliókészítés	Portfóliókészítés	0	2	2
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0	140	